

**PLA DIRECTOR
D'INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA
DE CATALUNYA
2010 - 2013**

Equip de producció:

Responsable: Jordi Muner

Tècnics: Montse Martí, Joan Llosada, Albert Dalmau, Alba Domínguez, Núria Vilarrubias, Agustí Cerdán
Barcelona, 2010

Generalitat de Catalunya

Departament d'Acció Social i Ciutadania

Secretaria d'Infància i Adolescència de Catalunya

Paral·lel, 52

08001 Barcelona

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor (Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania. Generalitat de Catalunya) i no se'n faci un ús comercial. No és permesa la transformació d'aquesta obra per generar una nova obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

ÍNDEX

	pàgina
SALUTACIÓ	
PRESENTACIÓ	
INTRODUCCIÓ	
MARC DEL PLA DIRECTOR	
1. Fonaments del Pla director	7
2. Principis rectors del Pla director	9
3. Principis en risc social i desemparament	12
4. Marc teòric del Pla director	13
METODOLOGIA DEL PLA DIRECTOR	
1. Metodologia en l'elaboració del Pla director	16
2. Productes en l'elaboració del Pla director	18
ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR	
1. Enfocament estratègic del Pla director	20
2. Identificació de necessitats i definició d'estratègies	21
3. Missió i visió del Pla director	21
4. Mapa estratègic del Pla director	22
5. Ordenació de l'estratègia i operativa del Pla director	27
DEFINICIÓ ESTRATÈGICA DEL PLA DIRECTOR	
1. Desenvolupament equilibrat i saludable	29
2. Accés al coneixement i transició al treball	29
3. Entorn segur, prevenció del risc i protecció	30
4. Participació i integració a la comunitat	31
5. Reforç i consolidació del sistema	31
EL SISTEMA D'INDICADORS DEL PLA DIRECTOR	
1. Per a que serveixen els indicadors socials (OCDE)?	33
2. L'estructura del sistema d'indicadors	33
3. Els indicadors de Context	35
INDICADORS PEL SEGUIMENT DELS OBJECTIUS ESTRATÈGICS DEL PLA DIRECTOR	
DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT I SALUDABLE	36
ACCÉS AL CONEIXEMENT I TRANSICIÓ AL TREBALL	52
ENTORN SEGUR, PREVENCIÓ DEL RISC I PROTECCIÓ	65
PARTICIPACIÓ I INTEGRACIÓ A LA COMUNITAT	78
REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	84
EXECUCIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DIRECTOR	
1. Estructures per al seguiment i l'avaluació del Pla director	101
2. Metodologia per al seguiment i l'avaluació del Pla director	103
3. Participació en el Pla director	104
ANNEXOS	
1. Institucions implicades en l'elaboració del Pla director el 2010	107
2. Dades utilitzades en l'estudi de la població	110
3. Dades utilitzades en l'estudi dels serveis	112
4. Indicadors de població i d'oferta i utilització de serveis	113
5. Acrònims utilitzats	128

SALUTACIÓ

SALUTACIÓ

NOUS ESCENARIS EN INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA. CAP A LES POLÍTIQUES DEL 2020

El Pla director obre les portes a nous escenaris en les polítiques públiques d'infància i adolescència a Catalunya. Amb un plantejament integral, abastant tota la infància, transversal, comproment administracions i institucions i obert a la participació ciutadana, dóna prioritat a la descentralització i la coordinació en les polítiques públiques de prevenció, promoció, participació i protecció de la infància i l'adolescència.

S'inicien, amb el Pla director, canals de participació de la infància i l'adolescència que han d'estar plenament establerts i consolidats el 2020; amb sistemes de participació en l'avaluació i la planificació de nous serveis i recursos, molt especialment en aquells en els quals exerceixen la seva plena ciutadania activa.

D'altra banda, es persegueix el protagonisme de les comunitats impulsant polítiques de proximitat que les proveeixi dels recursos i serveis suficients per atendre els infants i adolescents en el seu medi d'origen. També, davant situacions de desprotecció infantil, a fi que es puguin atendre de manera precoç i propera les situacions de risc social i promoure l'acolliment familiar com a mesura alternativa prioritària en la separació dels infants i adolescents de les seves famílies.

La coordinació territorial i la cooperació institucional han de ser la clau de volta per garantir la consolidació d'un sistema comú i compartit en la planificació i l'avaluació de les polítiques públiques en infància i adolescència. Sistema que s'inicia amb el Pla director i que ha de tenir continuïtat en el disseny, ordenació, seguiment i avaluació de les actuacions en infància i adolescència.

Carme Capdevila i Palau
Consellera d'Acció Social i Ciutadania

PRESENTACIÓ

PRESENTACIÓ

UN NOU PARADIGMA EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES PER A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

El Pla director d'infància i adolescència de Catalunya (PDIAC 2010 - 2013) vol donar compliment a les directrius i recomanacions nacionals, europees i internacionals en matèria d'infància i adolescència. És un objectiu de legislatura recollit en el document del Govern d'Entesa i permetrà ajustar les polítiques públiques destinades a la infància i l'adolescència en el nou marc que planteja la Llei de serveis socials i la futura Llei dels drets i de les oportunitats de la infància i l'adolescència.

Aquest document ha de donar resposta als reptes d'una realitat complexa, multicultural, polièdrica i diversa, que requereix una actitud de responsabilitat compartida i compromís actiu amb la infància i l'adolescència per part de les administracions, les entitats, el teixit associatiu i la ciutadania en general, impulsant i garantint un sistema de polítiques públiques en infància i adolescència.

En el marc de la promoció dels drets de ciutadania, es persegueix que la infància i l'adolescència exerceixin una ciutadania activa. Això vol dir, una infància i adolescència que és escoltada. Però sobretot, una infància i adolescència a qui es reconeix com a capacitada, dins les seves possibilitats, per participar públicament i per gestionar, impulsar i executar les seves opinions. Tot plegat, ens ha de permetre avançar en la representació social de la infància i adolescència com a subjectes de dret en ple exercici d'una ciutadania activa que es fa i fem present.

Imma Pérez i Rovira
Secretària d'Infància i Adolescència

INTRODUCCIÓ

INTRODUCCIÓ

El Pla director d'infància i adolescència de Catalunya és el pla sectorial a través del qual es desplega el **Pla estratègic de serveis socials** en l'àmbit de la infància i l'adolescència, tal com recull l'article 38 de la Llei de serveis socials, i el **Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència** que esmenta l'avantprojecte de Llei dels drets i de les oportunitats de la infància i l'adolescència.

El Pla director considera, doncs, les polítiques socials en infància i adolescència que desenvoluparà el Sistema català de serveis socials de Catalunya i les polítiques públiques en infància i adolescència desenvolupades per la resta de departaments de la Generalitat de Catalunya. Això fa del Pla director un pla de **polítiques integrals en infància i adolescència**, atès que s'adreça a tota la infància i l'adolescència de Catalunya. Amb tot, el Pla director és un pla viu i ha d'avançar, amb l'impuls i el lideratge de la Secretaria d'Infància i Adolescència, en l'alineament progressiu amb les polítiques territorials d'infància i adolescència de Catalunya.

És en aquest sentit que el Pla director ha d'esdevenir l'instrument que recull la planificació i l'ordenació de les polítiques, les actuacions i els serveis a la infància i l'adolescència de Catalunya, que fomenta el treball transversal i la cooperació institucional i que dona visibilitat a un sistema de polítiques públiques en infància i adolescència a Catalunya.

Un nou model en les polítiques públiques

El Pla director ha d'esdevenir l'inici d'un **nou model de disseny, desenvolupament, implementació, monitoratge i avaluació, de les polítiques públiques** en infància i l'adolescència de Catalunya, tal com ja recull la Llei de serveis socials i la futura Llei dels drets i de les oportunitats de la infància i l'adolescència de Catalunya. Així, el Pla director serà el punt de referència de tota l'actuació pública en matèria d'infància i adolescència, tal com ja es fa amb la política pública de jove i de dones.

D'aquesta manera, els futurs plans, ja siguin estratègics o operatius en matèria de política pública a la infància i l'adolescència, hauran de considerar les actuacions

INTRODUCCIÓ

estratègiques i operatives dissenyades per totes les parts implicades en el benestar i la qualitat de vida de la infància i l'adolescència de Catalunya.

Aquest és el repte, però també l'oportunitat per assajar noves maneres de cooperació i desenvolupament en polítiques d'infància i adolescència agrupades en un pla interdepartamental, interinstitucional i intersectorial, englobant les polítiques sectorials de cada departament, institució o entitat. Fonamentat en **polítiques transversals en infància i adolescència** (transdepartamentals, transinstitucionals i transsectorials), és a dir, **polítiques sistèmiques** que integren totes les polítiques d'infància i adolescència amb una mirada més àmplia que el mateix àmbit de competències, i on el sistema de polítiques en infància i adolescència s'entén com un tot, més enllà de la comprensió de cadascuna de les polítiques d'infància i adolescència per separat.

El nou model ha de comportar l'inici del **sistema de polítiques públiques d'infància i adolescència**. Sistema que ha d'agrupar tots els departaments, administracions locals, entitats i associacions del tercer sector que duen a terme polítiques i actuacions adreçades a la infància o l'adolescència, fonamentat en la implantació d'una estratègia integral, de país, en la planificació i l'avaluació de les polítiques d'infància i adolescència a Catalunya, seguint les recomanacions del Comitè sobre els Drets dels Infants.

Un pla viu

El Pla director s'ha elaborat per al període 2010 – 2013, amb un seguiment dinàmic i flexible que n'ha de permetre l'actualització anual per tal que s'ajusti, el màxim possible i en temps real, a les necessitats de la infància i l'adolescència. Per fer-ho possible s'ha pensat el Pla director com un **pla viu**.

Aquest enfocament ha de permetre la inclusió al pla d'altres departaments, institucions públiques, ens locals i entitats prestadores de serveis públics a la infància i l'adolescència.

El Pla director durà a terme un seguiment continuat de les seves actuacions i una revisió anual de les actuacions i dels objectius estratègics. Aquest procediment

INTRODUCCIÓ

comportarà que s'elabori una memòria anual del Pla director i un informe proposta amb les noves actuacions, actuacions revisades i objectius estratègics ajustats.

Difusió i participació

Per donar la màxima projecció i difusió del PDIAC s'ha creat la **Xarxa social i el bloc del Pla director**, així com altres recursos fonamentats en les tecnologies 2.0 que fomenten la comunicació i la participació i, en general, la interacció entre tots els agents implicats.

D'altra banda, com a pla integral adreçat a tota la població infantil i adolescent, el Pla ha de contenir un **desplegament territorial** per tal que, també, esdevingui el marc que integri el desenvolupament, el disseny, la planificació, el seguiment i l'avaluació de les actuacions i polítiques públiques d'àmbit territorial, amb la finalitat d'articular de manera transversal les polítiques públiques d'infància i adolescència a Catalunya amb coherència integral: interdepartamental, interinstitucional i intersectorial.

El document que presentem recull el marc normatiu i conceptual en el qual es fonamenta el Pla director i sobre el qual s'elabora la metodologia seguida per aquesta actuació i, principalment, la definició estratègica resultant que ha de orientar i definir les polítiques públiques en infància i adolescència els propers quatre anys a Catalunya, així com els sistemes i estructures per a la seva execució i seguiment, les iniciatives pel desplegament territorial i els mitjans per a la seva comunicació i difusió.

Abril, 2010

MARC DEL PLA DIRECTOR

MARC DEL PLA DIRECTOR

1. Fonaments del Pla director

Distingim sis grans pilars sobre els quals reposa el Pla director, que agrupen directives i recomanacions en les actuacions, les polítiques i els serveis destinats a la infància i l'adolescència:

1.1. L'interès superior de l'infant i adolescent menor d'edat¹

Les noves normatives avancen en polítiques socials i la Secretaria d'Infància i Adolescència (SIA) es proposa que l'interès superior de la persona infant i adolescent constitueixi el principi bàsic de tot el dret relatiu als menors. Abasta tota la infància i l'adolescència per tal de reconèixer-los i visualitzar-los com a ciutadans amb capacitat per expressar i gestionar els seus drets i deures, així com per assumir un compromís social d'acord amb les seves possibilitats. S'abandonen aquelles concepcions que han fet invisible la infància i l'adolescència, tractant-les com a subjectes absents i/o passius, mancats de drets i de participació social.

Els drets de la infància i l'adolescència incideixen, i han d'incidir, de manera integral i transversal, en tots els àmbits que afecten la seva persona com a ciutadà subjecte de drets i oportunitats.²

La primacia de l'interès de la persona infant o adolescent ha portat la Secretaria d'Infància i Adolescència a repensar les polítiques públiques arran d'una **nova conceptualització de la infància i l'adolescència**, que les situa en el **centre de totes les actuacions** institucionals, les polítiques públiques i el desplegament normatiu que els afecti.

1.2. L'Atenció integral a la infància i l'adolescència

L'atenció integral es planteja des de tres perspectives: poblacional, holística i ecològica. Des de la

perspectiva poblacional abasta tota la població infantil i adolescent, amb una atenció especial a la població vulnerable.

L'atenció integral, amb *perspectiva holística*,³ s'orienta cap al desenvolupament integral de la seva personalitat i al benestar integral (personal i social). Davant la població vulnerable es proposa assenyalar i promocionar les seves possibilitats i potencialitats, més que fixar-se en les limitacions i mancances.

La *perspectiva ecològica* veu l'infant i l'adolescent en i des de l'entorn natural o xarxa primària (xarxa familiar i social i comunitat), la xarxa secundària (xarxa de serveis públics), i la dinàmica interaccional que hi estableixen, tant en la valoració de les seves necessitats com en la prestació de serveis i en la intervenció professional.

L'atenció integral, des de les polítiques públiques, arriba a tota la població infantil i adolescent, atenent la seva persona i el seu entorn familiar, social i comunitari, des d'una perspectiva holística i ecològica, i garantint **l'establiment i la definició comuna i compartida d'objectius** i la **globalitat en les actuacions i les intervencions** tècniques, en l'execució de programes i projectes comunitaris i/o transversals, en la provisió de recursos i mitjans i, en general, en tota prestació de serveis.

1.3. La transversalitat en les polítiques de la infància i l'adolescència

El compromís explícit per a l'atenció integral es reflecteix, des de la Secretaria, en polítiques transversals⁴ que permeten avançar d'una manera efectiva i evident en actuacions adreçades a la infància i l'adolescència coordinades, complementàries i coherents entre les diferents administracions, institucions, entitats i sectors de la Xarxa de serveis (salut, educació, societat, justícia...), tot fixant-se en **l'atenció als infants i adolescents en el** disseny de programes transversals, com els socio-sanitaris, els socioeducatius i els sociolaborals.

L'aposta per la transversalitat aporta fórmules de cooperació interagències que eviten la multiassistència, les disfuncionalitats i, especialment, la victimització secundària davant situacions de violència, i impulsen programes de participació, atenció, protec-

¹ Article 3, punt 1. Convenció sobre els Drets dels Infants.

² Exposició de motius, punt I. Avantprojecte de llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència.

³ Paràgraf 12. Mesures generals d'aplicació de la Convenció, Comitè dels Drets dels Infants, 2003.

⁴ Article 21. Avantprojecte de llei dels drets i les oportunitats (versió 14.12.2007).

MARC DEL PLA DIRECTOR

ció, promoció i prevenció de la població infantil i adolescent, i, en particular, de la més vulnerable: població en conflicte social, en risc social i desprotegida, bé sigui per negligència, maltractament, abús sexual o per altres causes que la deixa desamparada. Des de la SIA s'avança en la consideració de l'interès superior dels infants i adolescents en tots els àmbits: social, cultural, polític i econòmic, i no solament en l'àmbit de la legislació protectora i de família.⁵

La transversalitat interpel·la totes les **administracions, institucions, entitats i tota la comunitat**, en general, per implicar-se en el desenvolupament d'una **sensibilitat, responsabilitat social i metodologia compartides**, vers la infància i l'adolescència, i d'una **societat cohesionadora, solidària i inclusiva**, que fomenta el benestar i la qualitat de vida dels infants i adolescents, amb una especial atenció als més vulnerables.

1.4. La universalització dels serveis públics

En aplicació de la Convenció dels Drets dels Infants i del principi d'accés universal als serveis que inspira la Llei de serveis socials, la Secretaria vetlla per l'accés universal als serveis públics de totes les persones menors d'edat, amb especial referència a les més vulnerables. Aquesta nova perspectiva adreçada a tota la població infantil i juvenil, aporta un nou model d'atenció social que persegueix estendre i consolidar els drets socials i els drets personals a tota la ciutadania infantil i juvenil.

D'altra banda, l'accés als serveis públics té per finalitat capacitar les persones perquè siguin autònomes per resoldre les seves necessitats a partir dels propis recursos, això sí, amb el desenvolupament de les competències necessàries i la provisió de mitjans suficients.

Tota acció de planificació i d'avaluació destinada a la infància i l'adolescència ha de tenir present la **perspectiva poblacional**,⁶ l'edat i el gènere, amb especial atenció a les característiques de la població vulnerable, i la **perspectiva territorial**,⁷ a fi de fer compatibles les necessitats territorials amb la universalització i el dret a l'accessibilitat als serveis

⁵ Exposició de motius, punt I. Avantprojecte de Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència.

⁶ Articles 5, 10 i 20. Avantprojecte de Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència.

⁷ Articles 23, 26 i 97. Avantprojecte de Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència.

de qualsevol infant i adolescent. Per fer-ho possible es preveu el finançament econòmic necessari.⁸

El Pla director vol promoure la universalització dels serveis públics a tota la població infantil i juvenil, mitjançant **polítiques de proximitat, la desconcentració i descentralització de recursos i serveis, l'equitat i justícia socials, i l'ordenació i distribució territorial**, i, d'aquesta manera, assolir una major detecció de les necessitats de la infància i l'adolescència.

1.5. La planificació i l'avaluació en el disseny de les polítiques d'infància

El Sistema de serveis socials segueix **criteris de qualitat** en l'avaluació dels programes, les prestacions i, en general, de totes les actuacions. La perspectiva poblacional i territorial citada anteriorment, s'inclou en qualsevol acció d'avaluació a fi de fer el *seguiment (monitoratge) i control* del grau d'execució de la planificació, i de garantir que s'assoleixen els resultats esperats i es despleguen les accions previstes o necessàries (correccions), d'acord amb els objectius establerts. En aquest àmbit d'avaluació hi participen activament els infants i els adolescents, a més dels professionals, tal com recull la Llei de serveis socials, respectant la paritat en el gènere.

Per tal d'aconseguir desenvolupar, entre les institucions i els professionals, una **cultura de l'avaluació** que ajudi a millorar-ne l'eficàcia, l'eficiència i l'efectivitat,⁹ tot programa, recurs o servei públic ha d'incorporar, en la planificació del seu desplegament, **l'avaluació de resultats i de l'impacte social**. Amb aquesta finalitat, la futura Llei dels drets i les oportunitats preveu que s'ha d'avaluar l'impacte de la mateixa llei als tres anys de la seva entrada en vigor.¹⁰

⁸ Article 15 i Disposició addicional primera. Avantprojecte de Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència.

⁹ Article 20 i Exposició de motius, punt II. Avantprojecte de Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència.

¹⁰ Disposició transitòria primera. Avantprojecte de Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència.

MARC DEL PLA DIRECTOR

Dins un procés de millora contínua,¹¹ totes les iniciatives del Pla director d'infància i adolescència de Catalunya han de tenir en compte l'**avaluació de l'estat de situació**, la **planificació dels objectius i les accions necessàries**, l'**execució de les accions** segons prioritats i el cronograma i un seguiment i **revisió acurada** a fi de fer les **correccions necessàries** per assolir els objectius planificats.

1.6. L'actuació institucional de responsabilitat pública

Amb el Pla director, la Secretaria d'Infància i Adolescència vol col·locar la infància i l'adolescència d'aquest país en el lloc que els pertoca com a ciutadania activa, subjectes de dret, però també necessitats d'atenció i cura per al seu bon creixement i desenvolupament, atesa la seva fragilitat i vulnerabilitat. L'actuació institucional ha de tenir la seva visibilitat en la difusió del Pla director i en la prioritat pressupostària per garantir-ne el desplegament i l'execució.

L'actuació institucional comporta que cada departament de la Generalitat de Catalunya amb competències, serveis i actuacions a la infància i l'adolescència, vetlla perquè les seves polítiques públiques estiguin incloses en el Pla director i es despleguin i s'executin harmònicament i en coordinació amb els altres departaments, dins el marc de la cooperació interdepartamental. Així mateix, és dins d'aquest marc de cooperació, que s'han de desenvolupar les actuacions i polítiques institucionals,¹² i les actuacions realitzades per la societat civil organitzada.¹³

Aquesta voluntat en les polítiques d'infància i adolescència s'ha de traduir en prioritat pressupostària a fi de garantir la cobertura de les seves necessitats, bé sigui de manera directa o a través dels serveis i recursos que en garanteixen l'assistència i el manteniment del seu benestar, i, en una paraula, preserven i estimulen el seu desenvolupament integral.

Per tal de garantir l'actuació institucional transversal i coordinada, es veu necessari que el Pla direc-

tor sigui ratificat pel Govern com a acció de govern.¹⁴

L'actuació institucional garanteix el **compromís de les institucions** competents i implicades en la infància i l'adolescència, per **dur a terme i impulsar les polítiques i els recursos i mesures que calguin**, així com el **finançament que necessari¹⁵ i suficient** que ha de garantir la protecció davant qualsevol situació de risc, la preservació de les seves necessitats i el progrés continuat en el seu benestar i qualitat de vida.

2. Principis rectors del Pla director

Els principis rectors del Pla director regeixen i regulen el desenvolupament del Pla i, particularment, les actuacions que se'n deriven. Ens orienten en la definició estratègica, guiant-nos en la identificació dels objectius estratègics més adients i de les iniciatives, propostes i mesures necessàries per assolir-los.

2.1. Promoure els drets de la infància, reforçar la seva defensa i garantir-ne el compliment

La Convenció dels Drets dels Infants es constitueix en fita transcendental per al reconeixement de l'infant com a ciutadà amb drets socials i capacitat per exercir-los i defensar-los (**ciutadania activa**). A fi de fer efectiu aquest reconeixement i drets es porten a terme accions per assolir el màxim desenvolupament integral i promocionar la seva **qualitat de vida**:

- La universalització del benestar social i personal dels infants i adolescents.
- Garantir aquests drets fent especial èmfasi en la població amb major vulnerabilitat o dificultats per accedir-hi, i en l'exercici dels seus drets i responsabilitats.
- La cohesió social, amb la finalitat de reforçar el principi de solidaritat intergeneracional.
- Enfortir els espais de participació dels infants i adolescents en les decisions respecte a la societat, i de les pròpies necessitats com a col·lectiu.

¹¹ Cicle PDCA de Millora contínua de W. Edwards Deming: *Plan* – planificar, *Do* – fer, *Check* – avaluar i *Act* – actuar.

¹² Article 39 i 41,3. Llei de serveis socials, 18.10.2007.

¹³ Article 5, k. Llei de serveis socials, 18.10.2007.

¹⁴ Article 28, f. Llei de Serveis socials, 18.10.2007.

¹⁵ Article 5, c. Llei de Serveis socials, 18.10.2007.

MARC DEL PLA DIRECTOR

2.2. Perseguir l'equitat i la igualtat d'oportunitats i la reducció de desigualtats

El Pla director posa la mirada en la reducció de les diferències existents, en el desenvolupament global i en el benestar de l'infant, així com en l'accés a recursos materials, a la cultura, l'educació...¹⁶ i a la utilització dels serveis i recursos de determinats grups de població.

Incideix, decididament, en els *factors de risc* econòmics, materials, educatius, culturals, emocionals, laborals, familiars i relacionals... per afavorir la **inclusió social** i prevenir les desigualtats que porten a l'exclusió i col·loquen les persones en situacions de vulnerabilitat.

Amb l'objectiu de minvar les situacions que afavoreixen les desigualtats de gènere i, en especial, la cultura que les manté, dissenya actuacions i programes que tenen en compte la **perspectiva de gènere** a fi de respectar i tenir present les seves necessitats, però també per igualar-les com a ciutadans de ple dret al mateix nivell que els nois. En aquest sentit, assegura la **paritat en els òrgans de participació** dels infants i adolescents, i considera la possibilitat d'actuacions que afavoreixin la discriminació positiva, si escau.

Considera els principis d'**equitat territorial i d'igualtat en l'accés als serveis** per equilibrar els criteris qualitatius d'organització territorial¹⁷ i de cobertura de necessitats territorials¹⁸ amb els criteris quantitius en la prestació territorial¹⁹ dels serveis socials: 20.000 habitants per les àrees bàsiques i 50.000 pels serveis especialitzats. Aquest repte planteja l'oferta i l'equitat en l'accessibilitat a serveis i recursos de tots els ciutadans i ciutadanes, visquin en zones rurals o urbanes.

2.3. Prioritzar i potenciar la prevenció i les intervencions precoces

La prevenció i la intervenció precoç, especialment durant la primera infància²⁰ i en la població més vulnerable,²¹ són dues mesures efectives per **pre-**

servar el desenvolupament i el benestar dels infants i adolescents perquè permeten activar actuacions abans que les situacions els afectin negativament.

Les actuacions van dirigides a **detectar les situacions de vulnerabilitat i de risc** per dur-hi a terme accions immediates i, si escau, d'urgència, que permetin reduir l'impacte dels factors de risc, compensar els dèficits de suport social i econòmic, les situacions de vulnerabilitat, i potenciar les capacitats individuals.

A fi de poder intervenir precoçment, les polítiques de prevenció disposen d'**indicadors i factors de risc, de protecció i de resiliència, eficients i contrastats** per a la investigació i la recerca, i també per als professionals en la valoració del risc social i del desempament. Són instruments per valorar, d'una banda, la probabilitat que l'infant o l'adolescent pugui resultar desatès en les seves necessitats bàsiques personals, familiars i socials, i esdevenir víctima de desprotecció infantil. D'altra banda, ajuden a valorar si es troba adequadament atès i protegit pel seu entorn familiar i comunitari, amb els recursos adients i suficients.

Quan la situació de risc se situa al nivell personal – familiar s'inicien **programes adreçats als infants – adolescents i de suport familiar**; si el risc és en l'entorn social – comunitari de l'infant o adolescent, s'activen **plans d'intervenció social preventius i comunitaris**. Els plans i els programes han de ser transversals i integrals.

2.4. Promoure l'atenció integral i el suport a les famílies

El desenvolupament de l'infant i l'adolescent està emmarcat en el context de la família, i aquesta en l'entorn comunitari. En conseqüència, resulta necessari dissenyar-hi actuacions específiques encaminades a ajudar-les en el desenvolupament del **projecte educatiu familiar** vers els fills i a capacitar-les en el **rol parental** per tal que disposin dels recursos i les competències suficients per resoldre les seves necessitats.

Les actuacions del Pla director s'orienten a potenciar les funcions parentals, a abordar les crisis i dificultats evolutives, a oferir suport psicològic, social o educatiu, a garantir la informació, l'orientació, l'acompanyament i el suport suficient que els permeti conciliar la vida familiar i laboral, preferentment.

¹⁶ *Propósitos de la educación*. Comitè dels Drets dels Infants, 2001.

¹⁷ Article 33, Llei de serveis socials.

¹⁸ Article 44.2, Llei de serveis socials.

¹⁹ Capítol II, Llei de serveis socials.

²⁰ *Realización de los derechos del niño en la primera infancia*. Comitè dels Drets dels Infants, 2006.

²¹ Observacions generals núm. 6 (2005), núm. 8 i núm. 9 (2006), i núm. 10 (2007), Comitè dels Drets dels Infants.

MARC DEL PLA DIRECTOR

Aquestes actuacions es despleguen en dos àmbits complementaris: d'una banda, l'**entorn natural de la família**, que abasta la xarxa de suport familiar i social de la pròpia família i les xarxes de suport de la comunitat; de l'altra, la **xarxa de serveis** entesa en aquest cas com els serveis i recursos públics que les institucions posen a disposició de la comunitat, dels infants i adolescents i les seves famílies.

2.5. Assegurar la proximitat en la promoció, l'atenció i les prestacions de serveis adreçats als infants i adolescents

Atès que l'entorn familiar i comunitari és el medi natural de convivència i creixement dels infants i adolescents, es potencien els serveis i les intervencions que donen resposta a les necessitats de la infància des de la proximitat, incorporant-hi el valor i la capacitat de la xarxa de **suport social i familiar**, els col·lectius de **suport i ajuda de la comunitat** i la xarxa de serveis i recursos.

Les polítiques de proximitat que desenvolupa el Pla director proveeixen de recursos l'entorn habitual en què es desenvolupen els infants i adolescents. Estem parlant de **dotar l'entorn familiar i comunitari amb serveis i recursos** adreçats a la infància i l'adolescència perquè incideixin i potenciïn el seu desenvolupament individual i social, i el seu benestar personal, social i material, en particular de la població més vulnerable i en risc social.

Aquest enfocament persegueix **l'apoderament dels infants i dels adolescents**, d'acord amb les seves possibilitats i nivell de responsabilitats, però també de les famílies, de la comunitat i, en general, de les entitats perquè es *puguin fer càrrec de la cobertura de determinades necessitats dins la comunitat, amb el suport dels serveis socials públics*²² i la coresponsabilitat de les administracions.

2.6. Aprofundir en sistemes d'intervenció en xarxa i d'actuació transversal

Per donar resposta a la complexitat i diversitat de necessitats dels infants, als nous riscos i escenaris socials (nous models de família, multiculturalitat...), la Secretaria d'Infància i Adolescència ha

d'impulsar sistemes i maneres de **cooperació inter-agències**²⁴ que condueixin a una major efectivitat en tots els nivells d'actuació: *disseny, planificació, execució i avaluació*. Aquestes actuacions es duen a terme a diferents nivells:

- **Intradepartamental:** Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania, Secretaria per a la Immigració, Secretaria de Joventut, Secretaria d'Infància i Adolescència,...
- **Interdepartamental/s:** Educació, Salut, Habitatge, Justícia, Seguretat, Treball...
- **Interadministratives:** administracions presents en el territori, ja sigui amb serveis, programes, recursos, subvencions...
- **Interagències:** entitats, institucions, associacions... amb competències o serveis en infància i adolescència.
- **Treball en xarxa:** serveis, professionals i agents implicats.

Garanteix, així, la **complementarietat del conjunt de serveis i actuacions públiques i d'iniciatives socials presents en el territori**, tenint en compte tant les que són de titularitat pública com les impulsades des de la iniciativa social o mercantil.

2.7. Enfortir la protecció dels infants i adolescents en situació de risc social i de desemparellament

Garantir que l'infant atès en el sistema de protecció sigui el nucli de totes les intervencions, actuacions i programes és un objectiu bàsic en el disseny de les actuacions del Pla director.

Perseguir el retorn de l'infant o adolescent menor d'edat al seu entorn, és la màxima prioritat del sistema de protecció. Amb aquest objectiu, afavoreix que la intervenció de la xarxa de serveis i recursos especialitzats, que temporalment entren dins l'entorn natural de la família, es fonamenti en:

- El **treball en xarxa:** coresponsabilitat i complementarietat de serveis i professionals.
- La **intervenció temporal:** retornant la responsabilitat a la xarxa sociocomunitària després de la intervenció necessària de la xarxa de serveis públics.
- La **coresponsabilitat família – xarxa sociocomunitària – xarxa de serveis**.
- El **binomi ajuda – control:** prioritzant les funcions i relació d'ajuda sense deixar de banda les

²² En sociologia: procés pel qual una persona o un grup social adquireix o rep els mitjans per a enfortir el seu potencial en termes econòmics, polítics o socials. Centre de Terminologia. (www.termcat.cat).

²³ Preàmbul, apartat IV, Llei de serveis socials.

²⁴ Paràgraf 37 a 41, Mesures generals d'aplicació de la Convenció, Comitè dels Drets dels Infants, 2003.

MARC DEL PLA DIRECTOR

funcions de control, necessàries per a preservar els infants i adolescents del risc de desprotecció infantil.

És objectiu prioritari de la SIA consolidar el sistema de treball en xarxa i de qualitat quant a efectivitat, participació dels infants i adolescents i de llurs famílies, agilitat de resposta, coordinació inter-agències, formació professional, eficiència...

3. Principis en risc social i desemparament

3.1. Posar l'accent en la intervenció comunitària²⁵ per davant de la intervenció institucional

- Proveeix de serveis i recursos l'entorn socio-comunitari de la família perquè aquests puguin oferir-se en i des de l'entorn natural de creixement d'infants i joves.
- Desplega programes comunitaris independentment del lloc on es trobi l'infant o l'adolescent: en el nucli familiar o en un recurs alternatiu a la família.
- Reconeix la capacitat de la xarxa comunitària i de serveis per atendre i resoldre les necessitats de les famílies i els seus fills.
- Proposa la separació del menor del seu nucli familiar com a últim recurs.
- Potencia la mesura de l'acolliment familiar com la més ajustada a les necessitats de desenvolupament i creixement dels infants separats de les famílies d'origen.

3.2. Transformar el model actual de protecció de menors en un model d'atenció a la infància i l'adolescència i a les seves famílies

- El model comença en l'entorn proper a la família: entorn natural o xarxa primària (xarxa de suport familiar, social i comunitària) i xarxa secundària o de serveis. Proveint-lo de recursos i serveis per mantenir l'infant en el medi d'origen.
- Subsidiàriament i temporalment, l'entorn secundari o xarxa de serveis substitueix la xarxa primària en alguna de les seves funcions.
- La intervenció en xarxa dels serveis i els professionals, és més que la suma de les intervencions de cada servei per separat. Requereix una actitud de cooperació interinstitucional i accions

de col·laboració entre serveis i professionals, fruit del reconeixement de la interdependència de les institucions, dels serveis i, en general, de tots els agents intervinents en un mateix territori.

- La xarxa primària i la xarxa de serveis tenen les competències i han de desenvolupar les capacitats suficients per resoldre les necessitats de les famílies i llurs fills, a partir dels propis recursos, per detectar i resoldre situacions de risc social i de desprotecció infantil, i per intervenir des del medi familiar d'origen.

3.3. Implementar el treball en xarxa respectant les singularitats de nivell i de sector, entre els serveis de la xarxa pública

- Des de la perspectiva dels serveis socials bàsics (SSB) i dels serveis socials especialitzats (SSE) en infància i adolescència (EAIA, ETCA i EVAMI),²⁶ el treball en xarxa implica, entre altres aspectes, una diferenciació de funcions en l'atenció a les famílies amb infants i adolescents en risc social que la planificació ha de tenir present:²⁷
- En el desenvolupament de rols, els SSB són el referent familiar que canalitza les prestacions, vetlla per la globalitat de les intervencions i per la coordinació entre els equips de la xarxa de serveis que hi intervenen, i els SSE exerceixen prioritàriament un rol d'ajuda basat en el tractament més que en les funcions de control, sense descurar-les.
- En la valoració de les famílies amb infants i adolescents, els SSB porten a terme la valoració del risc social i de cobertura de les necessitats bàsiques infantils, mentre els SSE (EAIA, EVAMI, ETCA) són els encarregats de fer la valoració del maltractament infantil o del risc de patir-ne.
- En la provisió de serveis i recursos als infants i adolescents i les seves famílies, els SSB despleguen programes de suport, i els SSE programes de tractament adreçats tant a la família com als seus membres.

²⁶ Equip d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA), Equip tècnic de Centre d'acolliment (ETCA), Equip de valoració del maltractament infantil (EVAMI)

²⁷ Articles 16 a 19, i 26 Llei de Serveis socials i Article 102. Avantprojecte Llei dels Drets i les Oportunitats de la Infància i l'Adolescència

²⁵ Preàmbul, Convenció sobre els Drets dels Infants, 1989

MARC DEL PLA DIRECTOR

3.4. Establir que la intervenció social amb infants i adolescents i les seves famílies segueixi uns criteris²⁸ i sigui prèviament planificada

- Tota intervenció ha de garantir per a cada persona o unitat de convivència la globalitat i la integritat de les intervencions, i ha d'aplicar els recursos de la manera més adequada.²⁹
- La provisió de recursos, les intervencions, la prestació de serveis, la inclusió a programes i, en general, l'atenció social, han de ser personalitzades seguint un pla d'intervenció individual i familiar que estableixi els objectius, les accions, els terminis i els resultats esperats, ajustat a les característiques i necessitats dels infants i adolescents, de les seves famílies i de l'entorn social i comunitari.
- Les intervencions de la xarxa de serveis han de ser temporals, preferentment breus, amb la finalitat de reforçar l'apoderament de la família, remetent-ne les causes que han generat la intervenció i reforçant la prevenció i el suport comunitari.
- Les propostes de desemparament i separació del menor del nucli familiar, s'han de fonamentar en una proposta tècnica que prevegi la temporalitat prevista de la separació, l'orientació del cas: retorn (separació temporal), separació definitiva o emancipació, i la ubicació provisional si es preveu el retorn.
- Les propostes d'acolliment familiar i d'acolliment institucional, en què es preveu el retorn del menor a la família d'origen, han de seguir un pla d'acció individual amb objectius, accions, terminis i resultats esperats, coherent i coordinat amb el pla d'intervenció familiar destinat a la família d'origen.

3.5. Adoptar mesures de separació a la família com a últim recurs davant la gravetat i/o la urgència

- Quan els pares no poden garantir la protecció de l'infant o adolescent, abans de procedir a separar-lo del seu nucli familiar i entorn natural, cal esgotar altres actuacions que el preservin en el seu medi d'origen.
- Les intervencions en crisi i les intervencions d'urgència, s'escauen quan es detecten indicadors de risc que fan preveure l'escala del conflicte familiar i el risc de desprotecció infantil, i amb aquesta intervenció es conté i es deriva a

serveis de tractament i/o assistencials ordinaris.

- Les possibilitats de la xarxa familiar, social i comunitària, com a recurs alternatiu a la família d'origen. L'infant o adolescent roman en el seu medi d'origen sempre que es garanteixi la seva protecció i la cobertura de les seves necessitats bàsiques.
- La disponibilitat i accessibilitat de la xarxa de serveis com a xarxa de proximitat que pot oferir atenció des del seu medi d'origen: serveis de suport, tractament, orientació, assessorament... tant als infants i adolescents com a llur famílies.

4. Marc teòric del Pla director

El marc teòric és el mapa que ens serveix per identificar els diversos entorns de creixement i desenvolupament de la infància i l'adolescència i els factors directes i/o indirectes que incideixen en el seu desenvolupament. Com a mapa vol ser un punt de partida des del qual s'organitza i guia les actuacions i polítiques a la infància i l'adolescència.

4.1. INFÀNCIA i ADOLESCÈNCIA – Qualitat de vida

La infància i l'adolescència com a subjectes en creixement i, per això, especialment vulnerables, necessiten que es **potenciï el seu desenvolupament** i es **desvetllin les seves capacitats** alhora que se'ls garanteixen les **necessitats bàsiques**, se'ls preserva de tota situació de risc i són ràpidament protegits davant qualsevol vulneració dels seus drets.

La desprotecció infantil es produeix per desatenció de les necessitats bàsiques infantils o per maltractament infantil.³⁰ Quan les necessitats estan prou cobertes i ateses es garanteix la protecció de l'infant – adolescent. Més enllà de la satisfacció d'aquestes necessitats es persegueix el benestar infantil amb l'objectiu de proporcionar qualitat de vida a tota la població infantil i adolescent.

Cadascun d'aquests tres eixos (figura 1) impliquen accions diferenciades, per bé que continuades. Davant la desprotecció infantil cal adoptar mesures de

²⁸ Article 16, Convenció sobre els Drets dels Infants
²⁹ Articles 26 Llei de serveis socials.

³⁰ (a) Guia de actuación en situaciones de desprotección infantil. Gipuzkoa. 2002. pàg. 50. <http://www.gipuzkoagazteria.net/informazioa/webproteccion/home.htm>.
(b) López, F. *Necesidades de la infancia y protección infantil. Fundamentación teórica, clasificación y criterios educativos*. Madrid: Ministerio de Asuntos sociales, 1995, pàg. 53 – 66.

MARC DEL PLA DIRECTOR

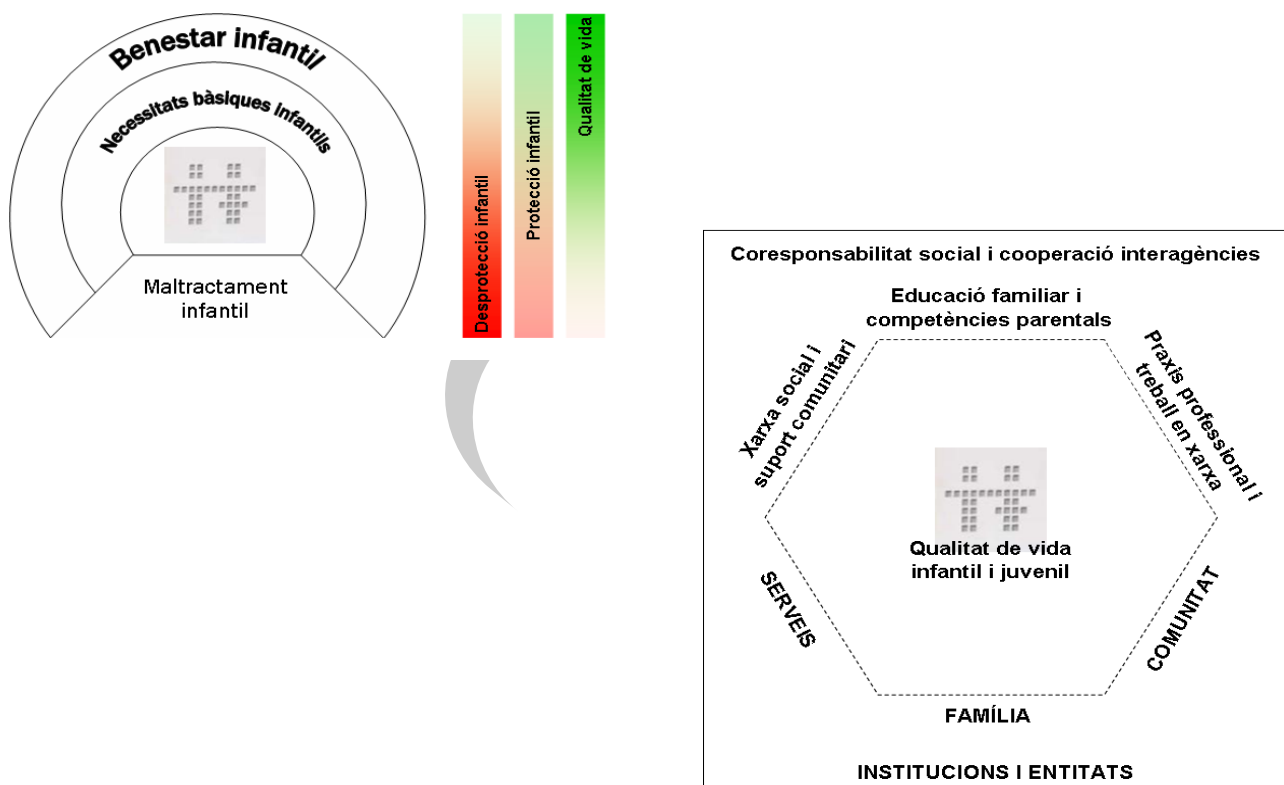
protecció i tot seguit recursos d'**atenció** necessaris de tractament, acompanyament, rehabilitació... Per garantir la protecció infantil escauen actuacions de **prevenció**, les quals han d'anar acompanyades d'actuacions de **promoció**³¹ per estimular la qualitat de vida i el benestar infantil. Per impulsar iniciatives en aquests àmbits es fa imprescindible una **provisió** adequada de serveis, recursos i pressupostària, per garantir-ne l'accessibilitat, disponibilitat i qualitat de servei. La **participació** de la infància i l'adolescència en la defensa dels drets i deures els ha de permetre l'exercici d'una ciutadania activa.

4.2. FAMÍLIA – Educació familiar i competències parentals

La família com a sistema i nucli bàsic per al desenvolupament de la infància i l'adolescència es fonamenta en els adults que la integren, els recursos de que disposen i la xarxa de suport, principalment. Aquests aspectes agrupen diversitat de factors: *característiques de les persones* (salut, factors constitucionals, història familiar...); *recursos materials* (factors socioeconòmics i laborals, habitatge, nivell d'ingressos...); *recursos personals* (ajustament conjugal, tipologia de llar, dinàmica familiar, conflictes, afrontament de l'estrès...); *xarxa de suport* (familiar i social...), els quals incideixen en l'estil educatiu i les competències parentals que pares i mares exerceixen respecte als seus fills.

Figura 1

Model d'atenció a la infància i l'adolescència

³¹ (a) Maya, I.; García Ramírez, M.; Santolaya, F. J. *Estrategias de intervención psicosocial. Casos prácticos*. Madrid: Ed. Pirámide, 2007, pàg. 29 – 36.
 (b) Rodrigo, M. J.; Máiquez, M. L.; Martín, J. C.; Byrne, S. *Preservación familiar. Un enfoque positivo para la intervención con familias*. Madrid: Ed. Pirámide, 2008, pàg. 88 – 98.

MARC DEL PLA DIRECTOR

Una adequada educació i competències parentals afavoreixen el desenvolupament de l'infant – adolescent si preveu i garanteix aspectes com la vinculació, la comunicació, la disciplina, la seguretat i protecció... aspectes, tots, inclosos dins de les funcions bàsiques familiars.

Són **funcions bàsiques de la família en relació amb els seus fills**³²:

- assegurar la seva supervivència i un creixement i socialització saludables,
- establir un clima d'afecte i suport als fills,
- estimular les seves capacitats,
- facilitar-los l'obertura a altres contextos educatius.

En definitiva, funcions que garantiran la cobertura i satisfacció de les necessitats bàsiques infantils.

Aquestes funcions garanteixen el desenvolupament de la identitat i la socialització dels fills, i s'integren com un element més dins de les funcions familiars.³³

4.3. COMUNITAT – Xarxa social i suport comunitari

La comunitat és l'entorn natural de la família, en la qual es posen de manifest les característiques del barri, les infraestructures, els recursos comunitaris... Comunitat i família constitueixen un binomi en tant que la família té la seva expressió social en la comunitat, alhora que la comunitat esdevé recurs de suport i marc de referència per al desenvolupament de la família.

La comunitat és, també, un referent vital per als infants i adolescents, en tant que es constitueix com el segon nucli de creixement. En el qual es desenvolupa i consolida la seva dimensió personal i social.

La comunitat, des de la coresponsabilitat ciutadana que proporciona el desenvolupament del teixit social, proveeix de suport social la família a través de grups de suport i d'autoajuda, que s'articulen i organitzen a partir de xarxes formals i informals de suport.

4.4. SERVEIS – Praxis professional i treball en xarxa

La xarxa de serveis i els recursos s'ubiquen i es desenvolupen en el mateix entorn en el qual ho fa la família: la comunitat. Amb tot, no constitueixen l'entorn natural de la família, com sí que ho és la comunitat, però esdevenen serveis i recursos a l'abast de la família i els seus membres per al seu desenvolupament i suport.

La finalitat dels serveis i recursos vers la família es veu determinada per factors socioeconòmics i polítics, l'accessibilitat i disponibilitat dels serveis, les infraestructures de què disposen per oferir-los, la ràtio nombre de professionals per habitant i/o usuari..., però també el treball en xarxa, la coordinació territorial, les competències professionals...

4.5. INSTITUCIONS I ENTITATS – Coresponsabilitat social i cooperació interagències³⁴

La implicació de totes les institucions relacionades directament o indirecta amb la infància i l'adolescència, esdevé imprescindible, complementària i, a voltes, concurrent amb les intervencions i accions que s'estan duent a terme des dels serveis, la comunitat i la família.

Aquesta cooperació institucional implica les administracions autonòmica, local, comarcal i supracomarcal, i s'expressa en l'adopció de sistemes de treball innovadors, facilitats per les tecnologies de la informació i la comunicació, comunes i compartides, amb la creació de plataformes amb representació territorial i sectorial com les taules territorials d'infància, l'Observatori dels Drets dels Infants... i, també, amb l'elaboració de plans, protocols i bones pràctiques consensuades i vinculants, i objectes de seguiment per part de les entitats i institucions implicades.

³² Rodrigo, M. J.; Palacios, J. i altres. *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza Editorial, 1998, pàg. 34 – 38.

³³ (a) Navarro, I.; Musitu, G.; Herrero, J. *Familias y problemas*. Madrid: Editorial Síntesis, 2007, pàg. 19 – 22. (b) Gimeno, A. *La familia: el desafío a la diversidad*. Barcelona: Ed. Ariel, 1999, pàg. 33 – 62. (c) Garcia Fuster, E.; Musitu, G. *Psicología social de la familia*. Barcelona: Editorial Paidós, 2000, pàg. 52 – 53.

³⁴ Capítol IV. Coordinació i col·laboració interadministratives. Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials. DOGC, núm. 4990 – 18.10.2007. Pàg. 37808.

METODOLOGIA DEL PLA DIRECTOR

METODOLOGIA DEL PLA DIRECTOR

El primer pas per a l'elaboració del Pla director fou elaborar un document de bases. Tal com indica el seu nom, aquest document constitueix la base a partir i des de la qual es desenvolupa el projecte per a l'elaboració del Pla director.

Està estructurat en tres capítols:³⁵ en el primer, es fa una exposició del desenvolupament d'un sistema estratègic integral. En el segon, es parla de l'estructura organitzativa necessària per al desenvolupament del projecte i, en el tercer, es descriu la metodologia de treball. En aquest document recollim aquest tercer punt.

1. Metodologia en l'elaboració del Pla director

En el procés d'elaboració del PDIAC s'han seguit tres etapes conceptualment i metodològicament diferenciades (instruments, dinàmiques de treball, composició dels equips...):

1. Etapa diagnòstica
2. Etapa estratègica
3. Etapa operativa

1.1. Etapa diagnòstica: estat de la situació

Objectius

Conèixer l'estat de la situació de diferents àmbits de la infància i l'adolescència: el poblacional i de serveis a la infància i l'adolescència a Catalunya, el de polítiques públiques, el de normatives i recomanacions i el de l'estat actual de la protecció, així com l'elaboració del marc conceptual del Pla director.

Metodologia

Cerca i recopilació de dades
Anàlisi, estudi i elaboració d'informes.
Consens amb els departaments.

Durada

Del febrer del 2008 al desembre de 2008

Actuacions

En aquesta etapa s'han dut a terme set actuacions: (I) identificació i recopilació de dades dels departaments i altres institucions, (II) estudi i recopilació de polítiques públiques a l'Estat espanyol i d'una selecció de països, (III) estudi i recopilació de la normativa i recomanacions estatals, nacionals, europees i internacionals, (IV) elaboració del marc conceptual del Pla director, (V) anàlisi de la situació actual de la protecció a la infància i l'adolescència a Catalunya, (VI) estudi de l'estat de la situació poblacional de la infància i l'adolescència a Catalunya i (VII) estudi de l'oferta i la utilització de serveis adreçats a la infància i l'adolescència a Catalunya.

Institucions implicades

Per dur a terme aquestes actuacions s'ha comptat amb la col·laboració dels departaments³⁶ i instituts següents: *Departament d'Educació, Departament de Salut, Departament de Justícia, Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, Departament de Medi Ambient i Habitatge, Departament de Governació i Administracions Públiques, Departament de la Vicepresidència, Departament de Treball*, i de l'*Institut d'Estadística de Catalunya* (vegeu Annexos).

Dins el marc del Departament d'Acció Social i Ciutadania (DASC), s'ha comptat amb la col·laboració de totes les seves unitats:³⁷ *Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, Secretaria per a la Immigració, Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania, Secretaria de Joventut i Institut Català de les Dones* (vegeu Annexos).

També s'ha comptat amb la col·laboració del *Consorci Institut per a la Infància i Món Urbà*.

1.2. Etapa estratègica: Definició d'estratègies

Objectiu

L'objectiu d'aquesta etapa és obtenir un pla estratègic de les polítiques d'infància i adolescència a Catalunya consensuat amb els departaments de la Generalitat que identifiqui els objectius estratègics necessaris per donar resposta a la detecció de necessitats a resultes del diagnòstic estratègic.

³⁵ Per accedir als documents consulteu la pàgina del PDIAC en el DIXIT http://dixit.gencat.cat/portal/fitxes/espaisdixit/PlaDirectorInfancia/pla_director_infancia_documents.html?pAmbit=familia

³⁶ Constituïran, al llarg del procés d'elaboració, l'*Equip de projecte interdepartamental*.

³⁷ Constituïxen l'*Equip de projecte del DASC*, integrat en l'*Equip de projecte interdepartamental*.

METODOLOGIA DEL PLA DIRECTOR

Metodologia

Dues fases amb dues metodologies:

Desembre 2008 – maig 2009: anàlisi DAFO i elaboració i consens de la planificació estratègica del Pla director amb els departaments.

Juny – agost 2009: Procés participatiu

Intern

Adreçat als professionals i les unitats de la Secretaria d'Infància i Adolescència.

Extern

Adreçat als agents socials del sector social de la infància i l'adolescència i als professionals, directament i a través de l'Observatori dels Drets de la Infància, i als ens locals inclosos en el projecte Plans locals d'inclusió social (ICASS, DASC) o Plans d'actuació local en matèria de serveis socials (Secretaria General, DASC). També s'ha comptat amb els resultats de la participació de la infància i l'adolescència a través d'un projecte de participació impulsat per la Federació d'entitats d'atenció i d'educació a la infància i l'adolescència (FEDAIA).

Durada

Del desembre de 2008 a l'agost de 2009

Actuacions

S'han dut a terme tres actuacions: (I) un diagnòstic estratègic a partir dels informes de població i de serveis i les aportacions dels representants de cada departament, (II) la identificació de necessitats que, de manera prioritària, ha de preveure el Pla director per donar-hi resposta i (III) la definició d'estratègies per fer efectiva la resolució i/o cobertura de les necessitats prioritzades.

Institucions implicades

- Els Departaments referits en l'etapa diagnòstica.
- L'Observatori dels Drets de la Infància.
- Els professionals i les unitats de la Secretaria d'Infància i Adolescència.
- Agents socials del sector de la infància i l'adolescència, proveïdors de la Secretaria.
- Ens locals inclosos en projectes del DASC (Plans locals d'inclusió social o Plans d'actuació local en matèria de serveis socials)
- FEDAIA pel que fa a la participació d'una mostra d'infants i adolescents.

1.3. Etapa operativa: Identificació d'actuacions

Objectiu

L'objectiu d'aquesta etapa persegueix la identificació i l'inventari de les actuacions o conjunt d'actuacions, en curs o per implementar, alineades amb la definició estratègica del Pla director.

L'*actuació* és la unitat bàsica del Pla director. Entenem per actuació tota activitat o conjunt d'activitats alineades amb el Pla i/o necessàries per al compliment d'un objectiu estratègic o més d'un. Per tant, poden formar part del recull d'actuacions: accions, projectes, plans d'inversions, protocols d'intervenció, convenis o programes. En el cas dels programes es pot donar la situació que del conjunt d'actuacions d'un programa només algunes estiguin relacionades amb els objectius estratègics del PDIAC. En aquest cas, només s'incorporaran aquestes actuacions indicant-ne el programa de referència on estiguin incloses.

Metodologia

Emplenar un fitxa per actuació amb totes les característiques rellevants, amb el suport i l'assessorament tècnic individual de l'Oficina Tècnica del Pla Director. Introducció de les actuacions en una base de dades i explotació estadística de les actuacions.

Durada

En aquesta etapa distingim dues fases: (a) recollida d'actuacions: d'abril de 2009 a desembre de 2009, (b) recollida dels certificats de reserva pressupostària de cada actuació: de novembre de 2009 a març de 2010.

Actuacions

Hem dut a terme tres actuacions per aconseguir amb l'objectiu proposat: (I) inventari de les iniciatives departamentals en curs o previstes i identificació de les actuacions en infància i adolescència en cada iniciativa, (II) fitxa de cadascuna de les actuacions departamentals en curs o previstes en matèria d'infància i adolescència i (III) explotació estadística de les actuacions departamentals.

Certificats de reserva pressupostària per garantir la viabilitat econòmica de les actuacions de cada departament.

Institucions implicades

METODOLOGIA DEL PLA DIRECTOR

Els departaments indicats en l'etapa diagnòstica.

2. Productes en l'elaboració del Pla director

L'elaboració del Pla director ha donat com a resultat un seguit de productes dels quals aquest document en recull un resum d'allò més significatiu i rellevant.

Entre d'altres,³⁸ destaquem:

Normativa i recomanacions nacionals i internacionals en polítiques i actuacions a la infància i l'adolescència

Aquest document pretén recollir les principals recomanacions i normatives d'àmbit internacional, així com d'àmbit nacional i estatal, entorn de la infància i l'adolescència, sense que sigui un inventari exhaustiu que aplegui tota la normativa, totes les recomanacions i tota la documentació vigent sobre la infància i l'adolescència, ja que s'ha pretès fer un recull en el marc dels conceptes clau que inspiren i sobre els quals s'edifica la Llei dels drets i de les oportunitats de la infància i l'adolescència: la prevenció, la promoció, la protecció, i la participació.

Polítiques públiques autonòmiques i internacionals en infància i adolescència

L'informe fa una revisió de fonts secundàries i documents sobre política pública i plans d'actuació en matèria d'infància i adolescència de diferents comunitats autònomes de l'Estat espanyol com Andalusia, el País Basc, Madrid, València, La Rioja o Astúries. Alhora, l'informe també presenta una revisió de les polítiques públiques i els plans d'actuació adreçats a la infància i l'adolescència de diversos països o nacions com Anglaterra, Canadà, Quebec, Finlàndia, França, Noruega o Suècia.

Estudi poblacional de la infància i l'adolescència a Catalunya

L'estudi poblacional pretén ser un diagnòstic de situació de la població infantil i adolescent de Catalunya des d'una perspectiva integral. Per tant, el document presenta una anàlisi dels principals àmbits que afecten aquesta població diana (salut, educació, temps lliure, protecció, etc.) segons tres

críters: la perspectiva de sexe, la distribució territorial i una anàlisi de les desigualtats socials.

Oferta i utilització de serveis i recursos per a la infància i l'adolescència a Catalunya

El document d'oferta i utilització de serveis pretén ser un recull dels diferents serveis que van adreçats a la infància i l'adolescència de Catalunya oferts pels diferents departaments de la Generalitat de Catalunya. Així, en el primer capítol es fa una descripció dels serveis i l'oferta de places i professionals, si escau, mentre que en el segon capítol es presenta la utilització d'aquests serveis mitjançant una anàlisi del perfil de l'usuari.

Marc conceptual del Pla director d'infància i adolescència de Catalunya

Aquest document descriu els fonaments on se sustenta el Pla director: el marc teòric on s'emmarca. Es descriuen les actuacions bàsiques que cal tenir en compte en l'àmbit de la infància i l'adolescència, els principis rectors del Pla director, així com els principis rectors del model d'atenció a la infància i l'adolescència en situació de risc social o desemparament.

La protecció a la infància i l'adolescència a Catalunya

Aquest document pretén ser una descripció actual i afinada del model català d'atenció als infants i adolescents en risc social i desemparament que està integrat dins l'actual sistema de serveis socials. En aquest document es recull, alhora, que al voltant de la protecció també s'han desenvolupat experiències, actuacions, serveis i recursos destinats a la prevenció, la promoció, l'atenció, i, puntualment, a la participació.

Informe de l'estat de situació de les actuacions del Pla director

Aquest informe és un estudi sobre la naturalesa i les característiques principals de les actuacions adreçades a la infància i l'adolescència dutes a terme pels diferents departaments de la Generalitat de Catalunya. L'informe presenta dues òptiques diferenciades: l'òptica general on s'inclouen totes les actuacions i l'òptica social on s'estudien i es descriuen les característiques de les actuacions del Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Planificació estratègica del Pla director

En el document de planificació estratègica definim el marc normatiu i conceptual en el qual es fonamenta el Pla director i sobre el qual s'elabora, la metodologia seguida per aquesta elaboració i, principalment,

³⁸ Per accedir als documents, consulteu la pàgina del PDIAC en el DIXIT http://dixit.gencat.cat/portal/fitxes/espaisdixit/PlaDirectorInfancia/pla_director_infancia_documents.html?pAmbit=familia

METODOLOGIA DEL PLA DIRECTOR |

la definició estratègica resultant que ha de orientar i definir les polítiques públiques en infància i adolescència els propers quatre anys a Catalunya i els indicadors clau per fer-ne el seguiment, així com els sistemes i estructures per a la seva execució i seguiment, les iniciatives per al desplegament territorial i els mitjans per a la seva comunicació i difusió.

Pla d'actuacions 2010 (PDIAC 2010 – 2013)

Aquest document recull les actuacions dels departaments que, actualment, integren el Pla director d'infància i adolescència de Catalunya, detallant les subactuacions, el departament o institució responsable, el cost econòmic i la seva durada, agrupades per objectius i eixos estratègics i en el marc dels àmbits clau d'actuació identificats i definits en la planificació estratègica. Així mateix, proporciona un estudi detallat de les actuacions i de la despesa.

ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR

ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR

1. Enfocament estratègic del Pla director

El Pla director preveu la planificació de les polítiques públiques en infància i adolescència a Catalunya.

Normativament, en resposta a la Llei de serveis socials, és el pla sectorial a través del qual es desplega el Pla estratègic de serveis socials de Catalunya (PESSC) en l'àmbit de la infància i l'adolescència, en el qual es defineixen les estratègies i actuacions adreçades a aquesta població.

En resposta a la Llei dels drets i de les oportunitats a la infància i l'adolescència, i a la Convenció dels Drets dels Infants, és el *Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència*, on s'harmonitzen totes les polítiques públiques en infància i adolescència. Així, doncs, l'enfocament estratègic i, en conseqüència, operatiu del pla contindrà l'enfocament estratègic del Pla estratègic de serveis socials de Catalunya i de totes les polítiques públiques destinades a la infància i l'adolescència.

S'han identificat dues dimensions en el Pla director: d'una banda, des d'una perspectiva integral, centrant la mirada en l'infant i l'adolescent, seguim una **lògica funcional** a partir de la qual identifiquem els àmbits més rellevants i característics de la població infantil i adolescent.

D'altra banda, des d'una perspectiva transversal i amb una **lògica de sistema**, s'identifiquen els departaments, les institucions, les entitats, la ciutadania, entre d'altres, que duen a terme iniciatives i actuacions en l'àmbit de la infància i l'adolescència, amb l'objectiu de millorar el seu benestar i qualitat de vida. Des d'aquesta perspectiva, l'agrupació de tots els agents implicats constitueix el **sistema de polítiques públiques en infància i adolescència a Catalunya**. Sistema des d'on es planifiquen les polítiques pertinents per atendre les necessitats de la població infantil i adolescent. Dins d'aquest sistema, la *Secretaria d'Infància i Adolescència* és l'organisme responsable d'impulsar-lo i vetllar perquè es planifiquin de manera harmonitzada i ordenada les polítiques públiques a la infància i l'adolescència a Catalunya. D'aquí que el present Pla director ha marcat com a prioritat del sistema, el reforç i la consolidació de la Secretaria d'Infància i Adolescència, pel rol que li correspon exercir i desenvolupar, i com a primer pas per a la **constitució del sistema de políti-**

ques públiques en infància i adolescència a Catalunya.

Tres principis reguladors del sistema:

Lideratge distribuït

L'entendem com un lideratge en xarxa en el qual es reconeixen les competències de cada sector (cultura, educació, seguretat, salut, lleure, mitjans de comunicació, noves tecnologies...) en la planificació i el desenvolupament de les polítiques públiques a la infància i l'adolescència que li són pròpies, en coherència i coordinació amb el sistema de polítiques públiques a la infància i l'adolescència de Catalunya, actualment materialitzades en el Pla director d'infància i adolescència de Catalunya 2010 – 2013.

Cooperació institucional

El lideratge distribuït reposa sobre la cooperació institucional entesa com el treball en xarxa de les organitzacions. Requereix un alt grau de coresponsabilitat, compromís compartit, a voltes, probablement, cogestió, i, sobretot, diàleg en la planificació, l'execució i l'avaluació de les polítiques d'infància i adolescència, a fi de conjugar i equilibrar els interessos de tots els agents i institucions implicats. Esdevé imprescindible entre aquelles institucions que comparteixen, plenament o parcialment, l'objecte o àmbit de competències.

Governança i e-Governança

La Governança persegueix una gestió compartida dels interessos comuns, oberta i participativa, entenent que en l'àmbit de l'Administració pública són interessos comuns tot allò que afecta la ciutadania, la iniciativa social, el sector privat... en definitiva, tota la comunitat.

Stoker (1998) ho defineix com "un procés en el qual governar depèn de la col·laboració entre un conjunt complex d'institucions i actors provinents de dins i fora del govern".

Amb l'entrada en escena de les noves tecnologies, especialment les tecnologies 2.0 amb una major interactivitat, l'*e-Governança* facilita la interacció i la comunicació de totes les parts interessades amb una major efectivitat i rapidesa en la gestió dels interessos comuns.

ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR

2. Identificació de necessitats i definició d'estratègies

Per ordenar les actuacions del Pla director es va efectuar, primerament, una anàlisi i identificació de les necessitats actuals que calia abordar en l'àmbit de la infància i l'adolescència i de les estratègies més adients per garantir-ne la cobertura. Aquesta actuació s'inicia amb un diagnòstic a partir dels resultats de l'estat de la situació de la població i dels serveis (anàlisi quantitativa) i de les aportacions d'interlocutors clau dels departaments col·laboradors en aquesta etapa (anàlisi qualitativa). Per dur a terme aquesta actuació es va seguir el mètode DAFO.³⁹

En l'aplicació del DAFO s'han seguit, a banda dels criteris habituals: punts forts i punts febles, amenaces i oportunitats, criteris específics per a una anàlisi focalitzada en l'àmbit de la infància i l'adolescència. Així, es va adaptar l'anàlisi interna i l'anàlisi externa, i es va creuar, alhora, cada anàlisi amb àmbits clau d'actuació en infància i adolescència.

Per a l'anàlisi interna es varen establir dos àmbits: *Processos interns* i *Desenvolupament del sistema*,⁴⁰ i dos subàmbits, també, per a l'anàlisi externa: *Ciutadania i societat* i *Usuaris*.

Àmbits clau d'actuació en infància i adolescència

Les anàlisis interna i externa es varen complementar amb la identificació de subàmbits en cadascun dels àmbits clau d'anàlisi en infància i adolescència. En cadascun d'aquests subàmbits es va dur a terme una anàlisi interna i externa.

Salut i desenvolupament: aspectes que tenen a veure amb la salut i el desenvolupament en un entorn saludable per a la infància i l'adolescència.

Coneixement i accés al treball: té en compte l'ensenyament reglat, l'educació no reglada, la cultura i les noves tecnologies de la informació i les comunicacions. També es considera la capacitació professional, la transició al treball i les condicions laborals.

Entorn segur i prevenció del risc: abasta la seguretat, la prevenció i la protecció davant el maltractament i qualsevol forma de violència.

Participació i integració a la comunitat: té en compte la difusió i el coneixement dels drets dels infants, la visibilitat de la infància i l'adolescència com a ciutadania activa i aspectes relacionats amb la participació de l'infant en la vida comunitària i en la integració social.

Desenvolupament i consolidació del sistema: recull aquelles particularitats que tenen a veure amb la implantació del sistema de treball, de seguiment de les actuacions, de coordinació, de recull de dades i sistemes d'informació... que es deriven del mateix Pla director.

El resultat final ens va permetre identificar la missió, la visió i el mapa estratègic sobre el qual es desenvoluparia el Pla director.

3. Missió i visió del Pla director

La missió del Pla director sintetitza els primers articles de la Llei dels drets i les oportunitats a la Infància i l'adolescència, en els quals s'explicita quin és l'objecte de la Llei.

Missió

L'atenció, la protecció i la promoció del benestar personal, material i social de la infància i l'adolescència per a l'assoliment del seu desenvolupament integral, amb especial atenció i prevenció dels qui es troben en situacions de risc o desemparament, així com la promoció dels seus drets a fi de garantir-ne l'exercici en un rol de ciutadania activa.

La visió del Pla director enuncia la fita que ha d'aconseguir el sistema de polítiques públiques a la infància i l'adolescència de Catalunya, com a tal:

³⁹ Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats (DAFO)

⁴⁰ Utilitzem el terme *sistema* per referir-nos a "la unitat global organitzada d'interrelacions entre elements, accions o individus" (Morin, E. *Le Méthode*. 1981). En el nostre cas, el **sistema de polítiques públiques d'infància i adolescència a Catalunya**.

ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR

Visió

Esdevenir l'instrument per a la planificació i avaluació de les polítiques, actuacions i serveis a la infància i l'adolescència de Catalunya, que fomenti l'exercici dels seus drets, serveis inclusius i de qualitat, el treball transversal i la cooperació institucional.

Valors

Els valors en què es fonamenta i basa el Pla director, els trobem a bastament exposats en el punt *Marc del Pla director*, d'aquest document, i de manera molt més detallada i aprofundida en el document *Marc conceptual del Pla director d'infància i adolescència de Catalunya*.⁴¹ En aquest punt els citem per tal de donar-los el relleu que els volem donar dins la definició estratègica del Pla:

- Els drets, la participació i la ciutadania activa
- La família, la comunitat, els serveis i les institucions
- La transversalitat, el treball en xarxa i la cooperació
- La prevenció, la protecció i l'atenció integral
- L'equitat i la igualtat d'oportunitats
- L'accessibilitat i la provisió de mitjans i recursos
- La promoció, el benestar i la qualitat de vida
- La planificació, el seguiment i l'avaluació

4. Mapa estratègic del Pla director

El mapa estratègic recull la identificació de necessitats i emmarca l'enfocament estratègic, precisant, en primer lloc, la definició dels cinc *àmbits clau d'actuació*, resultants de la definició estratègica, que es varen utilitzar per a la identificació de necessitats: *Desenvolupament equilibrat i saludable; Accés al coneixement i transició al treball; Entorn segur, prevenció del risc i protecció; Participació i integració activa a la comunitat, i Reforç i consolidació del sistema*.

Aquests àmbits identifiquen i precisen els eixos estratègics a partir dels quals s'elaborarà i es desenvoluparà el Pla director. Cada àmbit agrupa un conjunt d'eixos estratègics, en els quals, alhora, es concretaran els objectius estratègics.

Desenvolupament equilibrat i saludable

Les activitats de prevenció i de promoció, des de la perspectiva de la salut pública, es plantegen com dues activitats indissociables i bàsiques per assolir, en el cas de la infància i l'adolescència, uns hàbits i uns estils de vida saludables. Adquirir un estil de vida saludable permet evitar l'aparició de situacions de risc com, per exemple, les addiccions, els trastorns en la conducta alimentària, o d'altres, que poden influir negativament en el normal desenvolupament d'infants i adolescents.

Segons la futura Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, els infants i els adolescents tenen dret al descans, al joc i a les activitats recreatives pròpies de la seva edat, així com a participar lliurement en la vida cultural i artística del seu entorn social. Aquest fet implica la necessitat que els infants i els adolescents puguin conciliar el seu temps escolar – laboral amb la seva vida familiar i personal, en la igualtat de drets que ho exigim per les persones adultes.

Històricament, els infants i els adolescents no han participat en el disseny dels espais públics, i només en comptades ocasions les administracions públiques han demanat la seva opinió pel que fa als usos d'aquests espais. Per això les administracions han de planificar, dissenyar i executar els espais públics tenint en compte, també, les necessitats d'infants i adolescents, entre les quals cal destacar que siguin espais segurs per a la mobilitat i el desenvolupament de les activitats lúdiques pròpies de la infància i l'adolescència.

Les polítiques públiques, tal com es recomana a la Convenció dels Drets dels infants, han d'assegurar que tots els infants i adolescents tinguin accés als serveis, en especial als programes de salut, cura i educació, dissenyats per al seu benestar. Que tots els infants i adolescents tinguin accés al més alt nivell possible de salut i nutrició durant els seus primers anys de vida i gaudeixin d'un inici saludable de vida.

El Consell d'Europa recomana, en aquest sentit, que la provisió d'una educació sanitària rellevant per a la infància i l'adolescència és un element important que ha de formar part en els programes de prevenció d'atenció sanitària.

⁴¹ Per accedir als documents consulteu la pàgina del PDIAC en el DIXIT http://dixit.gencat.cat/portal/fitxes/espaisdixit/PlaDirectorInfancia/pla_director_infancia_documents.html?pAmbit=familia

ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR

Aquest àmbit agrupa els eixos estratègics següents:

Promoure hàbits, estils de vida individual i estils educatius parentals saludables, equilibrats i constructius

Aquest eix abasta objectius i actuacions adreçades a la infància i l'adolescència que persegueixen la promoció d'actituds i hàbits saludables i la disminució de conductes de risc, i l'educació en la igualtat de relacions entre nois i noies.

També es proposa donar suport en la seva funció educadora a les persones que tenen cura d'infants i adolescents.

lies amb especials dificultats per poder conciliar la vida laboral i familiar, amb una atenció especial a la franja de 0-3 anys.

Fomentar valors de respecte al medi ambient i un espai públic segur i accessible per a la infància i l'adolescència

L'educació pel respecte al medi ambient i pel desenvolupament sostenible adreçat als infants i adolescents es necessari per tal que assumeixin, conjuntament amb la resta de la societat, un rol de ciutadania activa en la preservació i conservació del medi ambient.

Figura 2

ÀMBITS CLAU D'ACTUACIÓ			
Desenvolupament equilibrat i saludable	Accés al coneixement i transició al treball	Entorn segur, prevenció del risc i protecció	Participació i integració activa a la comunitat
EIXOS ESTRATÈGICS			
Promoure hàbits, estils de vida individual i estils educatius parentals saludables, equilibrats i constructius. Potenciar la conciliació de la vida social, escolar-laboral, familiar i personal Fomentar valors de respecte del medi ambient i facilitar un espai públic, segur i accessible per a la infància i l'adolescència Millorar la salut i el desenvolupament de la infància i l'adolescència	Incrementar l'èxit escolar a tots els nivells educatius i la finalització dels estudis obligatoris en els i les adolescents Oferir igualtat d'accés al coneixement, la cultura i les noves tecnologies de la informació i les comunicacions Donar suport als i les adolescents en la transició al món laboral i vetllar per la qualitat de les seves condicions laborals	Promoure en l'àmbit social, educatiu i familiar, un entorn segur i estable capaç de satisfer les necessitats bàsiques d'infants i adolescents Impulsar polítiques de prevenció del risc social que prioritzin la intervenció comunitària Protegir la infància i l'adolescència de la vulneració dels seus drets i de qualsevol forma de violència	Difondre la visió de la infància i de l'adolescència com a subjectes de drets i deures Fomentar la participació de la infància i l'adolescència en la comunitat, en les activitats d'oci, lleure i esport, i en qualsevol assumpte que els afecti
Reforç i consolidació del sistema			
Impulsar el desenvolupament normatiu i les polítiques necessàries per al foment i la consolidació del sistema Establir la planificació com el mètode de disseny de les polítiques públiques a la infància i l'adolescència a Catalunya	Millorar l'oferta del catàleg de serveis destinats a la infància i l'adolescència Promoure el coneixement i la recerca en els diferents àmbits adreçats a la infància i l'adolescència	Implantar un sistema d'informació i avaluació de polítiques, serveis i recursos a la infància i l'adolescència Impulsar polítiques de suport i de capacitat professional que donin resposta a les necessitats de cobertura	

Potenciar la conciliació de la vida social, escolar – laboral, familiar i personal

Es recolliran objectius i actuacions destinades a les famílies i els seus membres per tal que puguin disposar de temps suficient i de qualitat que millori la seva vida personal, familiar i social. Posa l'accent en garantir l'atenció dels menors a càrrec de famí-

Cal garantir alhora l'accessibilitat i seguretat dels espais públics tant físics com virtuals, fent referència a les noves tecnologies de la informació i les comunicacions, però també als *Mas Mèdia* habituals.

ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR

Millorar la salut i el desenvolupament de la infància i l'adolescència

La millora de la salut s'orienta tant a reduir la morbiditat en la infància i l'adolescència, com a millorar el suport que s'ofereix a la població infantil i adolescent amb malalties físiques, psíquiques o mentals.

Accés al coneixement i transició al treball

Les polítiques públiques educatives volen aconseguir, principalment, que els infants i adolescents adquireixin els coneixements i competències necessàries per accedir a un treball de qualitat i facilitar la seva inserció social i el seu desenvolupament professional en la vida adulta. L'acció de les famílies sobre els processos educatius dels seus fills i filles té una gran transcendència en les etapes inicials i al llarg de l'educació obligatòria, així com en la continuïtat educativa en l'etapa postobligatòria i per això cal potenciar i assegurar la relació entre famílies i centre educatiu amb la finalitat que llur acció educativa sigui complementària i es reforci mútuament.

El Pla de Govern de la Generalitat de Catalunya 2007-2010 es proposa avançar en l'accés a la cultura per a tota la ciutadania, garantint els drets culturals i assegurant l'equilibri territorial de les programacions i els equipaments. És en aquest sentit que es proposa potenciar una oferta cultural que assegurï que tots els infants i adolescents puguin gaudir d'activitats de lleure i assolir hàbits culturals que proporcioni al seu desenvolupament personal una comprensió de la dimensió cultural, com un dels factors principals per al benestar personal.

D'altra banda, afavorir i promocionar l'accés a les noves tecnologies de la informació i les comunicacions als infants i adolescents ha de permetre lluitar i disminuir la fractura digital, amb totes les garanties de seguretat i d'accés.

El Pla Nacional de Joventut de Catalunya constata que *"l'augment de la flexibilització i la precarització del treball està creant un fenomen de polarització entre dos segments: els més integrats, que estan cada vegada més acomodats i els situats en la precarietat permanent, que corren el risc real de ser exclosos. Un dels principals símptomes de la precarietat laboral és la sinistralitat: els i les joves són el primer col·lectiu en nombre d'accidents de treball"*. Per tal de treballar contra la precarietat laboral dels

joves adolescents, el Pla Nacional de Joventut es proposa actuar en dos àmbits, que el present Pla director assumeix com un eix estratègic: *"D'una banda, partint del mercat de treball que tenim, reforçant els mecanismes d'inserció laboral, i la reformulació dels processos de transició escola - treball. De l'altra, intentant transformar aquest mercat, promovent l'ocupació de qualitat, regulant la temporalitat i establint mecanismes per lluitar contra la precarietat."*⁴²

Els eixos estratègics que agrupa aquest àmbit són els següents:

Incrementar l'èxit escolar a tots els nivells educatius i la finalització dels estudis obligatoris en els i les adolescents

El propòsit de l'eix s'adreça a tots els i les adolescents, posant especial èmfasi en els alumnes que pertanyen a col·lectius amb majors dificultats, i en la igualtat d'oportunitats en tots els nivells educatius. Per això, també cal una major implicació dels pares, mares i les persones que tenen cura dels infants i dels adolescents en els centres educatius on estudien aquests i el seu entorn.

Oferir igualtat d'accés al coneixement, la cultura i les noves tecnologies de la informació i les comunicacions

Aquest eix apunta objectius i actuacions en dos àmbits: d'una banda, en la promoció de l'accés d'infants i adolescents als recursos culturals, i de l'altra, en l'impuls per a un accés i un ús segurs de les TIC i dels mitjans de comunicació en general.

Donar suport als i les adolescents en la transició al món laboral i vetllar per la qualitat de les seves condicions de treball

Aquest eix segueix els objectius estratègics plantejats en el Pla Nacional de Joventut: d'una banda, donar suport en la transició al mercat de treball dels adolescents que no continuen els estudis, i millorar la seva qualificació laboral, i, de l'altra, promoure la igualtat d'accés i la qualitat en l'ocupació dels i les adolescents en temporalitat, seguretat i salut, amb especial atenció als col·lectius amb menys oportunitats.

⁴² Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2000 – 2010, pàg. 43.

ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR

Entorn segur, prevenció del risc i protecció

Per garantir que la infància i l'adolescència es desenvolupi de manera integral i harmònica, cal procurar pel seu benestar personal i social en tots aquells àmbits on la infància i l'adolescència desenvolupa la seva personalitat; això abasta els àmbits familiar, comunitari, educatiu i social, en general. Per assolir aquest objectiu hem de començar per garantir la plena cobertura de les necessitats bàsiques dels infants i els adolescents a fi que aquests puguin fer ús dels seus drets i de les seves responsabilitats, així com per garantir les condicions bàsiques per a l'assoliment del seu desenvolupament integral.

Els infants i els adolescents en risc, com a subjectes de dret, són prioritaris en el disseny de les polítiques socials del Govern de la Generalitat de Catalunya. D'aquesta manera, els poders públics han de prendre totes les mesures, preventives i protectores, per protegir la infància i l'adolescència de qualsevol forma de maltractament, i, especialment, de qualsevol violència física, psíquica o sexual. Els serveis públics han de treballar, principalment, per la millora dels instruments per a la detecció precoç dels maltractaments en infants i adolescents, i en la resposta més adient davant d'aquestes situacions. Cal potenciar les polítiques de proximitat i d'apoderament⁴³ de la família, la seva xarxa de suport familiar i social, i de la comunitat, per resoldre les necessitats a partir de les seves capacitats i la provisió de recursos i serveis de suport.

Des de la perspectiva de la prevenció i la protecció del risc social i la desprotecció infantil, les polítiques públiques han de vetllar per l'atenció integral i els tractaments multidimensionals en programes integrats que permetin abordar la diversitat de problemes que presenten els infants en situació de risc i desprotecció infantil i les seves famílies. Els programes integrats disposen d'una pluralitat de recursos i serveis i de flexibilitat suficient a fi que s'adrecin tant a la família com als seus membres i els proveeixin i atenguin adequadament segons les seves necessitats.⁴⁴

Aquest àmbit agrupa els següents eixos estratègics:

⁴³ En sociologia: procés pel qual una persona o un grup social adquireix o rep els mitjans per a enfortir el seu potencial en termes econòmics, polítics o socials. Centre de Terminologia (www.termcat.cat).

⁴⁴ Arruabarrena, M. I.; De Paül, J. *Maltrato a los niños en la familia. Evaluación y tratamiento*. Madrid: Ed. Pirámide, pàg. 151-152.

Promoure, en l'àmbit social, educatiu i familiar, un entorn segur i estable capaç de satisfer les necessitats bàsiques d'infants i adolescents

Els entorns on es desenvolupen infants i adolescents han de disposar de les prestacions i els serveis necessaris a fi que tots els infants i adolescents tinguin cobertes les seves necessitats bàsiques. Tanmateix, aquest objectiu ha d'anar acompanyat d'altres actuacions que, a més, ajudin a disminuir la mortalitat evitable en la infància i l'adolescència.

Impulsar polítiques de prevenció del risc social i de prioritització de la intervenció comunitària

Les polítiques de prevenció i intervenció comunitària es tradueixen, en aquest eix, amb objectius i actuacions, d'una banda, per a la promoció de programes i projectes de desenvolupament comunitari per prevenir el risc d'exclusió social en infants i adolescents, i, de l'altra, per evitar o disminuir les situacions de risc que menen a diferents manifestacions de violència o maltractament: entre iguals, en el nucli familiar, masclista i institucional.

Protegir la infància i l'adolescència davant la vulneració dels seus drets i de qualsevol forma de violència

A fi de disminuir els casos o situacions en què no s'ha pogut evitar l'aparició del maltractament, cal millorar els sistemes i procediments de detecció precoç. Així mateix, hem d'assegurar la millor assistència, protecció i atenció dels infants i adolescents víctimes de qualsevol forma de violència, amb atenció especial als que es troben en situació de desempament, i vetllant per la seva estabilitat integral: personal, jurídica i material, entre d'altres, i de recurs d'atenció.

Participació i integració a la comunitat

Les administracions públiques han d'impulsar el desenvolupament efectiu i garantista dels drets i deures de la infància i l'adolescència, per aconseguir que la societat catalana sigui més conscient dels drets i deures que tenen com a ciutadans de ple dret. En aquest sentit, des de tots els àmbits i, en particular, des de l'educació, la salut, la justícia, l'acció social i la resta de serveis públics, s'han de dur a terme actuacions i fer esforços per a la comunicació i la disseminació dels drets i deures dels infants i dels adolescents.

ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR

El Govern de la Generalitat defineix les seves polítiques, principalment, a través de normatives i iniciatives, i al llarg de la seva elaboració preveu la participació ciutadana, ja sigui mitjançant la consulta a associacions i corporacions de diferents col·lectius ciutadans o a través de la participació directa, utilitzant noves tecnologies de comunicació. Les administracions públiques han de garantir l'exercici del dret de participació d'infants i adolescents, com a ciutadans de ple dret, en els processos de decisió de les polítiques públiques que els afecten.

Així mateix, dins les polítiques de qualitat, en la millora dels serveis, s'ha de preveure la participació de la infància i l'adolescència, que, com qualsevol persona, es troben directament afectades pel disseny, la gestió i la qualitat dels serveis dels quals són usuàries. És per això que cal preveure fórmules participatives d'aquests col·lectius a fi que s'impliquin en la definició, la gestió i l'avaluació dels centres, els serveis i els recursos que fan servir.

Els eixos estratègics d'aquest àmbit són:

Difondre la visió de la infància i de l'adolescència com a subjectes de drets i deures

Els objectius i actuacions d'aquest eix apunten a millorar el coneixement social dels drets i deures dels infants i adolescents, i a augmentar la seva presència pública a fi de visibilitzar-los com a ciutadania activa: subjectes de dret.

Fomentar la participació de la infància i l'adolescència en la comunitat, en les activitats d'oci, lleure i esport, i en qualsevol assumpte que els afecti

La participació de la infància i l'adolescència ha de començar per facilitar i garantir la seva participació i implicació en els processos individuals i de la vida social, cultural i política, en general. En un àmbit més proper hem de començar per fomentar el seu accés a les activitats d'oci, lleure i esports, procurant que això també impliqui la seva participació en la gestió i avaluació com a ciutadans de ple dret, en un exercici de ciutadania activa.

Reforç i consolidació del sistema

El primer pas per garantir la continuïtat en l'enfocament integral (tota la infància i l'adolescència, no sols la vulnerable) i transversal (inderadministratives i interinstitucionals) de les polítiques públiques per a la infància i l'adolescència és la consolidació del model i la metodologia utilitzats en l'elaboració del Pla director, per a la planificació i l'avaluació dels plans futurs.

Les administracions públiques presten un conjunt de serveis adreçats al col·lectiu de la infància i l'adolescència. Cadascun d'aquests serveis es presta d'acord amb els criteris, els estàndards i l'ordenació territorial del departament, l'ens local o comarcal, etc. que els ofereix. No hi ha una visibilitat unitària dels serveis i els recursos destinats a la infància i l'adolescència. Escau confeccionar un catàleg integrat dels serveis adreçats a la infància i l'adolescència que ordeni les actuacions de les administracions públiques i permeti atendre millor i de manera més efectiva les necessitats d'aquests col·lectius. Al mateix temps, s'aprecia una falta d'informació de valor estadístic per al conjunt de la infància i l'adolescència (per exemple, diferents agrupacions de franges d'edat), que no permet un tractament homogeni de les dades.

Des de l'Administració pública s'ha de potenciar la recerca en l'àmbit de la infància i l'adolescència amb l'objectiu d'augmentar el coneixement en tots els àmbits que els afecten. Aquest coneixement ha de permetre que les institucions competents tinguin més i millors eines per impulsar polítiques públiques que s'ajustin més a les necessitats dels infants i dels adolescents.

Aquest àmbit agrupa els eixos estratègics següents:

Impulsar el desenvolupament normatiu i les polítiques necessàries per al foment dels drets i la consolidació del sistema

En la Llei dels drets i les oportunitats per a la infància i l'adolescència s'enuncien els drets reconeguts als infants i adolescents i les actuacions i polítiques que cal dur a terme per garantir-los-els, les quals necessiten un desplegament normatiu posterior per implantar-les: establint el grau de cobertura necessari, el desplegament territorial de recursos i serveis...

ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR

Establir la planificació com el mètode en el disseny de les polítiques públiques a la infància i l'adolescència de Catalunya

La planificació de les polítiques públiques d'infància i adolescència ha de permetre establir de manera clara i concreta el full de ruta, comú i compartit, que cal seguir per assolir els objectius estratègics i operatius establerts.

Millorar l'oferta del catàleg de serveis destinats a la infància i l'adolescència

Els objectius i actuacions d'aquest eix persegueixen elaborar un catàleg dels serveis que les administracions, entitats i institucions, adrecen a la infància i l'adolescència, promoure la millora en la qualitat d'aquests serveis i l'impuls de les polítiques públiques relacionades en l'àmbit de la infància i l'adolescència.

Promoure el coneixement i la recerca en els diferents àmbits adreçats a la infància i l'adolescència

Per promoure el coneixement s'aposta per fomentar la recerca en els diferents àmbits adreçats a la infància i l'adolescència i l'intercanvi d'experiències entre els serveis i professionals dels diferents àmbits que treballen en i per a la infància i l'adolescència.

Implantar un sistema d'informació i avaluació de polítiques, serveis i recursos a la infància i l'adolescència

La cooperació institucional s'ha de traduir en el desenvolupament i el foment de sistemes de coordinació i sistemes d'informació per al seguiment i l'avaluació del Pla director, amb la participació de totes les institucions i els agents implicats.

Disposar d'un sistema d'avaluació de polítiques de serveis i recursos és imprescindible per poder fer el seguiment i el control de les actuacions i objectius, la seva adaptació continuada i la valoració final.

Impulsar polítiques de suport i de capacitat professional que donin resposta a les necessitats de cobertura

El motor dels serveis adreçats a la infància i l'adolescència són els professionals que atenen i ofereixen prestacions als usuaris. Els objectius d'aquest eix pretenen establir sistemes de suport a professionals per a l'intercanvi d'experiències i la gestió del coneixement en entorns col·laboratius i

fomentar la formació, la titulació, els coneixements i, en general, la capacitat dels professionals per desenvolupar el seu rol.

5. Ordenació de l'estratègia i operativa del Pla director

La definició estratègica i operativa (figura 3) del Pla director segueix una estructura lògica en un continu que va des de la missió, punt de partida de la planificació estratègica, fins a les actuacions que conformen la planificació operativa.

En el primer nivell hi trobem la **missió**, que és el propòsit, i la **visió**, que és la imatge d'allà on volem arribar amb el Pla director.

En el segon nivell d'ordenació estratègica, després de la missió i la visió estratègiques, hi trobem els **àmbits clau d'actuació**, els quals alhora integren els **eixos estratègics** (tercer nivell) que defineixen l'enfocament global que es dona a les actuacions.

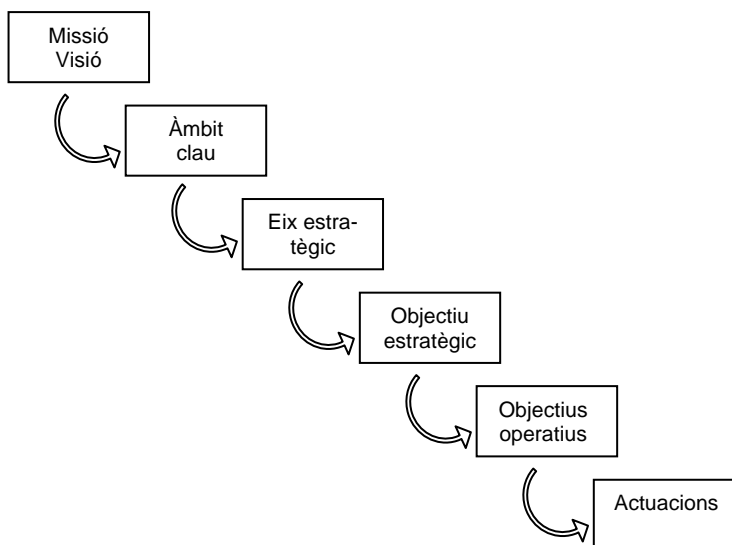
Els **objectius estratègics** (quart nivell) necessiten enfocaments estratègics en àmbits més concrets d'actuació. Hem identificat indicadors que ens han de servir per valorar, a partir de les dades que ens proporcionin les fonts d'informació, el grau d'assoliment de l'objectiu.

Aquests objectius, alhora, s'han de poder operativitzar en **objectius operatius** (cinquè nivell). Identificaran el grau d'assoliment, la seva distribució al llarg de la durada del Pla director, els indicadors associats i les actuacions que se'n deriven. Cada **actuació** (sisè nivell) s'ha analitzat per identificar-ne, entre d'altres, el/la responsable, el calendari i el cost, però també els indicadors de seguiment i de resultat que ens serviran per valorar-ne el grau de compliment i els resultats que n'obtenim.

La dimensió operativa del Pla director es desenvoluparà al llarg dels quatre anys, començant per la Secretaria d'Infància i Adolescència, pel rol que ha de desenvolupar, com dèiem anteriorment, en el *sistema de polítiques públiques a la infància i l'adolescència*, i ha de culminar en la definició dels objectius operatius, fent del pla un **pla viu**, obert, flexible i dinàmic, sensible a les variacions de l'entorn i a les noves actuacions departamentals.

ENFOCAMENT ESTRATÈGIC I OPERATIU DEL PLA DIRECTOR

Figura 3

Exemple

Entorn segur, prevenció del risc i protecció

Protegir la infància i l'adolescència davant la vulneració dels seus drets i de qualsevol forma de violència

Garantir la protecció i l'atenció dels infants i adolescents en situació de risc o de desemparament, vetllant per la seva estabilitat integral

Garantir que els infants i adolescents en situació de desemparament restin separats de les seves famílies el menor temps possible

Programa de centres de protecció

DEFINICIÓ ESTRATÈGICA | Agrupació dels objectius estratègics per àmbits i eixos estratègics

DEFINICIÓ ESTRATÈGICA DEL PLA DIRECTOR

1. Desenvolupament equilibrat i saludable

Eix A. Promoure hàbits, estils de vida individual i estils educatius parentals saludables, equilibrats i constructius

1. Promoure actituds i hàbits saludables i disminuir l'aparició de conductes de risc en infants i adolescents.
2. Donar suport a les persones que tenen cura dels infants i dels adolescents en la seva funció educadora.
3. Educar per a unes relacions en igualtat / i d'igualtat entre els nois i les noies, tot fugint d'estereotips.

Eix B. Potenciar la conciliació de la vida social, escolar – laboral, familiar i personal

4. Facilitar la redistribució de temps suficient i de qualitat a les persones que tenen cura dels infants i dels adolescents i dels propis infants i adolescents per a una millor qualitat de vida personal, familiar i social.
5. Garantir l'atenció dels menors a càrrec de famílies amb dificultats per conciliar la vida laboral i familiar, fent especial atenció a la franja de 0-3 anys.

Eix C. Fomentar valors de respecte al medi ambient i un espai públic segur i accessible per a la infància i l'adolescència

6. Educar per uns valors de respecte al medi ambient i el desenvolupament sostenible.
7. Fomentar i garantir uns espais públics, físics i virtuals, adaptats i segurs per a la infància i l'adolescència.

Eix D. Millorar la salut i el desenvolupament de la infància i l'adolescència

8. Donar suport integral als infants i adolescents amb malalties físiques, psíquiques o mentals.
9. Reduir la morbiditat en la infància i l'adolescència.

2. Accés al coneixement i transició al treball

Eix E. Incrementar l'èxit escolar a tots els nivells educatius i la finalització dels estudis obligatoris en els i les adolescents

10. Incrementar l'èxit educatiu dels i les adolescents posant especial èmfasi en els i les alumnes pertanyents a col·lectius amb dificultats.

DEFINICIÓ ESTRATÈGICA | Agrupació dels objectius estratègics per àmbits i eixos estratègics

11. Aconseguir la igualtat d'oportunitats en tots els nivells educatius, i oferir orientació escolar i laboral als alumnes de secundària.
12. Potenciar i facilitar la relació de pares, mares i de les persones que tenen cura dels infants i dels i les adolescents amb els centres educatius on estudien aquests i el seu entorn.

Eix F. Oferir igualtat d'accés al coneixement, la cultura i les noves tecnologies de la informació i les comunicacions

13. Promoure l'accés d'infants i adolescents als recursos culturals i mitjans de comunicació.
14. Vetllar per un accés i un ús de les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC) i dels mitjans de comunicació segurs.

Eix G. Donar suport als i les adolescents en la transició al món laboral i vetllar per la qualitat de les seves condicions laborals

15. Donar suport als i les adolescents que no continuen els estudis en la seva transició al mercat laboral.
16. Millorar la qualificació laboral dels i les adolescents que no continuen els estudis.
17. Promoure la igualtat d'accés i la qualitat en l'ocupació dels i les adolescents, des del punt de vista de la temporalitat, la seguretat i la salut, fent èmfasi a aquells col·lectius amb menys oportunitats.

3. Entorn segur, prevenció del risc i protecció

Eix H. Promoure, en l'àmbit social, educatiu i familiar, un entorn segur i estable capaç de satisfer les necessitats bàsiques d'infants i adolescents

18. Promoure i desenvolupar les prestacions i els serveis necessaris a fi que tots els infants i els i les adolescents tinguin cobertes les seves necessitats bàsiques.
19. Disminuir la mortalitat evitable d'infants i adolescents.

Eix I. Impulsar polítiques de prevenció del risc social que prioritzin la intervenció comunitària

20. Promoure programes i projectes comunitaris per prevenir i atendre el risc d'exclusió social en infants i adolescents.
21. Evitar o disminuir les situacions de risc que menen a qualsevol forma de violència.

Eix J. Protegir la infància i l'adolescència davant la vulneració dels seus drets i de qualsevol forma de violència

DEFINICIÓ ESTRATÈGICA | Agrupació dels objectius estratègics per àmbits i eixos estratègics

22. Millorar la detecció precoç de qualsevol forma de violència o maltractament infantil i adolescent.
23. Assegurar l'assistència, protecció i atenció dels infants i adolescents que siguin víctimes de qualsevol forma de violència.
24. Garantir la protecció i l'atenció dels infants i adolescents en situació de risc o de des-empament, vetllant per la seva estabilitat integral.

4. Participació i integració a la comunitat

Eix K. Difondre la visió de la infància i de l'adolescència com a subjectes de drets i deures

25. Millorar el coneixement social dels drets i deures dels infants i dels i de les adolescents.
26. Augmentar la presència pública de la infància i l'adolescència per visualitzar-la com a ciutadania activa: subjectes de drets.

Eix L. Fomentar la participació d'infants i adolescents en la comunitat, en les activitats d'oci, lleure i esport, i en qualsevol assumpte que els afecti

27. Facilitar i garantir la participació i la implicació dels infants i dels i les adolescents en els processos individuals i de la vida social, cultural i política.
28. Fomentar l'accés d'infants i adolescents a les activitats d'oci, lleure i esports, i la seva participació com a ciutadans de ple dret.

5. Reforç i consolidació del sistema

Eix M. Impulsar el desenvolupament normatiu i les polítiques necessàries per al foment dels drets i la consolidació del sistema

29. Desplegar reglamentàriament i normativa la Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència de Catalunya.
30. Crear les estructures i el marc de col·laboració i/o el desenvolupament conceptual necessari per a la consolidació del sistema.
31. Comunicar i difondre la Llei dels drets i les oportunitats i les polítiques i actuacions en infància i adolescència.

Eix N. Establir la planificació com el mètode en el disseny de les polítiques públiques a la infància i adolescència a Catalunya

DEFINICIÓ ESTRATÈGICA | Agrupació dels objectius estratègics per àmbits i eixos estratègics

32. Promoure, amb les institucions públiques i els agents socials, un model organitzatiu fonamentat en la cooperació en la planificació, com a mètode de treball en el disseny de les polítiques públiques.
33. Desplegar territorialment el Pla director amb la col·laboració dels ens locals, per alinear les polítiques públiques en infància i adolescència.

Eix O. Impulsar la millora dels serveis destinats a la infància i l'adolescència

34. Elaborar el catàleg de serveis que les administracions, entitats i institucions presten a la infància i l'adolescència.
35. Promoure sistemes de qualitat en les polítiques relacionades amb la infància i l'adolescència i les seves famílies.

Eix P. Promoure el coneixement i la recerca en els diferents àmbits adreçats a la infància i l'adolescència

36. Fomentar la recerca en els diferents àmbits adreçats a la infància i l'adolescència.
37. Impulsar l'intercanvi d'experiències i coneixements entre els serveis i professionals dels diferents àmbits que treballen en la infància i l'adolescència i per a elles.

Eix Q. Implantar un sistema d'informació i avaluació de polítiques, serveis i recursos a la infància i l'adolescència

38. Desenvolupar un sistema d'informació per al seguiment, el monitoratge i l'avaluació del Pla director, i la comunicació i coordinació del sistema, fonamentat en la cooperació.
39. Consolidar la implementació del sistema d'informació social en infància i adolescència com un entorn comú i compartit per tots els agents interns i externs.

Eix R. Impulsar polítiques de suport i de capacitació professional que donin resposta a les necessitats de cobertura

40. Potenciar les polítiques de personal amb criteris de territorialitat i de cobertura poblacional.
41. Desplegar sistemes de suport i capacitació professional, i per a la comunicació i la gestió del coneixement en entorns col·laboratius.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

EL SISTEMA D'INDICADORS DEL PLA DIRECTOR

1. Per a que serveixen els indicadors socials (OCDE)?

Els indicadors socials (poblacionals) han de donar resposta o explicació a les evolucions socials al llarg del temps. Els indicadors socials han de reflectir les diferents dimensions de la vida en societat (la salut, l'educació, el desenvolupament...) i per tant, tractar els problemes socials en la seva globalitat.

Generalment les societats desenvolupades intenten influenciar els resultats socials mitjançant l'aplicació de polítiques governamentals.

Aquestes accions governamentals, però, són eficaces per assolir els objectius que un govern s'ha proposat? Per respondre a aquesta pregunta caldria posar en relació els canvis que s'han obtingut en els resultats socials dins del marc de les polítiques socials efectuades. Amb tot, aquesta relació no es pot efectuar directament i, per tant, es molt difícil avaluar l'eficàcia d'una determinada actuació social mitjançant els indicadors poblacionals o socials.

El que sí que permeten els indicadors socials, però, és determinar si les grans orientacions de les polítiques socials responen de manera eficaç a les necessitats socials a les quals s'ha decidit incidir, i de quina manera. Els indicadors definits per comprendre les evolucions socials ens "indiquen" on cal reflexionar, per bé que no poden dir-nos el perquè de l'obtenció d'uns o altres resultats.

2. L'estructura del sistema d'indicadors

El sistema d'indicadors del Pla director ha de donar resposta a tres necessitats diferenciades:

- 1) Mesurar els objectius estratègics definits en el Pla director (seguiment i avaluació dels objectius estratègics).
- 2) Comparar els indicadors seleccionats mitjançant valors de referència:
 - a. Seguiment de l'evolució dels indicadors al llarg dels anys (evolutius)
 - b. Comparació amb altres grups d'edat (o amb la població general).
 - c. Comparativa territorial (comarques, comunitats autònomes, UE)
- 3) Construir uns índex sintètics per mesurar i comparar l'evolució dels àmbits estratègics definits pel Pla director a nivell autonòmic o internacional.

El primer objectiu pretén avaluar els objectius estratègics del Pla director. Per cada objectiu estratègic del Pla director es defineixen els indicadors que mostraran si aquest s'assoleix o no s'assoleix i, per tant, si ens apropem a la seva consecució. Alhora, cada objectiu estratègic pot tenir un o més indicadors.

De cada indicador seleccionat se'n descriu la construcció, la justificació, la font, la població i la periodicitat de la disponibilitat de les dades.

El segon objectiu té per finalitat posar en relació les dades obtingudes amb els indicadors segons diferents perspectives (grups d'edat, evolutius temporals i territoris). L'objectiu és poder comparar les dades mitjançant uns valors de referència per tal d'analitzar la situació de la infància i l'adolescència respecte aquets valors per poder treure les conclusions pertinents i detectar mancances i necessitats.

Aquest exercici es necessari ja que es precisament quan poses en relació una dada amb els valors de referència seleccionats quan el valor de l'indicador pren rellevància i permet l'anàlisi de la situació que s'estigui estudiant.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

Pel que fa referència als diferents subapartats indicats anteriorment:

- Es necessari fer el seguiment de l'evolució dels indicadors al llarg dels anys per conèixer-ne les tendències, fer prospectives o marcar-se fites.
- Cal prendre com a valors de referència els diferents grups d'edat perquè permet comparar les dades obtingudes amb d'altres grups d'edat i observar com es comporta la infància i l'adolescència respecte un altre grup d'edat en un aspecte concret.
- Es necessari prendre com a valors de referència indicadors d'altres territoris perquè serveix per comparar alguns aspectes de la infància i l'adolescència de Catalunya respecte la infància i l'adolescència d'un altre territori.

El tercer objectiu que perseguim es descriure cadascun dels àmbits estratègics del Pla director mitjançant uns conceptes (eixos estratègics) i definir uns indicadors per cadascun d'aquests eixos.

En realitat el que cal es fer una acurada selecció dels indicadors definits per cadascun dels objectius estratègics per descriure de manera sintètica cadascun dels àmbits estratègics (selecció de 6-8 indicadors per àmbit)⁴⁵.

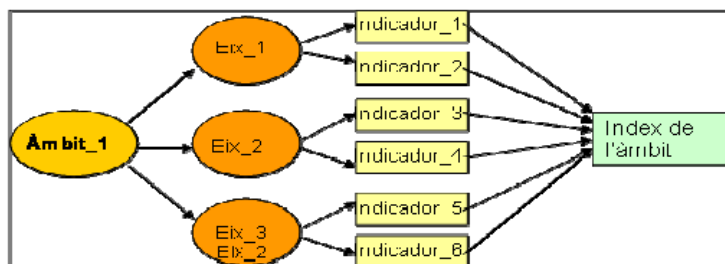
L'objectiu d'aquest esforç de síntesi per definir en un mínim possible d'indicadors cadascun dels àmbits estratègics és construir un índex que ens permeti mesurar cada àmbit de manera sintètica (exemple: índex de desenvolupament equilibrat i saludable).

La finalitat de disposar d'un índex per cada àmbit estratègic no és altre que poder-nos comparar amb la resta de països europeus o amb la resta de comunitats autònomes i, d'aquesta manera, poder conèixer on se situa Catalunya en comparació amb Europa i les CC.AA en els diferents àmbits estratègics del Pla director.

Aquesta comparació no persegueix fer un rànking de països o comunitats per cadascun dels àmbits estratègics del PDIAC sinó que l'objectiu es que serveixi per conèixer els països o les CCAA de referència en cadascun dels àmbits als quals el PDIAC voldria prendre com a model (on emmirallar-se).

El diagrama que es presenta a continuació explica, seguint el càlcul dels índex de desenvolupament humà (IDH), la lògica que se seguirà per confeccionar els quatre índexs⁴⁶ que defineixen la dimensió funcional del Pla director: l'índex de Desenvolupament equilibrat i saludable, l'índex de l'Accés al coneixement i transició al treball, l'índex de l'Entorn segur, prevenció del risc i protecció i l'índex de la participació i integració activa a la comunitat

Estratègia per confeccionar un índex per cada àmbit estratègic del PDIAC.

⁴⁵ Un cop feta la selecció dels indicadors, cal ponderar-los (no tots tenen la mateixa importància o pes dintre de l'índex). Una de les estratègies utilitzades per atorgar la diferent importància dels indicadors seleccionats es fer un procés participatiu per tal de que les persones "expertes" puguin fer el seu ordre d'importància. Un cop obtinguts els resultats es fa un sumatori dels diferents rànquings i s'obté el pes que s'atorga a cada indicador dintre de l'índex sintètic. (és una bona oportunitat de fer un procés participatiu)

⁴⁶ Alguns dels àmbits del pla director es podrien dividir i per tant podríem calcular més de quatre índex. Un exemple d'aquesta divisió es podria donar en l'àmbit de accés al coneixement i transició al treball, on potser seria més adequat calcular un índex d'accés al coneixement i un altre de transició al treball...

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

3. Els indicadors de Context

Quan analitzem indicadors poblacionals concrets que ens mostren una part de la realitat que pretenem conèixer o estudiar, molts cops, resulta imprescindible situar les conclusions que se'n poden obtenir en un context més ampli. Els indicadors de context permeten interpretar amb pertinença alguns indicadors inclosos en el sistema d'indicadors pròpiament dit.

El Sistema d'indicadors del Pla director ha de disposar doncs també d'indicadors de context social. Es tracta de disposar d'aquelles variables socials més macro, aquelles que normalment les polítiques governamentals no contempen directament però que són fonamentals per entendre el context en que s'elaboren les polítiques socials, i per tant, el Pla director.

Els indicadors de context se seleccionaran de la llista d'indicadors dels estudis de població i serveis elaborats en la fase de diagnòstic del Pla Director i ens serviran per tenir, en tot moment, una visió panoràmica de la situació de la infància i l'adolescència de Catalunya.

Alguns indicadors de context podrien ser:

- Proporció de la població de 0 a 17 anys respecte el total de població
- Taxa bruta de natalitat
- Proporció de la població de 0 a 17 anys de nacionalitat estrangera respecte la població de 0 a 17 anys
- Proporció de famílies monoparentals
- Taxa de mortalitat infantil
- Risc de pobresa en persones menors de 18 anys
- Estat de salut percebut
- ...

INDICADORS PEL SEGUIMENT DELS OBJECTIUS ESTRATÈGICS DEL PLA DIRECTOR

D'aquesta manera, per fer el seguiment i l'avaluació dels objectius estratègics del Pla director s'han definit per a cada objectiu estratègic un indicador o més, la majoria d'aquests són de resultat o d'impacte. En total, s'han construït cent indicadors.

Bona part d'aquests indicadors s'han seleccionat de l'estudi de població i de l'estudi d'oferta i utilització de serveis i recursos, estudis realitzats en la fase diagnòstica del Pla director.

Una altra part dels indicadors sorgeixen del recull de les actuacions adreçades a la infància i l'adolescència recopilades pel Pla director. Són alguns indicadors de resultat d'alguna actuació concreta que també utilitzarem per fer el seguiment d'un objectiu estratègic.

Per completar la llista d'indicadors seleccionats hem utilitzat també alguns indicadors que l'Observatori de Joventut ha identificat en la seva bateria d'indicadors sobre la joventut a Catalunya.

Per últim, aquesta bateria d'indicadors inclou, en algun dels objectius de l'àmbit de Reforç i consolidació del sistema, certs indicadors de procediment que hem considerat necessaris identificar i controlar perquè són clau per desenvolupar el Sistema de polítiques públiques d'infància i adolescència.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT I SALUDABLE	
<i>Eix. A. Promoure hàbits, estils de vida individual i estils educatius parentals saludables, equilibrats i constructius</i>	
Objectiu estratègic 1	
Promoure actituds i hàbits saludables i disminuir l'aparició de conductes de risc en infants i adolescents	
Indicador 1	Taxa de parts per cada mil noies que tenen entre 12 i 18 anys
Població	Noies entre 12 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El nombre d'embarassos entre les noies menors d'edat a Catalunya ha augmentat en els darrers anys, tal com ho indiquen les dades de parts i les interrupcions voluntàries d'embaràs (IVE) realitzades per aquest grup de població. Des de la Generalitat de Catalunya s'estan duent a terme actuacions encaminades a l'educació afectiva i sexual dels i les adolescents per intentar disminuir les conductes de risc i el nombre d'embarassos en adolescents.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de noies entre 12 i 18 anys que han donat a llum <i>Denominador:</i> total de noies entre 12 i 18 anys de Catalunya
Font d'informació	Registre del Conjunt Mínim Bàsic de Dades (CMBD) dels hospitals d'aguts. Departament de Salut.
Indicador 2	Taxa d'interrupcions voluntàries de l'embaràs de les noies entre 12 i 18 anys
Població	Noies entre 12 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El nombre d'embarassos entre les noies menors d'edat a Catalunya ha augmentat en els darrers anys, tal com ho indiquen les dades de parts i les interrupcions involuntàries de l'embaràs (IVE) realitzades per aquest grup de població. Des de la Generalitat de Catalunya s'estan duent a terme actuacions encaminades a l'educació afectiva i sexual dels i les adolescents per intentar disminuir les conductes de risc i també el nombre d'embarassos d'adolescents.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de noies entre 12 i 18 que han dut a terme una IVE <i>Denominador:</i> total de noies entre 12 i 18 anys de Catalunya
Font d'informació	Registre del Conjunt Mínim Bàsic de Dades (CMBD) dels hospitals d'aguts. Departament de Salut.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

Indicador 3	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que han utilitzat mètodes anti-conceptius en les relacions sexuals
Població	Adolescents entre 15 i 19 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 4 anys
Justificació	<p>La iniciació de la sexualitat comença cada cop en edats més primerenques i, per tant, els problemes de salut sexual i reproductiva estan també associats a l'adolescència i la joventut.</p> <p>És, en aquest sentit, pertinent que la població adolescent segueixi l'indicador de la utilització de mètodes anticonceptius, ja que l'ús d'aquests mètodes prevé les malalties de transmissió sexual i els embarassos no desitjats.</p> <p>Les dades disponibles indiquen que l'ús dels mètodes anticonceptius és una pràctica força estesa entre la població adolescent.</p>
Construcció indicador	<p><i>Numerador:</i> nombre d'adolescents entre 15 i 19 anys que utilitzen mètodes anticonceptius</p> <p><i>Denominador:</i> total d'adolescents entre 15 i 19 anys de Catalunya</p>
Font d'informació	Enquesta de salut de Catalunya, 2006. Departament de Salut.
Indicador 4	Percentatge de persones entre 15 i 21 anys que són fumadores habituals
Població	Persones que tenen entre 15 i 21 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 4 anys
Justificació	<p>Fumar s'associa amb el món adult. En aquest sentit, començar a fumar es pot concebre en l'adolescència com una pràctica per aproximar-se al món dels adults.</p> <p>La dependència del tabac és una de les principals causes de mortalitat i morbiditat que es pot prevenir en la nostra societat. Com és sabut, fumar té efectes negatius cardiovasculars, cancerigens o pulmonars, entre d'altres.</p> <p>Disminuir el consum de tabac entre les persones de 15 a 21 anys afavoreix que evitin situacions de risc a llarg termini.</p>
Construcció indicador	<p><i>Numerador:</i> nombre de persones entre 15 i 21 anys que són fumadores habituals</p> <p><i>Denominador:</i> total de persones entre 15 i 21 anys</p>
Font d'informació	Enquesta de salut de Catalunya, 2006. Departament de Salut.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

Indicador 5	Percentatge de persones entre 15 i 21 anys que són bevedores (bevedors moderats i de risc)
Població	Persones entre 15 i 21 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 4 anys
Justificació	El consum d'alcohol entre els i les adolescents s'associa sobretot a contextos de festa i oci, habitualment en els caps de setmana. Aquest consum s'ha convertit en un veritable problema de salut pública. Algunes investigacions desenvolupades en els últims trenta anys han demostrat que el consum excessiu d'alcohol pot provocar greus trastorns al llarg de la vida. Prevenir i disminuir el consum d'alcohol entre les persones que tenen entre 15 i 21 anys afavoreix que aquestes persones evitin situacions de risc a curt i llarg termini.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 15 i 21 anys bevedores <i>Denominador:</i> total de persones entre 15 i 21 anys
Font d'informació	Enquesta de salut de Catalunya, 2006. Departament de Salut.
Indicador 6	Freqüència amb què els infants i els adolescents entre 7 i 21 anys han practicat alguna activitat física en el darrer mes
Població	Persones que tenen entre 7 i 21 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 4 anys
Justificació	La pràctica habitual d'esport d'infants i adolescents incideix a fomentar uns estils de vida saludables, contribueix a millorar la qualitat de vida de les persones i a adquirir uns hàbits saludables que es poden mantenir en l'edat adulta. La pràctica esportiva incideix positivament a disminuir la morbiditat a curt, mitjà i llarg termini. Les dades de pràctica esportiva segons sexe indiquen, a més, que les noies entre 15 i 21 anys són sedentàries en major mesura que els nois de la mateixa edat. Així, el 27,2% de les noies d'aquesta franja d'edat són sedentàries per un 10,6% dels nois.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 7 i 21 anys que han practicat activitat física <i>Denominador:</i> total de persones entre 7 i 21 anys
Font d'informació	Enquesta de salut de Catalunya, 2006. Departament de Salut.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

Indicador 7	Percentatge de persones menors de 18 anys que tenen sobrepès
Població	Persones que tenen entre 0 i 17 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 4 anys
Justificació	<p>Els canvis en l'alimentació deguts a les noves formes de vida de pares i mares que tenen dificultats per conciliar la vida laboral i familiar i opten per menjar ràpids molt més rics en greixos i sucres, són uns dels factors de l'augment de l'obesitat infantil. Un altre factor important relacionat amb el sobrepès infantil és el sedentarisme d'infants i adolescents. Alhora bona part d'infants i adolescents realitzen moltes activitats d'oci asseguts, com, per exemple, mirar la televisió, fer ús de l'ordinador o jugar amb les videoconsolles.</p> <p>Disminuir el nombre de persones menors de 18 anys que pateixen sobrepès és necessari perquè aquest els compromet la salut i fins hi tot pot suposar un rebuig per part dels seus iguals.</p> <p>Segons alguns experts, l'obesitat infantil pot persistir en l'adolescència i probablement es traslladarà a l'edat adulta.</p>
Construcció indicador	<p><i>Numerador:</i> nombre de persones menors de 18 anys que tenen sobrepès</p> <p><i>Denominador:</i> població menor de 18 anys</p>
Font d'informació	Enquesta de salut de Catalunya, 2006. Departament de Salut.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT I SALUDABLE	
<i>Eix. A. Promoure hàbits, estils de vida individual i estils educatius parentals saludables, equilibrats i constructius</i>	
Objectiu estratègic 2	
Donar suport a les persones que tenen cura dels infants i dels adolescents en la seva funció educadora	
Indicador 8	Percentatge d'ajuntaments de Catalunya sol·licitants del programa adreçat a pares i mares "Créixer amb tu" (0 a 3 anys)
Població	Pares, mares i tutors que tenen infants entre 0 i 3 anys a càrrec
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El programa "Créixer amb tu" és un cicle formatiu gratuït i d'accés lliure adreçat a mares i pares amb criatures menors de tres anys interessats en els aspectes més rellevants de l'etapa evolutiva dels seus fills i filles. L'objectiu del programa és treballar per donar suport a la tasca educativa de la família i afavorir, consegüentment, el desenvolupament harmoniós i equilibrat dels infants, així com facilitar que les famílies puguin compartir aspectes rellevants del desenvolupament dels seus fills i filles. Aquest programa es desenvolupa i depèn de la Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania en col·laboració amb els ajuntaments dels municipis interessats.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de municipis sol·licitants del programa "Créixer amb tu" (0 a 3) <i>Denominador:</i> nombre d'ajuntaments de Catalunya
Font d'informació	Actuació programa "Créixer amb tu" (0 a 3) recollida pel PDIAC. Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT I SALUDABLE	
<i>Eix. A. Promoure hàbits, estils de vida individual i estils educatius parentals saludables, equilibrats i constructius</i>	
Objectiu estratègic 3	
Educar per a unes relacions en/ i d'igualtat entre els adolescents, tot fugint d'estereotips	
Indicador 9	Nombre de comarques que tenen com a mínim un taller del Programa de prevenció de les relacions abusives entre la població juvenil: "talla amb els mal rotllos"
Població	Adolescents
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El fenomen de la violència vers les dones és conseqüència d'una realitat anterior, una estructura social que li dona cabuda, i és el resultat de múltiples factors que fan que es produeixi, es reproduïxi i es perpetui un sistema basat en la tradició secular de dominació de les dones per part dels homes i que estableix mecanismes de poder consensuats (econòmics, socials, culturals...) a través d'una ideologia que legitima i mitifica l'opressió (opressió no sols amb relació a les dones, sinó també sobre altres éssers humans que no responen al model de masculinitat valorat socialment com a superior). "Talla amb els mals rotllos" és un programa de sensibilització i prevenció de qualsevol tipus de violència vers les dones, dirigit a adolescents i joves, impulsat per l'Institut Català de les Dones, la Secretaria de Joventut i el Departament d'Educació.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de tallers del "Programa de prevenció de les relacions abusives entre la població juvenil" realitzats adreçats a adolescents <i>Denominador:</i> -
Font d'informació	Programa de prevenció de les relacions abusives entre la població juvenil: "talla amb els mal rotllos". Institut Català de les Dones. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

Indicador 10	Taxa d'adolescents que han assistit a un taller del Programa de prevenció de les relacions abusives entre la població juvenil "talla amb els mal rotllos"
Població	Adolescents entre 12 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	<p>El fenomen de la violència vers les dones és conseqüència d'una realitat anterior, una estructura social que li dona cabuda, i és el resultat de múltiples factors que fan que es produeixi, es reproduïxi i es perpetui un sistema basat en la tradició secular de dominació de les dones per part dels homes i que estableix mecanismes de poder consensuats (econòmics, socials, culturals i militars) a través d'una ideologia que legitima i mitifica l'opressió (opressió no sols amb relació a les dones, sinó també sobre altres éssers humans que no responen al model de masculinitat valorat socialment com a superior).</p> <p>"Talla amb els mals rotllos" és un programa de sensibilització i prevenció de qualsevol tipus de violència vers les dones, dirigit a adolescents i joves, impulsat per l'Institut Català de les Dones, la Secretaria de Joventut i el Departament d'Educació.</p>
Construcció indicador	<p><i>Numerador:</i> nombre d'adolescents que han assistit a un taller del Programa de prevenció de les relacions abusives entre la població juvenil "talla amb els mal rotllos"</p> <p><i>Denominador:</i> Total d'adolescents entre 12 i 18 anys de Catalunya</p>
Font d'informació	Programa de prevenció de les relacions abusives entre la població juvenil: "talla amb els mal rotllos". Institut Català de les Dones. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 11	Mitjana diària (en hores i minuts) que els nois entre 16 i 18 anys dediquen al treball domèstic - familiar
Població	Adolescents
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 5 anys
Justificació	<p>El concepte <i>treball</i> generalment s'ha associat amb remuneració econòmica. En la divisió social del treball, tradicionalment els homes s'ocupaven de desenvolupar el treball remunerat, mentre que les dones s'ocupaven del treball domèstic o familiar. La incorporació de la dona al mercat de treball remunerat i el poc repartiment del treball domèstic entre els homes i les dones ha comportat, en la majoria de casos, l'assumpció d'ambdós treballs per part de les dones (Observatori de la Joventut). Aquest patró es reproduïx entre els adolescents, entre els quals les noies asseguren dedicar molt més temps que els seus homòlegs nois a la realització de les tasques domèstiques i familiars.</p>
Construcció indicador	<p><i>Numerador:</i> temps total diari de treball domèstic-familiar entre la població masculina de 15 a 19 anys</p> <p><i>Denominador:</i> població masculina de 15 a 19 anys</p>
Font d'informació	Enquesta a la joventut de Catalunya 2007. Secretaria de Joventut. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

Indicador 12	Mitjana diària (en hores i minuts) que les noies entre 16 i 18 anys dediquen al treball domèstic – familiar
Població	Adolescents
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 5 anys
Justificació	El concepte treball generalment s'ha associat amb remuneració econòmica. En la divisió social del treball, tradicionalment els homes s'ocupaven de desenvolupar el treball remunerat, mentre que les dones s'ocupaven del treball domèstic o familiar. La incorporació de la dona al mercat de treball remunerat i el poc repartiment del treball domèstic entre els homes i les dones ha comportat, en la majoria de casos, l'assumpció d'ambdós treballs per part de les dones (Observatori de la Joventut). Aquest patró es reproduïx entre els adolescents, entre els quals les noies asseguren dedicar molt més temps que els seus homòlegs nois a la realització de les tasques domèstiques i familiars.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> temps total diari de treball domèstic – familiar entre la població femenina de 15 a 19 anys <i>Denominador:</i> població total femenina de 15 a 19 anys
Font d'informació	Enquesta a la joventut de Catalunya 2007. Secretaria de Joventut. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT I SALUDABLE	
Eix B. Potenciar la conciliació de la vida social, escolar – laboral, familiar i personal	
Objectiu estratègic 4	
Facilitar la redistribució de temps suficient i de qualitat a les persones que tenen cura dels infants i dels adolescents i dels mateixos infants i adolescents per a una millor qualitat de vida personal, familiar i social	
Indicador 13	Nombre mitjà d'hores que les persones entre 12 i 16 anys passen soles a casa
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada dos anys
Justificació	El ritme de vida de pares, mares i tutors, i la dificultat que tenen molts d'ells per conciliar la vida laboral amb la vida familiar, és avui una realitat. Una de les conseqüències de la impossibilitat d'aquesta conciliació és que, cada vegada més, molts infants i adolescents passen massa hores sols a casa. Algunes investigacions afirmen que la meitat dels infants europeus passen les tardes sols a casa. Per compensar aquesta solitud, les principals activitats que realitzen són veure la televisió o connectar-se a Internet.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'hores totals que les persones entre 12 i 16 anys passen soles a casa <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 12 i 16 anys
Font d'informació	Panel de Famílies i Infància, 2006. Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU).
Indicador 14	Nombre mitjà d'hores de temps lliure declarades de les persones entre 15 i 19 anys
Població	Adolescents entre 15 i 19 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 5 anys
Justificació	La distribució del temps diari dels infants i dels adolescents ha d'estar en equilibri entre el temps necessari per a la seva formació (lectiva, esportiva, cultural o artística) i el temps d'oci (de descans, de joc i, fins hi tot, d'avorriment) al qual tenen dret.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'hores de temps lliure que tenen els adolescents entre 15 i 19 anys <i>Denominador:</i> nombre total d'adolescents entre 15 i 19 anys
Font d'informació	Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i IDESCAT.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

Indicador 15	Mitjana setmanal en euros de despesa en oci de la població entre 15 i 19 anys
Població	Adolescents entre 15 i 19 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 5 anys
Justificació	La mitjana setmanal de despesa dels i les adolescents entre 15 i 19 anys en oci indica els diners que disposen els i les adolescents per satisfer, en part, les necessitats en el seu temps d'oci. Tot i que no totes les activitats relacionades amb l'oci impliquen una despesa econòmica, aquest indicador complementa l'indicador de la disponibilitat de temps lliure perquè informa de com els i les adolescents inverteixen part del seu temps lliure disponible.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'hores de temps lliure que tenen els adolescents entre 15 i 19 anys <i>Denominador:</i> nombre total d'adolescents entre 15 i 19 anys
Font d'informació	Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i IDESCAT.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT I SALUDABLE	
<i>Eix B. Potenciar la conciliació de la vida social, escolar – laboral, familiar i personal</i>	
Objectiu estratègic 5	
Garantir l'atenció dels menors a càrrec d'aquelles famílies amb dificultats per conciliar la vida laboral i familiar, fent especial atenció a la franja de 0-3 anys	
Indicador 16	Ràtio de places públiques d'educació infantil adreçades a infants entre 0 i 3 anys
Població	Infants entre 0 i 3 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Ens trobem que la xarxa pública d'avui no dona resposta a la forta demanda social. A més, l'escassa oferta pública ha comportat que les llars d'infants no hagin pogut incidir en la compensació d'aquells sectors menys afavorits. Hi ha el perill de desapropitar el valor afegit que l'educació comporta, en les primeres edats, per al conjunt de la societat. Amb tot, però, les llars d'infants han desenvolupat projectes educatius en els quals no sols estaven implicades les famílies, sinó també altres institucions socials de l'entorn (Mapa de llars d'infants 2004-2008).
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de places d'educació infantil de la xarxa pública adreçades a infants entre 0 i 3 anys per mil infants <i>Denominador:</i> nombre total d'infants entre 0 i 3 anys
Font d'informació	Estadística de l'Educació. Servei d'Estadística, Informació i Documentació. Departament d'Educació.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

Indicador 17	Taxa d'infants de 0 a 3 anys que assisteixen a una escola bressol segons comarca
Població	Infants entre 0 i 3 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	En la primera etapa d'educació infantil el percentatge d'infants matriculats a Catalunya se situa en el curs 2006-2007 en el 31,9%. A més, és l'única etapa educativa on hi ha més alumnes matriculats en la xarxa privada que en la xarxa pública (el 53,0% dels alumnes catalans estan matriculats en centres privats, per un 47,0% que ho estan en la xarxa pública). Aquestes dades també presenten uns desequilibris territorials segons la comarca, així, per exemple, en la comarca del Barcelonès, més del 60% dels infants d'aquesta franja d'edat escolaritzats ho estan en un centre de titularitat privada.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'infants de 0 a 3 anys que assisteixen a una escola bressol a cada comarca <i>Denominador:</i> nombre total d'infants entre 0 i 3 anys segons comarca
Font d'informació	Estadística de l'Educació. Servei d'Estadística, Informació i Documentació. Departament d'Educació.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT I SALUDABLE	
<i>Eix C. Fomentar valors de respecte al medi ambient i un espai públic segur i accessible per a la infància i l'adolescència</i>	
Objectiu estratègic 6	
Educar per uns valors de respecte al medi ambient i el desenvolupament sostenible	
Indicador 18	Percentatge de centres educatius de Catalunya que són escoles verdes
Població	Infants i adolescents
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	L'educació ambiental és cada vegada més important, d'aquí la importància de les escoles verdes. Aquestes uneixen educació i desenvolupament sostenible a través de plans de treball que integren el medi ambient als seus plans d'estudis. Una de les actuacions prioritàries recollides a l' <i>Agenda 21</i> és la reorientació de l'educació vers el desenvolupament sostenible; proposa, en aquest sentit, que s'ajudi les escoles a dissenyar plans de treball relacionats amb el medi ambient ben integrats en els seus plans d'estudi. És en aquest marc on situem el Programa escoles verdes de la Generalitat de Catalunya.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de centres educatius que són escoles verdes <i>Denominador:</i> nombre de centres educatius
Font d'informació	Departament de Medi Ambient i Habitatge.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT I SALUDABLE	
<i>Eix C. Fomentar valors de respecte al medi ambient i un espai públic segur i accessible per a la infància i l'adolescència</i>	
Objectiu estratègic 7	
Fomentar i garantir uns espais públics, físics i virtuals, adaptats i segurs per a la infància i l'adolescència	
Indicador 19	Percentatge de municipis catalans que formen part de <i>l'Associació internacional de ciutats educadores</i>
Població	Població general
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El desè principi de les ciutats educadores situat en l'àmbit del compromís de la ciutat és: <i>El govern municipal haurà de dotar la ciutat dels espais, equipaments i serveis públics adients al desenvolupament personal, social, moral i cultural de tots els seus habitants, amb atenció especial a la infància i la joventut.</i>
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de municipis que formen part de l'associació internacional de ciutats educadores <i>Denominador:</i> nombre total municipis de Catalunya
Font d'informació	Ciutats Educadores. DIOMIRA.

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT I SALUDABLE	
Eix D. Millorar la salut i el desenvolupament de la infància i l'adolescència	
Objectiu estratègic 8	
Donar suport integral als infants i adolescents amb malalties físiques, psíquiques o mentals	
Indicador 20	Percentatge de persones menors de 18 anys amb un grau de discapacitat del 33% o superior que han rebut algun tipus d'ajut o prestació en el darrer any
Població	Persones entre 0 i 18 anys amb un grau de discapacitat igual o major al 33%
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	En alguns estudis com <i>El greuge comparatiu econòmic de les persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona</i> , es posa de manifest que les persones amb discapacitat han de suportar una sèrie de despeses, i això les situa en una situació de greuge econòmic envers la població sense cap tipus de discapacitat. És, en aquest sentit, important conèixer el nombre de persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 33% que reben algun tipus d'ajut o prestació per disminuir aquesta desigualtat.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 0 i 18 anys amb un grau de discapacitat igual o major al 33% que han rebut ajudes en el darrer any <i>Denominador:</i> persones entre 0 i 18 anys amb un grau de discapacitat igual o major al 33%
Font d'informació	Departament d'Acció Social i Ciutadania. Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS).

INDICADORS PER ESTRATÈGICS Desenvolupament equilibrat i saludable

DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT I SALUDABLE	
<i>Eix D. Millorar la salut i el desenvolupament de la infància i l'adolescència</i>	
Objectiu estratègic 9	
Reduir la morbiditat en la infància i l'adolescència	
Indicador 21	Percentatge de persones entre 0 i 21 anys que presenten almenys una malaltia evitable
Població	Persones entre 0 i 21 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	4 anys
Justificació	Les malalties evitables (com les provocades per l'obesitat), les lesions patides per causes externes (com els accidents de trànsit) o les malalties mentals com a conseqüència del consum de tòxics, són un dels principals problemes de salut pública en els països desenvolupats i suposen una important proporció de la morbiditat assistida a la vegada que generen un gran nombre de discapacitats.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 0 i 21 anys que presenten almenys una morbiditat <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 0 i 21 anys
Font d'informació	Enquesta de salut de Catalunya, 2006. Departament de Salut

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

ACCÉS AL CONEIXEMENT I TRANSICIÓ AL TREBALL	
Eix E. Incrementar l'èxit escolar a tots els nivells educatius i la finalització dels estudis obligatoris en els i les adolescents	
Objectiu estratègic 10	
Incrementar l'èxit educatiu dels adolescents posant especial èmfasi en els alumnes que pertanyen a col·lectius amb majors dificultats	
Indicador 22	Percentatge d'alumnes que han obtingut el graduat escolar segons els alumnes matriculats a 4t d'ESO
Població	Adolescents entre 16 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El fet d'obtenir o no obtenir el graduat escolar, i, per tant, superar o no superar les exigències acadèmiques de l'ESO, és clau per a l'itinerari vital de qualsevol adolescent. El fet de no obtenir-lo s'atribueix a l'anomenat "fracàs escolar" i, concretament, suposa no poder seguir la formació en l'educació reglada (batxillerat o cicles formatius). La lluita contra el "fracàs escolar" és la prioritat de qualsevol política educativa.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'alumnes que han obtingut el graduat escolar en l'any en curs <i>Denominador:</i> nombre d'alumnes matriculats a 4t d'ESO l'any anterior
Font d'informació	Estadística de l'Educació. Servei d'Estadística, Informació i Documentació. Departament d'Educació.
Indicador 23	Taxa d'escolarització als 17 anys
Població	Persones de 17 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La continuïtat en els estudis postobligatoris marcarà l'estructura final del nivell d'instrucció de la població juvenil. No obstant això, cal destacar que aquest indicador també inclou en el càlcul la població de 17 anys que estudia ESO (alumnat repetidor). Tot i no tractar-se d'estudis postobligatoris, aquest conjunt de població repetidora manifesta igualment la voluntat de seguir estudiant en una edat que va més enllà de la d'escolarització obligatòria. (Observatori de la Joventut)
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'alumnes escolaritzats als 17 anys <i>Denominador:</i> nombre total de persones de 17 anys
Font d'informació	Estadística de l'Educació. Servei d'Estadística, Informació i Documentació. Departament d'Educació.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

Indicador 24	Percentatge de persones de 21 anys que tenen una titulació d'estudis post-obligatoris (batxillerat, CFGM i CFGS)
Població	Persones de 21 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La inversió en educació és una política educativa cabdal que s'hauria de traduir en l'assoliment d'una proporció elevada de joves amb estudis postobligatoris finalitzats (batxillerat, cicles formatius de grau mitjà i cicles formatius de grau superior). Escollim la població de 21 anys perquè és una edat en què s'ha tingut temps d'assolir el nivell d'estudis postobligatoris.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones de 21 anys que han obtingut una titulació d'estudis postobligatoris <i>Denominador:</i> nombre total de persones de 21 anys
Font d'informació	Estadística de l'Educació. Servei d'Estadística, Informació i Documentació. Departament d'Educació.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

ACCÉS AL CONEIXEMENT I TRANSICIÓ AL TREBALL	
<i>Eix E. Incrementar l'èxit escolar a tots els nivells educatius i la finalització dels estudis obligatoris en els i les adolescents</i>	
Objectiu estratègic 11	
Aconseguir la igualtat d'oportunitats en tots els nivells educatius	
Indicador 25	Percentatge d'adolescents entre 16 i 18 anys de nacionalitat estrangera matriculats en l'educació postobligatòria (batxillerat i CFGM)
Població	Adolescents entre 16 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Els i les adolescents de nacionalitat estrangera accedeixen en menor mesura que la resta dels seus companys a l'educació postobligatòria. Les causes d'aquesta menor presència, sobretot a batxillerat, però també als cicles formatius de grau mitjà i la prematura entrada al mercat de treball, són múltiples, però bona part tenen a veure amb aspectes relacionats amb la desigualtat social i els costos d'oportunitat de seguir estudiant. Les polítiques d'igualtat d'oportunitats i les polítiques d'igualtat educativa han d'anar encaminades a reduir les desigualtats dels alumnes d'origen estranger en la seva transició de l'educació obligatòria a l'educació postobligatòria.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 16 i 18 anys de nacionalitat estrangera que estan matriculades en l'educació postobligatòria <i>Denominador:</i> nombre de persones entre 16 i 18 anys de nacionalitat estrangera
Font d'informació	Estadística de l'Educació. Servei d'Estadística, Informació i Documentació. Departament d'Educació.
Indicador 26	Taxa de persones entre 16 i 18 anys de classes socials més desfavorides que cursen estudis postobligatoris
Població	Persones entre 16 i 18 anys de classes socials desfavorides
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 5 anys
Justificació	El nivell sociocultural de les famílies és determinant a l'hora de preveure possibilitats d'èxit o fracàs en la seva trajectòria escolar. Aproximadament un 70% dels alumnes que des de 1997 van cursar programes de garantia social (equivalents a no disposar de la titulació d'ESO) provenen d'entorns socioculturals baixos. Només el 15% del total d'aquests nois i noies eren integrants d'entorns socioculturals de nivell alt i mitjà alt. Tot i que el sistema educatiu és una oportunitat d'ascensor social, és clar que la reproducció social queda palesa i calen polítiques d'igualtat d'oportunitats per garantir que les persones de classes socials desfavorides puguin accedir a l'educació postobligatòria amb les mateixes condicions que la resta d'adolescents de la mateixa edat.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 16 i 18 anys de classes desfavorides matriculades en l'educació postobligatòria <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 16 i 18 anys de classes desfavorides

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

Font d'informació	Panel de les desigualtats a Catalunya. Fundació Jaume Bofill.
Indicador 27	Percentatge de joves tutelats o extutelats que cursen estudis postobligatoris
Població	Població entre 16 i 21 anys tutelada o extutelada acollida a l'ASJTET
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Els adolescents i joves tutelats i extutelats atesos per l'ASJTET són persones que es troben en situació de desigualtat respecte de la resta de persones de la seva edat a l'hora de forjar la seva transició a la vida adulta mitjançant l'emancipació i l'autonomia personal. A fi que aquets nois i noies tinguin accés a les estructures i sistemes que fan possible aquesta transició des de l'ASJTET, es dona suport i acompanyament a aquestes persones posant especial èmfasi en els seus itineraris educatius.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> joves tutelats i extutelats que cursen estudis postobligatoris acollits a l'ASJTET <i>Denominador:</i> joves tutelats i extutelats acollits a l'ASJTET
Font d'informació	Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

ACCÉS AL CONEIXEMENT I TRANSICIÓ AL TREBALL	
<i>Eix E. Incrementar l'èxit escolar a tots els nivells educatius i la finalització dels estudis obligatoris en els i les adolescents</i>	
Objectiu estratègic 12	
Potenciar i facilitar la relació de pares, mares i de les persones que tenen cura dels infants i dels adolescents amb els centres educatius on estudien aquests i el seu entorn	
Indicador 28	Nombre d'associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA) que han realitzat el programa "Aprendre amb tu" en el darrer any
Població	Pares, mares i tutors d'infants i adolescents
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	<p>El programa "Aprendre amb tu" és un cicle formatiu gratuït, i d'accés lliure, de xerrades per a mares i pares amb fills i filles amb edats compreses entre els tres i els setze anys.</p> <p>L'objectiu del programa és tractar temes d'actualitat que preocupen les famílies, tot proporcionant informacions i recursos que donin suport a la tasca educativa. També es pretén generar un espai de trobada de mares i pares per reflexionar sobre les temàtiques proposades i compartir experiències.</p> <p>La Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania ofereix aquestes xerrades arreu del territori a associacions de mares i pares d'alumnes de Catalunya (AMPA) i també a associacions, fundacions i col·lectius de famílies.</p>
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA) que han seguit el programa "Aprendre amb tu" en el darrer any
Font d'informació	Programa "Aprendre amb tu". Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania. Departament d'Acció Social i Ciutadania

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

ACCÉS AL CONEIXEMENT I TRANSICIÓ AL TREBALL	
Eix F. Oferir igualtat d'accés al coneixement, la cultura i les noves tecnologies de la informació i les comunicacions	
Objectiu estratègic 13	
Promoure l'accés d'infants i adolescents als recursos culturals	
Indicador 29	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que han assistit a biblioteques, exposicions o museus en el darrer any
Població	Adolescents entre 15 i 19 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	5 anys
Justificació	La promoció de l'assistència a biblioteques, exposicions i museus facilita l'accés a la cultura dels infants i adolescents, afavorint el seu desenvolupament integral i, de manera global, la seva socialització i integració a la comunitat.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 15 i 19 anys que han assistit a biblioteques, exposicions o museus en el darrer any <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 15 i 19 anys
Font d'informació	Enquesta de consum i pràctiques culturals 2006. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i IDESCAT.
Indicador 30	Percentatge de persones entre 12 i 16 anys que són lectores habituals de llibres
Població	Adolescents entre 15 i 19 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	5 anys
Justificació	Un estudi fet pel Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil (ClijCAT), amb el suport del Departament de Cultura, demostra que els joves a primària llegeixen més que a l'ESO. Les dades d'aquest estudi, comparades amb els resultats obtinguts fa sis anys, mostren un descens del 10% i són un punt de partida a l'hora d'implantar estratègies d'intervenció. Entre les dades que es desprenen d'aquest estudi, els joves de primària llegeixen més per plaer i com a font d'aprenentatge, mentre que els joves adolescents, quan arriben a secundària reconeixen llegir més per l'obligació de l'escola.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 12 i 16 anys que són lectores habituals de llibres, revistes i diaris <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 12 i 16 anys
Font d'informació	Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i IDESCAT.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

Indicador 31	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que fan activitats artístiques o artesanals en el darrer any
Població	Adolescents entre 15 i 19 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	5 anys
Justificació	L'objectiu de seguir aquest indicador és conèixer la sensibilitat artística i artesanal dels adolescents catalans. L'indicador, explícitament, recull el percentatge d'adolescents que en el darrer any han fet alguna activitat artística (tocar un instrument, fer algun treball manual, escriure poesia, etc.) o haver assistit a classes de teatre, dansa, etc. Per tant, aquest indicador mostra la sensibilitat que tenen els i les adolescents envers les activitats creatives. Les dades mostren que les noies fan activitats artístiques en major mesura que els nois de la mateixa franja d'edat.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 15 i 19 anys que fan activitats artístiques o artesanals <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 15 i 19 anys
Font d'informació	Enquesta de consum i pràctiques culturals. 2006. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.
Indicador 32	Despesa setmanal en oci de les persones entre 15 i 19 anys
Població	Persones entre 15 i 19 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 5 anys
Justificació	Indicador que segueix el nivell de despesa en oci de les persones que tenen entre 15 i 19 anys. Aquest valor prové de preguntar directament a les persones entrevistades quants diners destinen a l'oci cada setmana. L'any 2007 els adolescents entre 15 i 19 anys han destinat de mitjana 17,4 euros en oci.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> despesa total en oci de les persones entre 15 i 19 anys <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 15 i 19 anys
Font d'informació	Enquesta a la joventut de Catalunya. Secretaria de Joventut.
Indicador 33	Percentatge de la despesa dels adolescents entre 12 i 16 anys destinada al consum d'oci cultural
Població	Adolescents entre 12 i 16 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	4 anys
Justificació	Dels diners de què els adolescents entre 12 i 16 anys disposen a la setmana, una part els destinen al consum d'oci cultural, com ara l'adquisició de llibres, revistes o CD i DVD. Seguir aquest indicador al llarg del temps és interessant per copsar com els adolescents inverteixen part dels diners de què disposen en l'adquisició d'articles relacionats amb la cultura.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> diners destinats al consum d'oci cultural per part de les persones entre 12 i 16 anys <i>Denominador:</i> diners totals disponibles de les persones entre 12 i 16 anys
Font d'informació	Enquesta de consum i pràctiques culturals. 2006. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

ACCÉS AL CONEIXEMENT I TRANSICIÓ AL TREBALL	
Eix F. Oferir igualtat d'accés al coneixement, la cultura i les noves tecnologies de la informació i les comunicacions	
Objectiu estratègic 14	
Vetllar per un accés i un ús de les TIC i dels mitjans de comunicació segurs	
Indicador 34	Nombre de canals de televisió que respecten les franges horàries de seguretat
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	L'emissió inadequada dels programes amb continguts de caràcter sexual, l'ús d'un llenguatge malsonant, el tractament inadequat de temes conflictius (problemes personals i familiars) i també els continguts violents en la franja horària infantil, perjudiquen el desenvolupament socioeducatiu dels infants i adolescents. Per aquest motiu és important que els canals de televisió respectin les franges horàries de seguretat.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de canals de televisió que respecten les franges horàries de seguretat
Font d'informació	Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC).
Indicador 35	Percentatge de municipis que disposen d'un punt Òmia
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El projecte Òmia és un projecte d'inclusió per fer arribar les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) a totes aquelles persones que, per la seva situació econòmica, social o d'aïllament geogràfic, tenen el risc de quedar-se'n al marge. La seva finalitat és garantir l'accés a les TIC i evitar la fractura i l'analfabetisme digital.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de municipis que disposen d'un punt Òmia <i>Denominador:</i> nombre total de municipis de Catalunya
Font d'informació	Direcció General d'Acció Cívica. Departament de Governació i Administracions Públiques.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

Indicador 36	Percentatge d'infants entre 3 i 14 anys que han assistit a un punt Òmnia
Població	Infants entre 3 i 14 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El projecte Òmnia és un projecte d'inclusió per fer arribar les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) a totes aquelles persones que, per la seva situació econòmica, social o d'aïllament geogràfic, tenen el risc de quedar-se'n al marge. La seva finalitat és garantir l'accés a les TIC i evitar la fractura i l'analfabetisme digital.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 3 i 14 anys que han assistit a un punt Òmnia <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 3 i 14 anys
Font d'informació	Direcció General d'Acció Cívica. Departament de Governació i Administracions Públiques.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

ACCÉS AL CONEIXEMENT I TRANSICIÓ AL TREBALL	
<i>Eix G. Donar suport als i les adolescents en la transició al món laboral i vetllar per la qualitat de les seves condicions de treball</i>	
Objectiu estratègic 15	
Donar suport a aquells adolescents que no continuen els estudis en la seva transició al mercat de treball	
Indicador 37	Taxa d'atur entre les persones de 16 i 18 anys
Població	Persones actives entre 16 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La joventut és un dels col·lectius que més pateix la crisi i un dels primers a rebre l'impacte. Aquesta ha estat una de les principals conclusions de l'Enquesta de joventut 2007 referent a la situació laboral i econòmica de la gent jove. Segons les dades trimestrals de l'Enquesta de població activa (EPA) de 2008: l'atur juvenil s'ha disparat (especialment el masculí) i les taxes de temporalitat han tornat a remuntar malgrat que el darrers anys havien disminuït lleugerament.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 16 i 18 anys aturades <i>Denominador:</i> població activa entre 16 i 18 anys
Font d'informació	Enquesta de població activa (EPA).
Indicador 38	Nombre de joves tutelats i extutelats adherits al programa d'inserció sociolaboral de l'ASJTET el darrer any
Població	Persones entre 16 i 21 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El programa d'inserció sociolaboral de l'ASJTET és un programa que pretén donar resposta a la necessitat d'acompanyar uns adolescents i joves que per circumstàncies familiars o socials es troben en desigualtat de condicions en la recerca d'un espai laboral i vital. L'objectiu d'aquest programa per a joves tutelats i extutelats és l'adquisició de competències necessàries que donin accés a aquests joves al mercat de treball i la construcció d'una carrera professional com a mitjà imprescindible d'emancipació i adquisició d'autonomia personal.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de joves tutelats i extutelats adherits al programa d'inserció sociolaboral de l'ASJTET.
Font d'informació	Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

ACCÉS AL CONEIXEMENT I TRANSICIÓ AL TREBALL	
<i>Eix G. Donar suport als i les adolescents en la transició al món laboral i vetllar per la qualitat de les seves condicions de treball</i>	
Objectiu estratègic 16	
Millorar la qualificació laboral dels adolescents que no continuen els estudis	
Indicador 39	Proporció de població activa entre 16 i 18 anys que fa algun tipus de formació/capacitació professional respecte del total de la població activa juvenil entre 16 i 18 anys
Població	Persones entre 16 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La formació continuada ajuda els professionals de les empreses que, tot i treballar, es continuïn formant mitjançant cursos, mestratges, etc. L'objectiu és que els treballadors adquireixin majors competències professionals per al desenvolupament de les seves funcions, així com ampliar el seu currículum. En aquest sentit és interessant que els i les adolescents i joves que s'han incorporat al món laboral puguin formar-se mitjançant la formació continuada per millorar les seves competències professionals i els seus currículums.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones actives entre 16 i 18 anys que fan algun tipus de formació/capacitació professional en el darrer any <i>Denominador:</i> nombre total de persones actives entre 16 i 18 anys
Font d'informació	Estadística de Població Activa (EPA).
Indicador 40	Taxa de persones entre 16 i 18 anys que accedeixen als <i>Programes de qualificació professional inicial</i> respecte a les persones de 16 i 18 anys que no estan matriculades en cap curs de l'educació reglada
Població	Persones entre 16 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Els <i>Programes de qualificació professional inicial</i> (PQPI) s'adrecen als joves més grans de 16 anys que finalitzen l'etapa de l'ensenyament secundari obligatori (ESO) sense haver obtingut el títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria. La finalitat dels programes és proporcionar una formació bàsica i professional que faciliti la incorporació al món laboral o la continuïtat d'un itinerari formatiu, especialment en la formació professional de grau mitjà, un cop superada la prova d'accés. També donen l'opció de fer una formació complementària per obtenir el títol de graduat/ada en ESO.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> persones entre 16 i 18 anys que accedeixen als PQPI <i>Denominador:</i> persones entre 16 i 18 anys que no estan matriculades en cap curs de l'educació reglada
Font d'informació	Estadística de l'Educació. Servei d'Estadística, Informació i Documentació. Departament d'Educació.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

ACCÉS AL CONEIXEMENT I TRANSICIÓ AL TREBALL	
<i>Eix G. Donar suport als i les adolescents en la transició al món laboral i vetllar per la qualitat de les seves condicions de treball</i>	
Objectiu estratègic 17	
Promoure la igualtat d'accés i la qualitat en l'ocupació dels i les adolescents, des del punt de vista de la temporalitat, la seguretat i la salut, fent èmfasi a aquells col·lectius amb menys oportunitats	
Indicador 41	Taxa de contractacions laborals temporal entre les persones de 16 a 18 anys actives
Població	Adolescents actius entre 16 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	L'alta contractació laboral temporal perjudica el creixement del capital humà de les persones treballadores, principal actiu i element de competitivitat de les economies avançades, atès que dificulta la formació i el desenvolupament professional d'aquestes. Els i les joves que s'incorporen al mercat de treball són el col·lectiu que té una taxa de temporalitat major.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 16 i 18 anys que tenen un contracte temporal <i>Denominador:</i> nombre de persones entre 16 i 18 anys que treballen
Font d'informació	Enquesta de població activa (EPA).

Indicador 42	Taxa d'accidents laborals entre les persones de 16 a 18 anys actives
Població	Adolescents actius entre 16 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	L'experiència dels darrers anys mostra que les mesures de prevenció de riscos laborals han aconseguit reduccions molt importants en la incidència de lesions mortals per accident de treball i malalties professionals. La reducció de les lesions per accident de treball suposa un estalvi significatiu en termes de prestacions socials, costos sanitaris i costos indirectes que sovint recauen majoritàriament sobre les economies familiars i de les empreses. Tot i aquest avenç important en matèria de prevenció de riscos laborals, és necessari seguir aquest indicador a fi de controlar la taxa d'accidents laborals en persones adolescents i joves i mirar de reduir-la al màxim.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 16 i 18 anys que han patit un accident laboral en el darrer any <i>Denominador:</i> nombre de persones entre 16 i 18 anys que treballen
Font d'informació	Enquesta de població activa (EPA).

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Accés al coneixement i transició al treball

Indicador 43	Mitjana d'ingressos mensuals habituals derivats del treball de les persones entre 15 i 19 anys
Població	Adolescents entre 15 i 19 anys que estan treballant
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El nivell salarial de les persones entre 15 i 19 anys és un bon indicador per copsar les condicions de treball d'aquesta població que s'acaba d'incorporar al mercat de treball. El nivell salarial d'aquests i aquestes adolescents i joves és clau per conèixer el grau de precarietat laboral.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> total d'euros mensuals nets ingressats habitualment derivats del treball de la població entre 15 i 19 anys <i>Denominador:</i> total de població entre 15 i 19 anys que té ingressos pel treball
Font d'informació	Enquesta a la joventut de Catalunya. Secretaria de Joventut. I Encuesta de Costes Laborales (INE).

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

ENTORN SEGUR, PREVENCIÓ DEL RISC I PROTECCIÓ	
<i>Eix H. Promoure, en l'àmbit social, educatiu i familiar, un entorn segur i estable capaç de satisfer les necessitats bàsiques d'infants i adolescents</i>	
Objectiu estratègic 18	
Promoure i desenvolupar les prestacions i els serveis necessaris perquè tots els infants i els adolescents de Catalunya tinguin cobertes les seves necessitats bàsiques	
Indicador 44	Ràtio de famílies amb infants i adolescents a càrrec que perceben algun tipus de prestació econòmica respecte del nombre de famílies que estan sota el llindar de la pobresa
Població	Famílies sota el llindar de la pobresa
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 4 anys
Justificació	La taxa de pobresa de les llars a Catalunya amb, com a mínim, un adolescent de 12 a 16 anys a càrrec se situa en el 17,1% abans de les transferències ⁴⁷ i en el 16,1% després de les transferències. Segons el tipus de famílies, les taxes de pobresa més elevades se situen en les famílies monoparentals. Darrere se situen les famílies nombroses. En tercer lloc hi ha les famílies reconstituïdes. Finalment, les taxes de pobresa més baixes se situen en les famílies biparentals.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> famílies amb infants a càrrec que han rebut una prestació econòmica <i>Denominador:</i> famílies amb infants a càrrec que estan sota el llindar de la pobresa
Font d'informació	Registre de prestacions econòmiques a famílies. Departament d'Acció Social i Ciutadania. Dades extretes del Consorci Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU).
Indicador 45	Percentatge de famílies que han rebut una prestació per fill a càrrec de 0 a 3 anys i/o de 0 a 6 en les famílies nombroses i les monoparentals respecte del total de famílies amb fill a càrrec de 0 a 3 anys i/o de 0 a 6 en les famílies nombroses i les monoparentals
Població	Famílies amb infants entre 0 i 6 anys a càrrec
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La prestació econòmica de caràcter universal per infant a càrrec s'adreça a les famílies amb infants menors de tres anys i a les famílies nombroses o monoparentals amb nens menors de sis anys.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de famílies que han rebut una prestació per fill a càrrec de 0 a 3 anys i/o de 0 a 6 en les famílies nombroses i les monoparentals <i>Denominador:</i> nombre de famílies amb fill a càrrec de 0 a 3 anys i/o de 0 a 6 en les famílies nombroses i les monoparentals
Font d'informació	Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

⁴⁷ Són les transferències monetàries aportades pels organismes públics a les famílies.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

ENTORN SEGUR, PREVENCIÓ DEL RISC I PROTECCIÓ	
<i>Eix H. Promoure, en l'àmbit social, educatiu i familiar, un entorn segur i estable capaç de satisfer les necessitats bàsiques d'infants i adolescents</i>	
Objectiu estratègic 19	
Disminuir la mortalitat evitable d'infants i adolescents	
Indicador 46	Taxa de víctimes d'accident de trànsit en la població entre 0 i 18 anys
Població	Població entre 0 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Les lesions provocades per accident de trànsit són considerades com un dels problemes de salut més importants al començament del segle XXI, amb una alta morbiditat i mortalitat i elevats costos econòmics. D'altra banda, es considera que aquests accidents són una de les causes evitables de mort més importants en l'actualitat. Els accidents de trànsit són una de les principals causes de mortalitat de la població adolescent i juvenil entre 15 i 24 anys. Concretament, l'any 2006, en la franja d'edat de 15 a 24 anys, la ràtio de mortalitat per accident de trànsit se situa en el 12,6‰ (Pla director)
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de víctimes d'accident de trànsit en les persones entre 0 i 18 anys <i>Denominador:</i> nombre de persones entre 0 i 18 anys
Font d'informació	Anuari estadístic d'accidents de trànsit de Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

ENTORN SEGUR, PREVENCIÓ DEL RISC I PROTECCIÓ	
Eix 1. Impulsar polítiques de prevenció del risc social que prioritzin la intervenció comunitària	
Objectiu estratègic 20	
Promoure programes i projectes de desenvolupament comunitari per prevenir i atendre el risc d'exclusió social en infants i adolescents	
Indicador 47	Percentatge de comarques que disposen, com a mínim, d'un projecte d'inclusió i cohesió social subvencionat
Població	Infants i adolescents de 0 a 17 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Els projectes d'inclusió i cohesió social que finança la Secretaria per a la Immigració a ens locals o entitats sense ànim de lucre, té com a objectiu donar suport a programes i activitats que contribueixin a la cohesió de la societat catalana a través de la integració social de persones estrangeres immigrades i catalanes retornades, amb respecte i promoció de la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació. Igualment, els ajuts també volen potenciar la sensibilització i el coneixement, per part de la població de Catalunya, de la nova ciutadania.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de comarques que disposen com a mínim d'un projecte d'inclusió i cohesió social subvencionat per la Secretaria per a la immigració en el darrer any <i>Denominador:</i> nombre total de comarques de Catalunya
Font d'informació	Secretaria per a la Immigració. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 48	Percentatge d'ens locals que han desenvolupat un pla d'inclusió social
Població	Població general
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	En les darreres dècades s'han produït una sèrie de transformacions sociodemogràfiques i econòmiques que han originat situacions d'exclusió social de diverses índoles (laboral, econòmica, formativa, sociosanitària, residencial...) i que també afecten la infància i l'adolescència. Per donar resposta a aquestes situacions des del Departament d'Acció Social i Ciutadania s'estan impulsant els plans locals d'inclusió social que tenen com a principals prioritats l'enfortiment de la cohesió social i la inclusió social de les persones del seu àmbit territorial, mitjançant la participació de les administracions públiques, les entitats i el treball en xarxa. Aquests plans locals d'inclusió social es duen a terme en poblacions més grans de 20.000 habitants, consells comarcals i consorcis.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'ens locals que tenen un pla local d'inclusió social <i>Denominador:</i> nombre total d'ens locals de Catalunya
Font d'informació	Plans Locals d'Inclusió Social. Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS). Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

Indicador 49	Proporció de persones entre 14 i 17 anys en execució de mesura d'internament en un centre de justícia juvenil
Població	Persones entre 14 i 17 anys internades en un centre de justícia juvenil
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	L'internament és una mesura privativa de llibertat que obliga el menor o jove a quedar-se en un centre educatiu o terapèutic durant el temps imposat en la sentència. A tots els menors o joves internats se'ls aplica un programa individualitzat que inclou les activitats formatives, laborals, socioculturals, esportives i de tractament de problemàtiques personals, destinades a la seva integració social.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 14 i 17 anys internades en un centre de justícia juvenil <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 14 i 17 anys de Catalunya
Font d'informació	Departament de Justícia.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

ENTORN SEGUR, PREVENCIÓ DEL RISC I PROTECCIÓ	
<i>Eix I. Impulsar polítiques de prevenció del risc social que prioritzin la intervenció comunitària</i>	
Objectiu estratègic 21	
Evitar o disminuir les situacions de risc que menen a la violència entre iguals, en el nucli familiar, a la violència masclista i el maltractament institucional	
Indicador 50	Percentatge de persones entre 12 i 18 anys que perceben que les persones de la seva edat pateixen agressions
Població	Persones entre 12 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 5 anys
Justificació	En aquests darrers anys, s'ha produït un canvi important en la visualització de la problemàtica de la convivència entre iguals. Alguns fets greus que s'han donat a conèixer han incrementat la sensibilitat social sobre aquesta qüestió al nostre país. Aquest coneixement pretén esdevenir una eina útil per a la diagnosi de les problemàtiques existents i per al disseny dels instruments d'intervenció més adequats.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 12 i 18 anys que tenen la percepció que les persones de la seva edat pateixen agressions <i>Denominador:</i> persones entre 12 i 18 anys
Font d'informació	Enquesta de convivència escolar i seguretat a Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació i Departament d'Educació.
Indicador 51	Percentatge de persones entre 12 i 18 anys que tenen la percepció que les persones de la seva edat pateixen agressions sexuals
Població	Persones entre 12 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 5 anys
Justificació	En aquests darrers anys, s'ha produït un canvi important en la visualització de la problemàtica de les agressions sexuals. Alguns fets greus que s'han donat a conèixer han incrementat la sensibilitat social sobre aquesta qüestió al nostre país. Aquest coneixement pretén esdevenir una eina útil per a la diagnosi de les problemàtiques existents i per al disseny dels instruments d'intervenció més adequats.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 12 i 18 anys que tenen la percepció que les persones de la seva edat pateixen agressions sexuals <i>Denominador:</i> persones entre 12 i 18 anys
Font d'informació	Enquesta de convivència escolar i seguretat a Catalunya. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació i Departament d'Educació.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

Indicador 52	Taxa de persones entre 12 i 18 anys que han rebut formació relacionada amb la sensibilització en violència masclista
Població	Població entre 12 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El fenomen de la violència vers les dones és conseqüència d'una realitat anterior, una estructura social que li dona cabuda, i és el resultat de múltiples factors que fan que es produeixi, es reproduïxi i es perpetui un sistema basat en la tradició secular de dominació de les dones per part dels homes i que estableix mecanismes de poder consensuats (econòmics, socials, culturals i militars) a través d'una ideologia que legitima i mitifica l'opressió (opressió no sols amb relació a les dones, sinó també sobre altres éssers humans que no responen al model de masculinitat valorat socialment com a superior). Cal, doncs, proporcionar eines i recursos formatius a la població jove perquè esdevingui agent actiu capaç d'impulsar estratègies de prevenció de les violències i promoure el respecte mutu entre els sexes i la resolució no violenta dels conflictes.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones joves que han rebut la formació de l'actuació "talla amb els mal rotllos" <i>Denominador:</i> persones entre 12 i 18 anys
Font d'informació	Programa "talla amb els mal rotllos". Secretaria de Joventut. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 53	Taxa de noies residents a Catalunya amb risc de patir mutilació genital femenina menors de 18 anys
Població	Noies menors de 18 anys que tenen el seu origen a l'Àfrica Subsahariana
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Encara que gairebé la meitat dels països africans amb diferents prevalències de mutilació genital femenina (MGF) han legislat per abolir aquesta pràctica ancestral, aquesta continua. En aquest sentit, a Etiòpia, per exemple, hi ha una prevalença de MGF del 85%, tot i que la prohibició s'expressa en la mateixa Constitució. L'arribada a Catalunya a partir dels anys 80 de famílies procedents de països de l'Àfrica subsahariana fa que es descobreixin realitats culturals diferents i que apareguin a Catalunya pràctiques tradicionals perjudicials per a la salut de la dona, i molt especialment de les nenes i les noies, com la mutilació genital. Per tant, és necessari desenvolupar activitats d'informació i prevenció a les comunitats afectades. (Mutilació genital femenina. Departament de salut. 2006.)
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de noies en risc de patir mutilació genital femenina <i>Denominador:</i> nombre de noies menors de 18 anys
Font d'informació	Departament de Salut.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

Indicador 54	Disposar d'un document de bones pràctiques per als professionals de la DGAIA
Població	Professionals de la DGAIA
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	<p>Disposar d'un document de bones pràctiques expressa la voluntat de fer les coses bé. I, per tant, es refereix a la bona praxi professional i la qualitat en la prestació dels serveis. L'objectiu és que els i les professionals de la DGAIA tinguin una guia que els permeti actuar de manera adequada davant d'una situació concreta i satisfer així, de la millor manera possible, les necessitats dels infants i adolescents i les seves famílies que estan atenent.</p> <p>En definitiva, el que planteja el fet de disposar d'un document de bones pràctiques per als professionals de la DGAIA és millorar els nivells de qualitat en la prestació dels serveis.</p>
Construcció indicador	<i>Dicotòmic: Sí/ No</i>
Font d'informació	Servei de Planificació de la DGAIA. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

ENTORN SEGUR, PREVENCIÓ DEL RISC I PROTECCIÓ	
<i>Eix J. Protegir la infància i l'adolescència davant la vulneració dels seus drets i de qualsevol forma de violència</i>	
Objectiu estratègic 22	
Millorar la detecció precoç de qualsevol forma de violència o maltractament infantil i adolescent	
Indicador 55	Nombre de casos de maltractament infantil notificats a través del RUMI
Població	Població entre 0 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	L'aplicació del Registre Unificat de Maltractament Infantil (RUMI) és una eina compartida per tots els agents socials implicats en la detecció de situacions de maltractament infantil (cossos de seguretat, mestres i professors, professionals de la salut i professionals de serveis socials) per poder notificar els casos que es detectin des de qualsevol d'aquets àmbits. El RUMI facilita la notificació, per part dels professionals, de les situacions de maltractament detectades, augmentar la detecció precoç del maltractament infantil i, evidentment, millorar el sistema de protecció de la infància.
Construcció indicador	<i>Valor:</i> nombre de casos de maltractament infantil notificats a través del RUMI
Font d'informació	Unitat de Detecció i Prevenció dels Maltractaments Infants (UDEPMI). Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

ENTORN SEGUR, PREVENCIÓ DEL RISC I PROTECCIÓ	
<i>Eix J. Protegir la infància i l'adolescència davant la vulneració dels seus drets i de qualsevol forma de violència</i>	
Objectiu estratègic 23	
Assegurar l'assistència, protecció i atenció dels infants i adolescents que siguin víctimes de qualsevol forma de violència (tràfic de persones, explotació laboral...)	
Indicador 56	Taxa de persones menors de 18 anys que han estat víctimes de delictes o faltes penals en el darrer any
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Els actes de victimització a menors d'edat perjudiquen el seu desenvolupament com a infants i adolescents. És necessari, doncs, que es faci un seguiment de les taxes a fi d'impulsar polítiques públiques preventives eficients que redueixin, de manera efectiva, la prevalença.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones menors de 18 anys que han estat víctimes de delictes o faltes penals en el darrer any <i>Denominador:</i> nombre total de persones menors de 18 anys a Catalunya
Font d'informació	Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
Indicador 57	Nombre de persones menors de 18 anys que han estat ateses per l'Oficina d'Atenció a la Víctima (OAV)
Població	Persones menors de 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Aquest indicador és adient per promoure els drets de les víctimes, potenciar l'aplicació i el desenvolupament del marc normatiu que els reconeix els seus drets i fer de pont entre la víctima i les instàncies que intervenen en tot el procés.
Construcció indicador	<i>Valor:</i> nombre de persones menors de 18 anys que han estat ateses per l'Oficina d'Atenció a la Víctima
Font d'informació	Departament de Justícia.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

Indicador 58	Ràtio de persones menors de 18 anys ateses per l'Oficina d'Atenció a la Víctima respecte al total de víctimes del delicte i faltes penals menors d'edat
Població	Persones menors de 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Aquest indicador és adient per promoure els drets de les víctimes, potenciar l'aplicació i el desenvolupament del marc normatiu que els reconeix els seus drets i fer de pont entre la víctima i les instàncies que intervenen en tot el procés.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones menors de 18 anys ateses per l'Oficina d'Atenció a la Víctima <i>Denominador:</i> nombre total de persones menors de 18 anys víctimes de delictes i faltes penals
Font d'informació	Departament de Justícia.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

ENTORN SEGUR, PREVENCIÓ DEL RISC I PROTECCIÓ	
<i>Eix J. Protegir la infància i l'adolescència davant la vulneració dels seus drets i de qualsevol forma de violència</i>	
Objectiu estratègic 24	
Garantir la protecció i l'atenció dels infants i adolescents en situació de risc i desemparament	
Indicador 59	Percentatge de persones menors de 18 anys pendents d'estudi de la seva situació de risc o desemparament respecte al total de persones menors de 18 anys que han estat derivats per a estudi de la seva situació de risc o desemparament en el darrer any
Població	Infants i adolescents en situació de risc o desemparament
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Un dels objectius de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència és reduir al màxim la llista d'infants i adolescents que estan pendents d'estudi pels equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA). Seguir l'evolució d'aquest indicador és molt important per observar les càrregues de treball i estudiar les solucions més idònies. L'objectiu final hauria de ser l'eliminació de la llista d'espera.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones menors de 18 anys pendents d'estudi en el darrer any <i>Denominador:</i> nombre total de menors de 18 anys derivats per estudi en el darrer any
Font d'informació	Sistema d'informació d'infància i adolescència SÍNI@ i Unitat de Planificació de la DGA-IA. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 60	Temps mitjà d'estada en mesura administrativa
Població	Infants i adolescents en situació de desemparament
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Aconseguir el retorn de l'infant o adolescent menor d'edat al seu entorn és la màxima prioritat del sistema de protecció. Tanmateix, l'acolliment familiar o l'adopció són les mesures més ajustades a les necessitats de desenvolupament i creixement dels infants separats de les famílies d'origen. Per tant, la disminució del temps mitjà d'estada dels infants i adolescents en mesura administrativa és un dels objectius que calen assolir.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> suma dels temps que els infants i adolescents han estat en mesura administrativa <i>Denominador:</i> nombre total d'infants i adolescents en mesura administrativa
Font d'informació	Sistema d'informació d'infància i adolescència SÍNI@. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

Indicador 61	Percentatge de persones menors de 18 anys, amb proposta de mesura d'acolliment en institució, pendent de recurs residencial
Població	Infants i adolescents tutelats per la DGAIA
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència té com un dels principals objectius disminuir el nombre d'infants i adolescents que, tot i tenir una proposta de mesura d'acolliment en institució, estan pendents de recurs residencial. Per aquest motiu, la DGAIA disposa del Programa de centres de protecció que té com una de les finalitats ampliar el nombre de places per atendre aquesta demanda d'acolliment en centre o institució.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones menors de 18 anys amb proposta de mesura d'acolliment en institució pendent de recurs residencial <i>Denominador:</i> nombre total de persones menors de 18 anys amb proposta de mesura d'acolliment en institució
Font d'informació	Sistema d'informació d'infància i adolescència SÍNI@. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 62	Percentatge de persones menors de 18 anys, amb proposta de mesura d'acolliment familiar, pendent de recurs de família acollidora
Població	Infants i adolescents tutelats per la DGAIA
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El sistema de protecció s'inspira en el principi de normalització, que implica mantenir els infants en el seu medi familiar o, quan això no és possible, proporcionar-los un medi familiar alternatiu. El fet que el 33,8% dels infants tutelats estiguin en centres residencials, posa de manifest les dificultats que troba el sistema per complir adequadament el principi de normalització i garantir una atenció en àmbits familiars. Així, el 14% dels infants residents en CRAE estan pendents d'una família acollidora, ja que es considera que el centre no sempre és la proposta de mesura de protecció més adequada. (Informe del Síndic de Greuges 2009)
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones menors de 18 anys, amb proposta de mesura d'acolliment familiar pendent de recurs de família acollidora <i>Denominador:</i> nombre total de persones menors de 18 anys, amb proposta de mesura d'acolliment familiar
Font d'informació	Sistema d'informació d'infància i adolescència SÍNI@. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Entorn segur, prevenció del risc i protecció

Indicador 63	Percentatge d'augment de famílies acollidores respecte de l'any anterior
Població	Infants i adolescents en situació de desemparament
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	A Catalunya hi ha infants i adolescents que, per diversos motius, no poden viure amb les seves famílies. Una de les possibilitats per poder viure en un entorn familiar és trobar-ne una que els aculli temporalment. La família acollidora ajuda a l'infant o l'adolescent i també a la família d'origen complementant-la en allò que no pot dur a terme, que és la cura dels seus fills. L'acolliment familiar és, evidentment, una alternativa satisfactòria a la institucionalització dels infants i adolescents.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de famílies acollidores de l'any en curs menys nombre de famílies de l'any anterior <i>Denominador:</i> nombre de famílies acollidores en l'any anterior
Font d'informació	Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció (ICAA). Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 64	Percentatge de joves tutelats i extutelats que assoleixen els objectius proposats
Població	Joves tutelats i extutelats acollits a l'ASJTET
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	L'atenció que l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats dona als joves i les joves és individualitzada, a través de professionals que els informen, orienten, acompanyen, assessoren i formen. El seguiment personalitzat es fa durant un període de temps determinat i està basat en un compromís (el programa de treball) que marca el camí cap a l'autonomia personal. És a dir, s'acompanya la persona jove fins que adquireix la capacitat que li permetrà desenvolupar la seva vida quotidiana sense la intervenció dels serveis especialitzats.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de joves tutelats i extutelats de l'ASJTET que assoleixen els objectius proposats <i>Denominador:</i> nombre total de joves tutelats i extutelats de l'ASJTET
Font d'informació	Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Participació i integració a la comunitat

PARTICIPACIÓ I INTEGRACIÓ A LA COMUNITAT	
Eix K. Difondre la visió de la infància i de l'adolescència com a subjectes de drets i deures	
Objectiu estratègic 25	
Millorar el coneixement social dels drets i deures dels infants i adolescents	
Indicador 65	Taxa d'infants i adolescents que han assistit al festival de la infància en el darrer any
Població	Infants i adolescents entre 6 i 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La Generalitat de Catalunya, liderada per la Secretaria d'Infància i Adolescència, pren cada any part del Festival de la Infància mitjançant estands de cada departament (en el festival de la infància de 2010 hi van prendre part deu departaments). El festival de la infància és una eina de difusió per donar a conèixer la Convenció dels Drets dels Infants. L'objectiu final és que els infants i els adolescents assistents al festival prenguin consciència de la necessitat de conèixer els seus drets i entenguin la importància que aquests es compleixin a tot el món.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'infants i adolescents que han assistit al festival de la infància en el darrer any <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 6 i 18 anys de Catalunya
Font d'informació	Unitat de Programes. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 66	Nombre d'infants i adolescents que s'han connectat a la web Infància Respon en l'àmbit de participació i difusió dels drets
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La conceptualització del Model de Participació del web Infància Respon inclourà una part de participació reglada, a partir de jocs interactius, fòrums, etc., que serviran per recavar informació sobre l'opinió dels infants i adolescents en temes diversos. També inclourà alguna eina que serveixi per a la difusió dels seus drets (joc sobre la Llei dels drets i les oportunitats) i d'un espai lliure de consultes, queixes i suggeriments, xats, etc.
Construcció indicador	<i>Valor:</i> nombre d'infants i adolescents que s'han connectat a la web Infància Respon en l'àmbit de participació i difusió dels drets
Font d'informació	Web Infància Respon. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Participació i integració a la comunitat

Indicador 67	Adaptar els drets de la Convenció als infants i adolescents del segle XXI en dues publicacions
Població	Infants i adolescents i població general
Terminis	2010
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	L'Observatori dels Drets dels Infants ha creat un grup de treball per adaptar els drets dels infants recollits a la Convenció dels Drets dels Infants de 1989 a la realitat dels infants i adolescents del segle XXI. Els objectius concrets que es proposa el grup de treball són afavorir una reflexió entorn de l'aplicació de la Convenció a Catalunya, redefinir i concretar el contingut dels articles de la Convenció a la realitat actual i localitzar els punts més vulnerables en l'aplicació de cada dret, així com recollir diverses propostes de millora. El treball final es concretarà en una doble publicació, una per a la població adulta i una per a la població infantil i adolescent.
Construcció indicador	<i>Dicotòmic: Sí/No</i>
Font d'informació	Observatori dels Drets dels Infants.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Participació i integració a la comunitat

PARTICIPACIÓ I INTEGRACIÓ A LA COMUNITAT	
<i>Eix K. Difondre la visió de la infància i de l'adolescència com a subjectes de drets i deures</i>	
Objectiu estratègic 26	
Augmentar la presència pública de la infància i l'adolescència per visualitzar-la com a ciutadania activa: subjectes de drets	
Indicador 68	Tenir constituït el Consell de Participació Nacional dels Infants i Adolescents
Població	Infants i adolescents
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	La Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència posa èmfasi a potenciar la participació ciutadana dels nens, nenes i adolescents, promovent la creació d'espais de participació territorial a l'àmbit local i amb la creació del Consell Nacional d'Infància a Catalunya com a òrgan de participació d'aquest sector, previst també a la Llei de serveis socials.
Construcció indicador	<i>Dicotòmic: Sí/No</i>
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Participació i integració a la comunitat

PARTICIPACIÓ I INTEGRACIÓ A LA COMUNITAT	
<i>Eix L. Fomentar la participació d'infants i adolescents en la comunitat, en les activitats d'oci, lleure i esport, i en qualsevol assumpte que els afecti</i>	
Objectiu estratègic 27	
Facilitar i garantir la participació i la implicació dels infants i dels adolescents en els processos individuals i de la vida social, cultural i política	
Indicador 69	Percentatge de municipis de Catalunya que tenen constituït un consell municipal d'infants i adolescents
Població	Infants i adolescents menors de 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	L'Avantprojecte de llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, en el seu article 27 obliga a les administracions locals a crear consells de participació territorial a fi de donar l'oportunitat als infants i als adolescents d'afavorir la convivència i la integració cultural en el seu àmbit veïnal i local.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de municipis de Catalunya que tenen constituït un consell municipal d'infants i adolescents <i>Denominador:</i> municipis de Catalunya
Font d'informació	Unitat de Programes. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 70	Percentatge de centres dependents de la DGAIA que disposen d'un espai assembleari on els infants i adolescents poden opinar o decidir sobre els aspectes que els afecten
Població	Infants i adolescents menors de 18 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Els infants o adolescents, mentre són acollits en centres, tenen dret a participar de manera activa en l'elaboració de la programació d'activitats internes i externes del centre i en llur desenvolupament, a través de les assemblees o altres espais de participació d'aquest.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de centres dependents de la DGAIA que disposen d'un espai assembleari per als infants i adolescents <i>Denominador:</i> nombre total de centres dependents de la DGAIA
Font d'informació	Memòries anuals dels centres DGAIA. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Participació i integració a la comunitat

Indicador 71	Percentatge de la població entre 15 i 19 anys que comprèn el català parlat
Població	Adolescents entre 15 i 19 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	5 anys
Justificació	Entendre la llengua catalana és la forma més bàsica i imprescindible de coneixement per a la integració dels infants i dels adolescents a la comunitat lingüística de Catalunya. Comprendre el català oral permet als infants i als adolescents no ser exclosos dels fluxos comunicatius quotidians. La no-comprensió de la llengua catalana comporta un dèficit que dificulta dur una vida normalitzada a Catalunya, on el català és la llengua autòctona i vehicular d'alguns dels espais més rellevants com l'escola, els serveis sanitaris o els serveis socials, entre d'altres.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 15 i 19 anys que han participat en actes de protesta <i>Denominador:</i> nombre total de persones entre 15 i 19 anys
Font d'informació	Enquesta joves, participació i política. Secretaria de Joventut. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Participació i integració a la comunitat

PARTICIPACIÓ I INTEGRACIÓ A LA COMUNITAT	
Eix L. Fomentar la participació d'infants i adolescents en la comunitat, en les activitats d'oci, lleure i esport, i en qualsevol assumpte que els afecti	
Objectiu estratègic 28	
Fomentar l'accés d'infants i adolescents a les activitats d'oci, lleure i esports, i la seva participació com a ciutadans de ple dret, en un exercici de ciutadania activa	
Indicador 72	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que pertanyen a alguna associació
Població	Persones entre 15 i 19 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Cada 5 anys
Justificació	La manera més formal o clàssica de participació que tenen els ciutadans es l'associació. La pertinença a associacions està vinculada a més capital social, a més control democràtic del Govern o a més capacitat de mobilització per causes concretes. El nivell en què les persones d'una societat estan associades és un indicador molt utilitzat per calibrar el dinamisme social d'una societat (Observatori de la Joventut). El 2006 el 32,6% dels i les adolescents entre 15 i 19 anys pertanyien a alguna associació (Enquesta de consum i pràctiques culturals).
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 15 i 19 anys que pertanyen a alguna associació <i>Denominador:</i> nombre de persones entre 15 i 19 anys
Font d'informació	Enquesta de consum i pràctiques culturals 2006. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i IDESCAT.
Indicador 73	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que han participat en actes de protesta (manifestacions i peticions)
Població	Adolescents entre 15 i 19 anys
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	5 anys
Justificació	La població adolescent i juvenil té tendència a involucrar-se en formes de participació no convencionals per intentar influir en la societat i la política. La participació en actes de protesta és un indicador que entén la "protesta política" com una de les formes de participació política social no convencional. Aquesta manera de participar és especialment rellevant entre la població adolescent i juvenil. Per a la construcció de l'indicador s'han considerat les accions de protesta legal (signar una petició o bé participar en una manifestació autoritzada).
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de persones entre 15 i 19 anys que han participat en actes de protesta <i>denominador:</i> nombre total de persones entre 15 i 19 anys
Font d'informació	Enquesta joves, participació i política. Secretaria de Joventut. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
<i>Eix M. Impulsar el desenvolupament normatiu i les polítiques necessàries per al foment dels drets i la consolidació del sistema</i>	
Objectiu estratègic 29	
Desplegar reglamentàriament i normativa la Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència de Catalunya	
Indicador 74	Disposar del desenvolupament reglamentari per al desplegament de la Llei
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	La Generalitat de Catalunya té com una de les seves prioritats en aquest mandat l'aprovació de la Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, una norma que abraçarà tota la infància i l'adolescència de Catalunya des d'una perspectiva global, visualitzant l'infant i l'adolescent com a subjecte de drets i d'oportunitats i ocupant el centre de les polítiques públiques adreçades a la infància i l'adolescència. Així, és imprescindible fer el desplegament reglamentari necessari per al desenvolupament efectiu de la Llei
Construcció indicador	<i>Dicotòmic: Sí/No</i>
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
<i>Eix M. Impulsar el desenvolupament normatiu i les polítiques necessàries Per al foment dels drets i la consolidació del sistema</i>	
Objectiu estratègic 30	
Crear les estructures i el marc de col·laboració o el desenvolupament conceptual necessari per a la consolidació del sistema	
Indicador 75	Implantació del sistema RUMI – Infància respon a educació, salut, interior i serveis socials
Població	Professionals dels àmbits d'educació, salut, cossos de seguretat i serveis socials
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	L'aplicació del Registre unificat de maltractament infantil (RUMI) és una eina compartida per tots els agents socials implicats en la detecció de situacions de maltractament infantil (cossos de seguretat, mestres i professors, professionals de la salut i professionals de serveis socials) per poder notificar els casos de maltractament infantil que es detectin des de qualsevol d'aquests àmbits. El RUMI facilita la notificació per part dels professionals de les situacions de maltractament detectades, augmentar la detecció precoç del maltractament infantil i, evidentment, millorar el sistema de protecció de la infància.
Construcció indicador	<i>Dicotòmic: Sí/No</i>
Font d'informació	DGAIA. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania
Indicador 76	Grau d'utilització del sistema RUMI – Infància respon a educació, salut, interior i serveis socials
Població	Professionals dels àmbits d'educació, salut, cossos de seguretat i serveis socials
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La detecció precoç dels casos de maltractament infantil són una de les prioritats de les polítiques públiques en infància i adolescència. A fi d'aconseguir-ho, tots els agents que tenen contacte amb la infància i l'adolescència han de vetllar per a la notificació dels possibles casos de maltractament a l'aplicació RUMI – Infància Respon per poder prevenir-los o detectar-los precoçment.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> suma del nombre de notificacions de maltractament a través del RUMI dels diferents organismes implicats <i>Denominador:</i> suma del nombre de notificacions de maltractament dels diferents organismes implicats
Font d'informació	DGAIA. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

Indicador 77	Aprovació del Decret de reordenació de la Secretaria d'Infància i Adolescència
Població	Professionals de la Secretaria d'Infància i Adolescència
Terminis	2010
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	<p>El nou paradigma de polítiques públiques en infància i adolescència que es basa en la Convenció dels Drets dels Infants i la nova Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència ha d'avançar cap a un sistema basat en la planificació i l'avaluació de les polítiques públiques d'infància i adolescència que agrupi els departaments de la Generalitat, els ens locals, les entitats d'iniciativa social i, en general, el tercer sector. Aquest sistema ha de donar homogeneïtat en la planificació de les actuacions a fi que tota iniciativa estigui alineada estratègicament dins d'un mateix marc per reforçar la seva efectivitat, i en l'avaluació per poder fer una anàlisi d'abast global i detallat a partir d'indicadors compartits que permetin una explotació de les dades recollides. Un primer pas per consolidar l'estructura necessària que permeti implementar aquest nou paradigma és l'aprovació del Decret de reordenació de la Secretaria d'Infància i Adolescència.</p>
Construcció indicador	<i>Dicotòmic: Sí/No</i>
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
<i>Eix M. Impulsar el desenvolupament normatiu i les polítiques necessàries per al foment dels drets i la consolidació del sistema</i>	
Objectiu estratègic 31	
Comunicar i difondre la Llei dels drets i les oportunitats i les polítiques i noves actuacions en infància i adolescència que se'n derivin	
Indicador 78	Nombre de subscripcions al butlletí de la Secretaria d'Infància i Adolescència
Població	Població general
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El butlletí de la Secretaria d'infància i adolescència és una eina de comunicació periòdica adreçada a totes aquelles persones interessades a conèixer les actuacions dutes a terme per la Secretaria d'infància i adolescència, de les notícies que es vagin generant, dels actes previstos, així com de la resta de novetats que puguin anar sorgint. L'objectiu d'aquest butlletí electrònic és, per tant, difondre totes aquelles iniciatives que des de la Secretaria d'infància i adolescència s'adrecen a la infància i l'adolescència.
Construcció indicador	<i>Valor:</i> Nombre de subscripcions al butlletí de la Secretaria d'Infància i Adolescència
Font d'informació	Gabinet Tècnic. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 79 2	Percentatge de centres i recursos educatius que han sol·licitat com a mínim un perfil d'usuari de l'aplicació de difusió de la Llei del web Infància Respon
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El portal web <i>Infància Respon</i> , dintre del mòdul de participació, contindrà un espai amb una eina de difusió dels drets dels infants. Per poder fer ús d'aquest espai per part dels infants i dels adolescents i poder treballar els seus drets als centres educatius o altres recursos educatius, com els de lleure, a partir de la proposta que s'ofereix al portal, caldrà que els professors dels diferents centres educatius es registrin i es donin d'alta amb la finalitat d'obtenir un perfil d'usuari.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de centres educatius que han sol·licitat almenys un perfil d'usuari en el portal web Infància Respon <i>Denominador:</i> nombre total de centres educatius
Font d'informació	Web <i>Infància Respon</i> . Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

Indicador 80	Nombre de notícies publicades al bloc del PDIAC
Població	Als professionals que treballen amb la infància i l'adolescència, als ens locals, a les entitats del teixit associatiu i a la ciutadania en general
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La naturalesa d'un bloc és comunicar, difondre i actualitzar la informació i la possibilitat d'establir diàleg amb els lectors i és un recurs clau per difondre el Pla director, així com per interaccionar amb tothom que hi estigui interessat en temes relacionats amb la infància i l'adolescència.
Construcció indicador	<i>Valor:</i> Nombre de notícies publicades en el bloc del PDIAC
Font d'informació	Secretaria d'infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 81	Nombre d'actes de sensibilització realitzats entorn el Sistema de polítiques públiques d'infància i adolescència
Població	Població general
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El Sistema de polítiques públiques d'infància i adolescència ha d'agrupar tots els departaments, administracions locals, entitats i associacions del tercer sector que duen a terme polítiques i actuacions adreçades a la infància o l'adolescència, a fi d'implantar una estratègia integral, de país, en la planificació i avaluació de les polítiques d'infància i adolescència a Catalunya, seguint les recomanacions del Comitè sobre els Drets dels Infants.
Construcció indicador	<i>Valor:</i> Nombre d'actes de sensibilització realitzats entorn del Sistema de polítiques públiques d'infància i adolescència
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
Eix N. Establir la planificació com el mètode en el disseny de les polítiques públiques a la infància i l'adolescència a Catalunya	
Objectiu estratègic 32	
Promoure amb les institucions públiques i els agents socials, un model organitzatiu fonamentat en la cooperació en la planificació com a mètode de treball en el disseny de les polítiques públiques	
Indicador 82	Nombre d'actuacions interdepartamentals adreçades a la infància i l'adolescència recollides pel PDIAC
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	En l'actualitat, el Govern de la Generalitat de Catalunya presta un conjunt de serveis adreçats al col·lectiu de la infància i l'adolescència. Cadascun d'aquests serveis es pres-ten d'acord amb els criteris i la metodologia elaborada per cada departament. No hi ha una àmplia visibilitat ni una anàlisi de la cohesió del conjunt d'aquests serveis. És neces-sari en endavant que hi hagi una coordinació efectiva entre els diferents departa-ments de la Generalitat perquè les polítiques públiques optimitzin els recursos adreçats a la infància i l'adolescència.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'actuacions interdepartamentals adreçades a la infància i l'adolescència recollides pel PDIAC
Font d'informació	Pla director d'infància i adolescència. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 83	Constitució de la taula nacional de la infància i l'adolescència de Catalunya
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Segons la Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, les taules ter-ritorials d'infància i adolescència s'han de constituir per coordinar, impulsar i promoure les polítiques d'infància arreu del territori català a través de les diverses administraci-ons i institucions implicades.
Construcció indicador	<i>Dicotòmic:</i> Sí/No
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

Indicador 84	Nombre de taules territorials d'infància i adolescència constituïdes
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Segons la Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, les taules territorials d'infància i adolescència s'han de constituir a fi de coordinar, impulsar i promoure les polítiques d'infància arreu del territori català a través de les diverses administracions i institucions implicades.
Construcció indicador	<i>Valor:</i> nombre de taules territorials d'infància i adolescència constituïdes
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
<i>Eix N. Establir la planificació com el mètode en el disseny de les polítiques públiques a la infància i l'adolescència a Catalunya</i>	
Objectiu estratègic 33	
Desplegar territorialment el Pla director amb la col·laboració dels ens locals, per alinear les polítiques públiques en infància i adolescència.	
Indicador 85	Percentatge d'ens locals que desenvolupen les seves polítiques públiques d'infància i adolescència alineades amb el Pla director
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	<p>El Pla director té un enfocament interdepartamental i en els propers quatre anys es vol desplegar territorialment, és a dir, baixar la definició estratègica a l'àmbit territorial: local, comarcal o supracomarcal.</p> <p>Els principals objectius que persegueix el Pla mitjançant aquest desplegament territorial són, d'una banda, alinear la definició estratègica del Pla director i el pla local, comarcal o supracomarcal, i, de l'altra, identificar i recollir les actuacions locals o del pla local en infància i adolescència per integrar-les en l'inventari d'actuacions i el catàleg de serveis a la infància i l'adolescència.</p>
Construcció indicador	<p><i>Numerador:</i> nombre d'ens locals que desenvolupen les seves polítiques públiques d'infància i adolescència alineades amb el Pla director</p> <p><i>Denominador:</i> nombre d'ens locals de Catalunya</p>
Font d'informació	Unitat de Pla director i Sistemes d'informació. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania i IDESCAT.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
<i>Eix O. Impulsar la millora dels serveis destinats a la infància i l'adolescència</i>	
Objectiu estratègic 34	
Elaborar el catàleg de serveis que les administracions, entitats i institucions adrecen a la infància i l'adolescència	
Indicador 86	Disposar del mapa de serveis socials adreçats a la infància i l'adolescència
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	La Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència obliga el departament competent en matèria d'infància i adolescència a elaborar un mapa de recursos i serveis per a la prevenció de les situacions de risc social i la protecció dels infants i adolescents desemparats que formarà part del mapa de serveis socials de Catalunya
Construcció indicador	<i>Dicotòmic: Sí/No</i>
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 87	Disposar d'un catàleg de serveis adreçats a la infància i l'adolescència
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	És necessari confeccionar un catàleg integrat dels serveis adreçats a la infància i l'adolescència a fi d'atendre millor les necessitats d'aquest col·lectiu. Un catàleg integrat de serveis ordena i fa més efectives les actuacions de les administracions públiques.
Construcció indicador	<i>Dicotòmic: Sí/No</i>
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
<i>Eix O. Impulsar la millora dels serveis destinats a la infància i l'adolescència</i>	
Objectiu estratègic 35	
Promoure sistemes de qualitat en les polítiques relacionades amb la infància i l'adolescència i les seves famílies	
Indicador 88	Tenir elaborat el Pla de qualitat de la Secretaria d'Infància i Adolescència
Població	Professionals d'infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	La política de qualitat de la Secretaria d'Infància i Adolescència té per missió articular l'atenció prestada als infants, adolescents i a les seves famílies des de tots els àmbits, ja sigui de promoció, prevenció, atenció i participació, però, de manera molt específica, des del sistema de protecció, amb nivells de qualitat tècnica i humana progressivament millors. Per tant, l'objectiu del pla de qualitat és contribuir a la millora continuada de l'atenció rebuda pels infants, adolescents i les seves famílies garantint que les accions realitzades afavoreixin el seu benestar i millorin l'estat anterior dels infants i adolescents.
Construcció indicador	<i>Dicotòmic: Sí/No</i>
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
<i>Eix P. Promoure el coneixement i la recerca en els diferents àmbits adreçats a la infància i l'adolescència</i>	
Objectiu estratègic 36	
Fomentar la recerca en els diferents àmbits adreçats a la infància i l'adolescència	
Indicador 89	Nombre de recerques relacionades amb la infància i l'adolescència promogudes o que tenen el suport de la Secretaria d'Infància i Adolescència en el darrer any
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, en el seu article 20 afirma que els poders públics han de fomentar els treballs d'investigació i informes sobre la infància i l'adolescència, i la seva divulgació, com a base de les polítiques d'infància. Les dades disponibles s'han de poder desagregar per sexe, edat i diversitat funcional.
Construcció indicador	<i>Valor:</i> nombre de recerques relacionades amb la infància i l'adolescència promogudes o que tenen el suport de la Secretaria d'Infància i Adolescència en el darrer any
Font d'informació	Unitat de Programes. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 90	Creació del centre de recerca i investigació sobre maltractaments infantils
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	Com indica la Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, en els darrers anys el Govern de la Generalitat de Catalunya ha creat el Registre unificat de maltractament infantil i ha fet nombrosos esforços per lluitar contra el maltractament infantil. La Llei, a fi de donar rang a tots aquests esforços, pretén crear el Centre d'Investigació i Recerca sobre Maltractaments infantils.
Construcció indicador	<i>Dicotòmic:</i> Sí/No
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
Eix P. Promoure el coneixement i la recerca en els diferents àmbits adreçats a la infància i l'adolescència	
Objectiu estratègic 37	
Impulsar l'intercanvi d'experiències i coneixements entre els serveis i professionals dels diferents àmbits que treballen en i per a la infància i l'adolescència	
Indicador 91	Nombre de trobades entre professionals i/o experts impulsades per la Secretaria d'Infància i Adolescència en el darrer any
Població	Professionals d'infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Les trobades entre professionals i experts són un espai per facilitar l'intercanvi d'experiències o investigacions entre una persona o equip amb reconeguda expertesa en un tema específic vinculat a la infància (amb una mirada transversal) i els professionals que treballen en aquest àmbit , però també entre professionals d'aquest àmbit.
Construcció indicador	<i>Valor:</i> nombre de trobades entre professionals i experts impulsades per la Secretaria d'Infància i Adolescència en el darrer any
Font d'informació	Unitat de Programes. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 92	Percentatge de professionals de la Secretaria d'Infància i Adolescència que han assistit almenys a una trobada entre professionals i/o experts impulsada per la mateixa Secretaria
Població	Professionals d'infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Les trobades entre professionals i experts són un espai per facilitar l'intercanvi d'experiències o investigacions entre una persona o equip amb reconeguda expertesa en un tema específic vinculat a la infància (amb una mirada transversal) i els professionals que treballen en aquest àmbit, però també entre professionals d'aquest àmbit.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre de professionals de la Secretaria d'Infància i Adolescència que han assistit almenys en una trobada de professionals i experts <i>Denominador:</i> nombre de professionals de la Secretaria d'Infància i Adolescència
Font d'informació	Unitat de Programes. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
Eix A. Implantar un sistema d'informació i avaluació de polítiques, serveis i recursos a la infància i l'adolescència	
Objectiu estratègic 38	
Desenvolupar un sistema d'informació per al seguiment, el monitoratge i l'avaluació del Pla director, i la comunicació i coordinació del sistema, fonamentat en la cooperació	
Indicador 93	Percentatge de les actuacions dels departaments de la Generalitat recollides en el Pla director registrades en el pla interdepartamental de l'aplicació Pla de Govern
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	L'objectiu de l'apartat interdepartamental a l'aplicació informàtica <i>Pla de Govern</i> és que totes les actuacions adreçades a la infància i l'adolescència de Catalunya dutes a terme pels diferents departaments de la Generalitat, hi estiguin introduïdes, i això permeti que es relacionin amb la definició estratègica del PDIAC i se'n pugui fer seguiment. Per tant, a la pestanya interdepartamental hi haurà organitzades totes les actuacions del Pla director segons els objectius estratègics i els indicadors relacionats a cadascuna de les actuacions que permetran fer-ne el seguiment.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'actuacions recollides pel Pla Director registrades en l'apartat interdepartamental de l'aplicació Pla de Govern <i>Denominador:</i> nombre d'actuacions recollides en el Pla director
Font d'informació	Aplicació informàtica Pla de Govern
Indicador 94	Percentatge d'objectius operatius del Pla director que disposen d'indicadors per a la seva valoració i seguiment
Població	Infància i adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Els objectius operatius són la concreció dels objectius estratègics del Pla director d'infància i adolescència. Disposar dels indicadors que permetin l'avaluació dels objectius operatius del Pla director és necessari per conèixer si es compleixen aquests objectius i per tant si s'assoleixen els objectius estratègics que marca el Pla
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> nombre d'objectius operatius amb indicadors d'avaluació associats <i>Denominador:</i> nombre d'objectius operatius
Font d'informació	Departaments de la Generalitat de Catalunya amb iniciatives, plans i programes en infància i adolescència

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
Eix Q. Implantar un sistema d'informació i avaluació de polítiques, serveis i recursos a la infància i l'adolescència	
Objectiu estratègic 39	
Consolidar la implementació del sistema d'informació social en infància i adolescència com un entorn comú i compartit per tots els agents interns i externs	
Indicador 95	Tenir implementat el Síni@ en tots els integrants del sistema de protecció a la infància i l'adolescència de Catalunya
Població	Infància i adolescència en risc social o desemparament
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	No
Justificació	Com indica la Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, el sistema d'informació social en infància i adolescència ha d'integrar totes les dades relatives a les actuacions i mesures d'intervenció respecte als infants i adolescents, que serviran d'eina per a la tramitació, comunicació i informació dels ens públics i administracions amb competència en la matèria. El Síni@ tindrà un caràcter administratiu i es gestionarà de manera comuna i compartida per tots els integrants del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.
Construcció indicador	<i>Dicotòmic: Sí/No</i>
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 96	Índex de qualitat d'informació reportada pels dispositius del sistema de protecció en el Síni@
Població	Infància i adolescència en risc social o desemparament
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	Que els dispositius (centres residencials, EAIA, ICIF, ECAI...) informin al Síni@ amb les dades d'identificació i de gestió que els correspon és un bon indicador del grau de fiabilitat i validesa de les dades que es recullen en l'aplicació informàtica. L'objectiu és que el Síni@, cada vegada més, aglutini tota la informació referent als infants i adolescents en risc social o desemparament. Per tant, el fet que cada cop més dispositius informin les dades que els correspon ens indica una major fiabilitat i validesa de les dades.
Construcció indicador	Índex de qualitat per cadascun dels dispositius del sistema de protecció
Font d'informació	Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
<i>Eix R. Impulsar polítiques de suport i de capacitatíó professional que donin resposta a les necessitats de cobertura</i>	
Objectiu estratègic 40	
Potenciar les polítiques de personal amb criteris de territorialitat i de cobertura poblacional	
Indicador 97	Percentatge de serveis de protecció a la infància i l'adolescència que han assolit la ràtio de professionals indicada en la Cartera de serveis socials
Població	Professionals dels serveis socials
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	La Cartera de serveis socials de Catalunya marca quines han de ser les ràtios de professionals en cadascun dels serveis socials que s'hi recullen. Cal que els serveis de protecció a la infància i l'adolescència assoleixin les ràtios de professionals que marca la Cartera a fi d'oferir uns serveis de més qualitat, més eficaços i més eficients per als infants i adolescents en risc social o desemparats.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> serveis de protecció que han assolit la ràtio de professionals establerta <i>Denominador:</i> serveis de protecció total
Font d'informació	Cartera de Serveis Socials. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

REFORÇ I CONSOLIDACIÓ DEL SISTEMA	
<i>Eix R. Impulsar polítiques de suport i de capacitatíó professional que donin resposta a les necessitats de cobertura</i>	
Objectiu estratègic 41	
Desplegar sistemes de suport i de capacitatíó professional, i per a la comunicació i la gestió del coneixement en entorns col·laboratius	
Indicador 98	Percentatge de professionals de la Secretaria d'Infància i Adolescència que fan demanda de formació en el darrer any
Població	Professionals de la Secretària d'Infància i Adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El motor dels serveis adreçats a la infància i l'adolescència són els professionals que atenen i ofereixen prestacions als usuaris. Cal establir sistemes de suport a professionals per a l'intercanvi d'experiències i la gestió del coneixement en entorns col·laboradors i fomentar la formació, la titulació, els coneixements i, en general, la capacitat dels professionals per desenvolupar el seu rol.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> professionals que han demanat formació <i>Denominador:</i> professionals de la Secretaria d'Infància i Adolescència
Font d'informació	Unitat de Programes. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
Indicador 99	Percentatge de professionals de la Secretaria d'Infància i Adolescència que fan formació
Població	Professionals de la Secretària d'Infància i Adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El motor dels serveis adreçats a la infància i l'adolescència són els professionals que atenen i ofereixen prestacions als usuaris. Cal establir sistemes de suport a professionals per al intercanvi d'experiències i la gestió del coneixement en entorns col·laboradors i fomentar la formació, la titulació, els coneixements i, en general, la capacitat dels professionals per desenvolupar el seu rol.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> professionals que fan formació <i>Denominador:</i> professionals de la Secretaria d'Infància i Adolescència
Font d'informació	Unitat de Programes. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER ÀMBITS I EIXOS ESTRATÈGICS Reforç i consolidació del sistema

Indicador 100	Percentatge de professionals de la Secretaria d'Infància i Adolescència que fan formació respecte del total de professionals que han demanat formació
Població	Professionals de la Secretària d'Infància i Adolescència
Terminis	2013
Periodicitat d'avaluació	Anual
Justificació	El motor dels serveis adreçats a la infància i l'adolescència són els professionals que atenen i ofereixen prestacions als usuaris. Cal establir sistemes de suport a professionals per al intercanvi d'experiències i la gestió del coneixement en entorns col·laboradors i fomentar la formació, la titulació, els coneixements i, en general, la capacitat dels professionals per desenvolupar el seu rol.
Construcció indicador	<i>Numerador:</i> professionals que fan formació <i>Denominador:</i> professionals que han demanat fer formació
Font d'informació	Unitat de Programes. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

EXECUCIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DIRECTOR

EXECUCIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DIRECTOR

1. Estructures per al seguiment i l'avaluació del Pla director

El present Pla director es desenvoluparà en tres eixos: (I) creació de les estructures funcionals necessàries per a l'execució i el seguiment del Pla director, (II) desplegament territorial i sectorial del Pla director i (III) comunicació i difusió del Pla director, amb el suport de les tecnologies 2.0.

1.1. El sistema de polítiques públiques en infància i adolescència

És propòsit del Pla director crear el sistema de polítiques públiques d'infància i adolescència a Catalunya. Aquest sistema s'ha de conceptualitzar, constituir i mantenir a partir del present Pla director i de les futures planificacions destinades a tota la infància i l'adolescència (integrals) amb participació de tots els agents implicats o amb competències (transversal) en infància i adolescència.

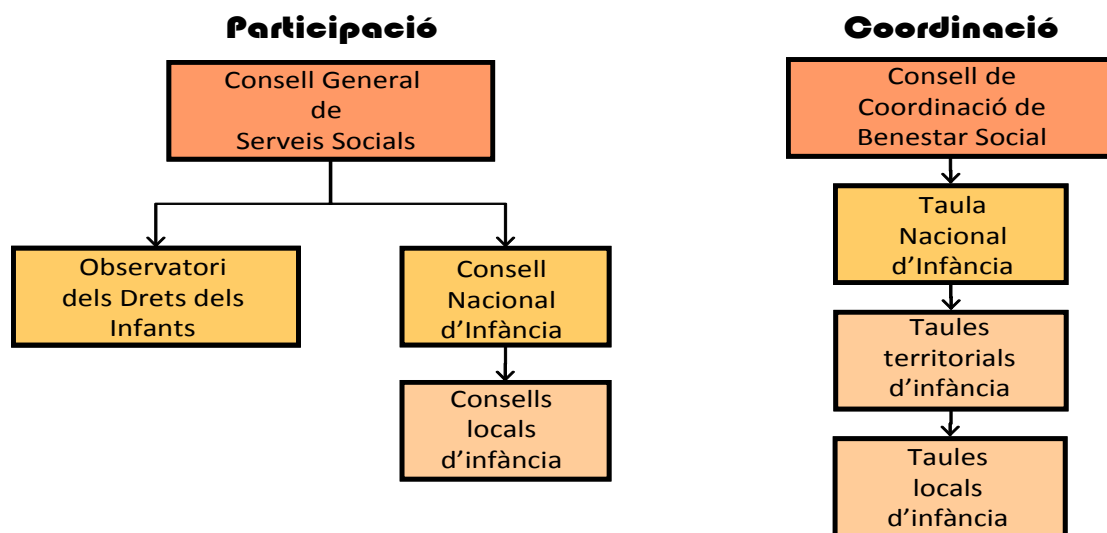
El sistema, doncs, el componen tots els agents implicats o amb competències en infància i l'adolescència, amb la finalitat de planificar polítiques o actuacions alineades amb el present Pla director i les futures planificacions estratègiques nacionals en infància i adolescència, a fi que hi hagi una coherència territorial i sectorial en les polítiques públiques en infància i adolescència a Catalunya.

El present Pla director proposa unes estructures funcionals de coordinació i participació i uns processos de participació que han d'anar configurant, amb el suport de l'Oficina Tècnica del Pla Director integrada en la Secretaria d'Infància i Adolescència, el sistema de polítiques públiques en infància i adolescència.

1.2. Estructures funcionals per a l'execució i el seguiment del Pla director

En els propers quatre anys de durada del Pla director i en el marc del Decret 202/2009, de 22 de desembre de 2009, d'òrgans de participació i coordinació del Sistema català de serveis socials, la Secretaria d'Infància i Adolescència haurà d'impulsar la constitució de les **taules territorials i locals d'infància**, així com del **Consell Nacional i els consells locals d'infància**, tal com indica l'Avantprojecte de Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència. Aquestes estructures, funcionals i orgàniques aniran constituint i consolidant el sistema de polítiques públiques en infància i adolescència a Catalunya.

El present Pla director preveu la creació, durant el 2010, d'unues estructures funcionals per a la coordinació de l'execució i el seguiment del Pla director en el marc de la Secretaria d'Infància i Adolescència i en el marc de la Taula Nacional d'Infància, integrada en el Consell de Coordinació de Benestar Social. Les dues estructures funcionals tindran els mateixos nivells de treball: estratègic-directiu i tècnic-executiu.

EXECUCIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DIRECTOR

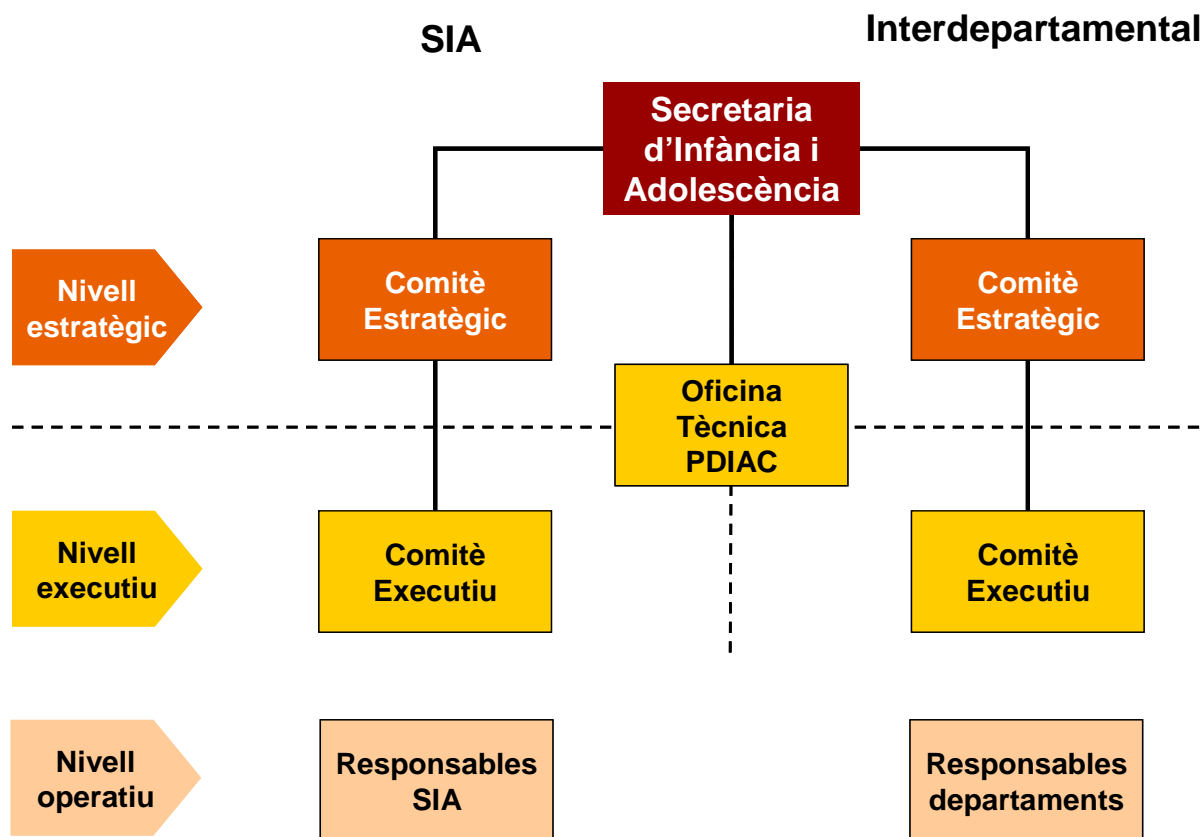
Comitè Estratègic – directiu

Està format per alts comandaments amb la funció de validar l'informe d'avaluació anual del Pla Director i, a partir, de la informació aportada pel nivell tècnic–executiu i l'Oficina Tècnica de Pla Director, revisar l'enfocament dels objectius estratègics i ajustar-los, si s'escau.

Comitè Tècnic – executiu

Està format per comandaments i tècnics amb la funció de fer una avaluació continuada de les actuacions del Pla director, incorporar les noves actuacions pel període anual següent i dur a terme les directrius marcades a nivell estratègic – directiu. Amb el suport de l'Oficina tècnica del Pla Di-

que du a terme. En destaquen els tècnics dels departaments responsables dels programes i plans d'actuacions, encarregats d'actualitzar l'aplicació informàtica **Pla de Govern** i, en concret, d'actualitzar les actuacions del seu departament incloses en el Pla director. La seva funció, principal, és, d'una banda, actualitzar i proveir de dades les actuacions del Pla director, amb les quals s'elaboraran els informes de seguiment, i de l'altra, proveir de dades per l'avaluació dels objectius estratègics a través dels indicadors

rector, proporciona al Comitè Estratègic – directiu les mesures correctives necessàries i la informació adient per a la presa de decisions.

Del nivell executiu en depèn el **nivell operatiu**, corresponent a les estructures, mitjans i recursos humans de que disposa cada institució, entitat o departament integrant del Pla director per executar i fer el seguiment i avaluació de les actuacions

1.3. Oficina Tècnica del Pla Director

Es configura com l'oficina que impulsa, coordina i gestiona el desplegament del Pla director i comunica i difon el Pla director en l'àmbit local, el teixit associatiu i la ciutadania en general.

EXECUCIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DIRECTOR

Elabora els informes de seguiment i avaluació anuals. El primer per a les reunions del *Comitè Tècnic – executiu* i el segon per a les reunions del *Comitè Estratègic - directiu*.

2. Metodologia per al seguiment i l'avaluació del Pla director

2.1. Pla viu

El Pla director està concebut com un pla obert, dinàmic i flexible per ajustar-se a les necessitats a mesura que són detectades, sense, però, que això desdibuixi l'enfocament estratègic sobre el qual s'ha elaborat. Fixa la mirada sobre les necessitats canviants d'una població infantil i adolescent (hàbits, estils de vida i de salut, consum cultural...) i en un societat de la informació i el coneixement en constant evolució, a fi d'impulsar o ajustar les actuacions pertinents.

El propòsit del Pla director és, d'una banda, anar ampliant al llarg dels quatre anys els departaments, ens locals i institucions implicades en el pla, a fi d'anar consolidant el *sistema de polítiques públiques a la infància i l'adolescència a Catalunya*, i, de l'altra, ampliar l'inventari d'actuacions en infància i adolescència d'arreu del territori i el catàleg de serveis que es presten. Aquest procés fa del Pla director un *pla viu*.

El Pla director recull actuacions departamentals en curs i previstes en matèria d'infància i adolescència, i, progressivament, començant per la Secretaria d'Infància i Adolescència, anirà definint la planificació operativa del *sistema de polítiques públiques en infància i adolescència*, punt de partida des del qual s'inicia un sistema flexible de planificació operativa.

Anualment, s'anirà ampliant la definició operativa del Pla director amb l'objectiu d'avançar en la planificació operativa del *sistema de polítiques públiques*. De la mateixa manera, anualment, es rendiran comptes de les actuacions del Pla i dels resultats obtinguts, i és així com les actuacions s'ajustaran a partir de l'avaluació del Pla i dels objectius estratègics, però, també, a partir de les planificacions i noves iniciatives departamentals. D'aquesta manera les actuacions i iniciatives en infància i adolescència respondran, d'una banda, a la lògica del mateix Pla director i, de l'altra, a la lògica estratègica de cada departament.

Aquest sistema requereix un important compromís de tots els departaments i institucions implicades, en tant que ens obliga, no sols a dur a terme les actuacions previstes i planificades, sinó, i sobretot, a disposar dels mitjans necessaris per donar comptes de l'estat de les actuacions i dels resultats obtinguts, d'acord amb les fites i objectius operatius previstos, a través de sistemes d'informació compartits (com ho és l'aplicació *Pla de Govern* per a les actuacions departamentals recollides en el Pla director).

Anualment, també, el Pla director donarà a conèixer les actuacions previstes i planificades per a l'any següent, fruit de la revisió anual de les actuacions i les correccions necessàries, i de l'ajustament dels objectius estratègics, els quals, en conseqüència, poden provocar modificacions de les actuacions i noves actuacions.

2.2. Seguiment de les actuacions del Pla director

Per al seguiment de l'estat d'execució de les actuacions del Pla director es requereix disposar d'informació periòdica normalitzada que permeti l'explotació de dades i un quadre de comandament. Amb aquest objectiu es vol comptar, d'una banda, amb l'aplicació informàtica *Pla de Govern*, que recull totes les actuacions dels departaments de la Generalitat de Catalunya i, de l'altra, amb els *responsables de cada departament* encarregats d'actualitzar les actuacions del Pla de Govern i els plans i programes departamentals, a fi que proveeixin el Pla director de les dades necessàries per al seguiment de les actuacions i dels objectius estratègics del Pla director, a través dels indicadors identificats.

Periòdicament, per a l'anàlisi, revisió i elaboració dels informes de seguiment, es recolliran les dades proporcionades pels responsables de cada departament del seguiment de plans i programes departamentals i la informació procedent de l'aplicació Pla de Govern. Si escau, es duran a terme reunions amb els responsables departamentals per aclarir criteris per a la normalització i extracció de les dades.

Paral·lelament, l'Oficina Tècnica ha desenvolupat una aplicació informàtica per al seguiment de les actuacions provinents dels ens locals que es

EXECUCIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DIRECTOR

vagin alineant amb el Pla director i que no poden incloure's en l'aplicació Pla de Govern.

Amb les dades recollides, l'Oficina Tècnica del PDIAC elaborarà **informes de seguiment** per donar a conèixer l'estat d'execució de les actuacions i, en general, el grau d'avenç del PDIAC.

2.3. Revisió dels objectius estratègics

L'objectiu d'aquesta revisió és consensuar l'informe de seguiment i proposar les actuacions correctives necessàries. Aquesta revisió serà preceptiva abans de l'avaluació anual del Pla director.

Periòdicament, el *Comitè Tècnic – executiu de la Secretaria d'Infància i Adolescència* i el *Comitè Tècnic – executiu interdepartamental* analitzaran, respectivament, i a partir dels informes de seguiment proporcionats, si l'execució de les actuacions progressa d'acord amb la planificació prevista i permet valorar que s'estan assolint, a través dels indicadors, els objectius estratègics. S'identificaran els riscos i les dificultats d'implantació, s'analitzaran les incidències i es decidirà sobre les mesures correctives recollides en l'informe de seguiment, a proposta del Comitè Tècnic – executiu.

Es revisen els següents punts per a cada àmbit d'actuació:

- Grau d'assoliment dels objectius estratègics mitjançant l'anàlisi dels indicadors
- Dificultats en la implantació de determinades actuacions
- Iniciatives correctives que cal implementar

2.4. Avaluació anual i adaptació de les estratègies

Anualment, abans dels avantprojectes de pressupostos anuals de cada departament, el *Comitè Estratègic – directiu de la Secretaria d'Infància i Adolescència* i el *Comitè Estratègic – directiu Interdepartamental* faran una avaluació del Pla director.

En aquesta revisió, hi participen els comandaments de les unitats de la Secretaria, d'una banda, i de cada departament (secretaries sectorials i direccions generals), de l'altra, implicats en el Pla director.

L'Oficina Tècnica del Pla Director elaborarà un **informe d'avaluació anual** del Pla director que ana-

litzarà la idoneïtat estratègica del Pla per a l'acompliment de la missió i visió del Pla, i efectuarà una proposta d'adequació dels eixos i dels objectius a les noves realitats i a la capacitat de gestió de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el grau d'assoliment dels objectius.

3. Participació en el Pla director

Per donar a conèixer el Pla director s'ha creat un espai a la web del Dixit, plataforma de serveis impulsada pel Departament d'Acció Social i Ciutadania basada en les noves tecnologies, adreçada als professionals del camp social. En l'espai del Pla director s'hi recull tota la documentació elaborada, així com el procés seguit i les entitats adherides a la xarxa social del PDIAC. L'adreça de l'espai és la següent:⁴⁸

<http://dixit.gencat.cat>

També es disposa del portal e-Catalunya, una iniciativa de la Generalitat de Catalunya per fomentar la societat del coneixement. En aquesta plataforma disposem d'un espai públic per al Pla director en el qual trobarem les persones adherides a la xarxa social del PDIAC, les properes activitats (calendari) del Pla director, així com les notícies i les imatges dels actes realitzats. Aquest espai es convertirà en l'entorn col·laborador del Pla director per a processos consultius, els debats en línia i, en general, la socialització del coneixement relacionat amb les polítiques públiques en infància i adolescència a Catalunya. L'adreça de la plataforma és la següent:⁴⁹

<http://ecatalunya.gencat.net>

⁴⁸ Aquesta és la ruta específica per accedir a l'espai del Pla director: http://dixit.gencat.cat/portal/fitxes/espaisdixit/PlaDirectorInfancia/pla_director_infancia_portada.html?pAmbit=familia

⁴⁹ Aquesta és la ruta específica per accedir a l'espai del Pla director: <http://ecatalunya.gencat.net/portal/faces/public/dasc/grup?portal:componentId=index-pa-ge&portal:type=render&portal:isSecure=false&groupId=40280e8c1f6e38ef011f6edfd88400cf>

EXECUCIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DIRECTOR |

Hi ha en projecte un tercer espai per a la participació en línia en el Pla director: la creació del **bloc del Pla director**, dins el projecte *bloc gencat*: espai obert a la conversa al voltant dels projectes de la Generalitat de Catalunya a Internet i eix per establir el diàleg a través de les diferents plataformes en què gencat té comptes: Twitter, Facebook, Youtube, Flickr... i oberts als comentaris dels lectors.

Aquesta iniciativa ha de permetre la comunicació de totes les persones interessades, siguin professionals, institucions o la mateixa ciutadania, amb el Pla director i en totes les facetes que el pla conté. El bloc estarà allotjat a l'adreça:

<http://blocs.gencat.cat>

1.3. Desplegament territorial i sectorial

El Pla director té un enfocament interdepartamental i, al llarg del període de durada del Pla, es vol desplegar per territoris i iniciar el seu desplegament a per sectors. És a dir, abaixar la definició estratègica i operativa a l'àmbit territorial: local, comarcal o supracomarcal, d'una banda. De l'altra, avançar en el desplegament sectorial del Pla director a les entitats d'iniciativa social proveïdores i col·laboradores amb la Secretaria d'Infància i Adolescència i, en general, amb el Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Per assolir aquest objectiu s'ha coordinat el desplegament territorial del Pla director amb el projecte **Plans locals d'inclusió social**, impulsats i liderats, també, pel Departament d'Acció Social i Ciutadania. Aquests plans segueixen directrius europees i, a Catalunya, estan em-

marcats en el *Pla d'acció per a la inclusió i la cohesió social de Catalunya*.

Els Plans locals d'inclusió i cohesió social són uns dels instruments amb què es poden dotar els municipis per afavorir la inclusió social, és a dir, per debilitar els factors generadors d'exclusió, atendre els col·lectius més necessitats i prevenir futures situacions de vulnerabilitat. Contribueixen a avançar col·lectivament vers una societat més solidària, inclusiva i amb més cohesió social.

Són plans que consideren tota la trajectòria de vida de les persones, en tots els àmbits que els afecten, i és, en la franja d'edat de 0 a 18 anys, que el Pla director vol fer-se present aportant la seva definició estratègica i compartint amb els locals les actuacions i els objectius adreçats a la inclusió dels infants i adolescents.

Per al desplegament territorial i sectorial del Pla director, des de la Secretaria d'Infància i Adolescència, a través de l'Oficina Tècnica del Pla Director, s'oferirà:

- Alinear el Pla local i el Pla director
- Suport en la definició estratègica del Pla local i, si escau, en l'enfocament del diagnòstic
- Identificar i recollir totes les actuacions locals o del Pla local en infància i adolescència per integrar-les en l'inventari d'actuacions i el catàleg de serveis a la infància i l'adolescència
- Disposar de suport personal i instrumental per a la definició estratègica i/o la identificació i el recull d'actuacions
- Oferir jornades de difusió de la Convenció dels Drets dels Infants, la futura Llei dels

drets i les oportunitats a la infància i l'adolescència i del Pla director d'infància i adolescència de Catalunya

EXECUCIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DIRECTOR

- Donar a conèixer, per mitjà dels recursos de la Secretaria d'Infància i Adolescència i del Departament d'Acció Social i Ciutadania, plans i programes, actuacions... locals rellevants en infància i adolescència
- Suport territorial, en el desplegament del PDI-AC, des dels referents tècnics territorials d'inclusió social del DASC: Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida i Terres d'Ebre.
- Eines per al foment de la participació d'infants i adolescents a partir del projecte de FEDAIA: *i tu, què opines?*
- Formació en el nou paradigma de polítiques públiques d'infància i adolescència a Catalunya, de mirada integral, transversal i cooperativa.

5.1. La xarxa social del Pla director

Per a la difusió de la participació en el Pla director s'ha endegat una campanya titulada: **Jo ja soc del Pla. Fes pla i farem xarxa**, amb la qual volem crear una xarxa social, la *Xarxa social del Pla director*, a través de les adhesions voluntàries al Pla director, i el suport del bloc del Pla director.

Sabem que millorar el benestar i la qualitat de vida de la infància i l'adolescència és una tasca que ens compromet a tots: administracions, institucions, entitats, societat i ciutadania, i per això volem comptar amb la col·laboració de tothom i, molt especialment, de qui estigui realitzant accions o duent a terme plans, programes o, en general, iniciatives destinades a la infància i l'adolescència en el marc del que proposa el Pla director.

Amb l'adhesió al PDIAC s'inicia un projecte amb la finalitat de crear una xarxa social, la *Xarxa social*

del Pla director d'infància i adolescència de Catalunya.

Les xarxes socials 2.0, des de la perspectiva de la *e-governança*, tenen els beneficis següents:

- Faciliten la interacció de l'Administració pública amb la ciutadania, quant a comunicació i participació
- Garanteixen que tothom pugui expressar les seves opinions i, especialment, la seva participació en els processos participatius
- Milloren l'accés a la informació de tota la ciutadania i, directament, de les persones interessades
- Permet la presència en línia 24 hores al dia, 7 dies a la setmana i 365 dies l'any
- Afavoreix la millora del sistema a partir del foment de la col·laboració

La xarxa del PDIAC persegueix, principalment, quatre objectius:

- Donar suport al Pla a fi d'afavorir la seva implantació i consolidació
- Avalar la continuïtat del Pla en futurs plans que ajustin millor les polítiques públiques adreçades a la infància i l'adolescència en les necessitats d'aquesta població
- Esdevenir una plataforma per a processos consultius i com a mitjà d'informació als membres de la xarxa
- Servir de mitjà de comunicació i difusió dels avenços i evolució del Pla director

ANNEXOS | Institucions implicades en l'elaboració del Pla director

ANNEXOS

1. Institucions implicades en l'elaboració del Pla director el 2010

Departament d'Acció Social i Ciutadania	Secretaria General	Oficina de Planificació Estratègica		
	Secretaria d'Infància i Adolescència	Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència	Servei de Planificació	
		Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció	Unitat d'Informació i Programació	
		Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats		
		Unitat de Programes	Àrea de Suport a l'Observatori dels Drets de la Infància	
		Unitat Pla Director i Sistemes d'Informació		
	Secretaria per a la Immigració			
	Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania	Àrea d'Actuacions Suport Famílies		
	Institut Català de les Dones	Àrea de Planificació i Seguiment Pla Actuació del Govern		
	ICASS	Subdirecció General de Programa i Avaluació		
Secretaria de Joventut	Àrea d'Educació en el Lleure			
	Unitat del Projecte Govern			
Departament de Justícia	Secció d'Assessorament Tècnic			
	Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil	Oficina d'Atenció a la Victima	Medi Obert i Mesures Penals Alternatives	
		Servei de Rehabilitació	Servei de Centres i Règim	
	Secretaria General	Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques	Centre de Mediació Familiar	
		Gabinet Tècnic		

ANNEXOS | Institucions implicades en l'elaboració del Pla director

	Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia	Servei Assessorament Tècnic de Família (SATAF)		
Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació	Secretaria General			
	Secretaria de Seguretat	Direcció General de la Policia		
		Gabinet de Seguretat	Àrea de Planificació i Avaluació	
		Unitat de Programes		
Departament d'Educació	Secretaria General	Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa	Servei d'Educació Inclusiva i de Coordinació de Programes Transversals	Àrea de Polítiques de Gènere i Projectes Transversals
		Direcció de Serveis	Servei d'Indicadors i Estadístiques	
Departament de Salut	Secretaria General			
	Direcció General de Planificació i Avaluació	Pla de Salut		
	Direcció General de Salut Pública	Subdirecció General de Promoció de la Salut		
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació	Secretaria General	Oficina de Planificació Estratègica		
		Gabinet Tècnic		
	Secretaria de Cultura	Àrea de Suport Tècnic		
	Secretaria de Mitjans de Comunicació			
Departament de la Vicepresidència	Secretaria General	Secretaria General de l'Esport	Consell Català de l'Esport	Àrea d'Esport per a Ciutadans
Departament de Medi Ambient i Habitatge	Secretaria General	Direcció General de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat		Servei d'educació Ambiental
Departament de Governació i Administracions Públiques	Secretaria d'Acció Ciutadana	Direcció General d'Acció Comunitària		Servei de Desenvolupament i Cooperació Social (Projecte Punts Òmnia)
		Subdirecció General d'Equipaments Cívics i Activitats		Servei de Programació i Dinamització d'Activitats

ANNEXOS | Institucions implicades en l'elaboració del Pla director

Departament d'Economia i Finances	Secretaria d'Economia	IDESCAT	Subdirecció General de Producció Estadística	Àrea de Producció d'Estadístiques Socials
				Àrea de Producció d'Estadístiques Demogràfiques
			Subdirecció General d'Assistència Tècnica i Computacional	Àrea d'Assistència Tècnica
Departament de Treball		Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats en el Treball		Servei de Programes de Foment de d'Igualtat en el treball de la Diversitat
		SOC		

ANNEXOS | Dades utilitzades en l'estudi poblacional i l'estudi de l'oferta i utilització de serveis

2. Dades utilitzades en l'estudi de la població

2.1. Dades dels departaments i altres institucions

Les dades utilitzades per a l'elaboració de l'estudi poblacional són de naturalesa molt diversa. Les principals fonts de dades són dels registres següents:

- Padró poblacional de l'Institut d'Estadística de Catalunya dels anys 1991-2007.
- Projeccions poblacionals de l'Institut d'Estadística de Catalunya per a l'any 2015.
- Registre de naixements del Departament de Salut de Catalunya de l'any 2006.
- Registre d'interrupcions voluntàries de l'embaràs del Departament de Salut dels anys 2005 i 2006.
- Cens de persones valorades amb discapacitat de l'any 2007. Institut Català d'Assistència i Serveis Socials.
- Registre de mortalitat de Catalunya de l'any 2007. Servei d'Informació i Estudis. Departament de Salut.
- Conjunt Mínim Bàsic de Dades de Salut Mental de l'any 2007. CatSalut. Departament de Salut.
- Registre de nois i noies matriculats a les escoles els anys 2006 i 2007. Departament d'Educació.
- Registre de controls preventius d'alcoholèmia de l'any 2007. Relacions Institucionals i Participació. Departament d'Interior.
- Registre de programes de participació vigents durant els anys 1994-2008. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Registre de resolucions judicials de l'any 2007. Direcció General d'Execució Penal de la Comunitat i Justícia Juvenil. Departament de Justícia.
- Registre d'infants i adolescents assignats als equips d'atenció a la infància i l'adolescència dels anys 2004-2007. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Registre d'expedients de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de l'any 2008. Síni@. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Registre de menors no acompanyats de la Unitat de Detecció i Prevenció de Maltractament Infantil de l'any 2008. Secretaria d'Infància i Adolescència. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Registre de dades policials del Cos dels Mossos d'Esquadra relatives a detinguts, detencions i víctimes. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.
- Registre de llicències federatives. Consell Català de l'Esport. Secretaria de l'Esport. Departament de vicepresidència

2.2. Enquestes utilitzades per a l'elaboració de l'informe

Enquesta de salut de Catalunya

L'univers de l'Enquesta de salut de Catalunya és la població no institucionalitzada resident i empadronada a Catalunya, segons dades censals de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) a 31 de desembre de 2004.

S'ha agafat una submostra de l'Enquesta de salut de Catalunya (ESCA) de l'any 2006, de persones d'entre 0 i 21 anys (2.200 persones de 0 a 14 anys i 1.227 persones de 15 a 21 anys).

Definició de les variables de l'ESCA utilitzades:

La classificació de **classe social**:

- Grup I:** directius de l'Administració pública i d'empreses de 10 assalariats o més. Professions associades a titulacions de segon i tercer grau universitari.
- Grup II:** directius d'empreses amb menys de 10 assalariats. Professionals associats a una titulació de primer cicle universitari. Tècnics i professionals de suport. Artistes i esportistes.
- Grup III:** treballadors de tipus administratiu i professionals de suport a la gestió administrativa i financera. Treballadors dels serveis personals i de seguretat. Treballadors per compte propi. Supervisors de treballadors manuals.
- Grup IVa:** treballadors manuals qualificats.
- Grup IVb:** treballadors manuals semiqualicats.
- Grup V:** treballadors manuals no qualificats.

Consum de tabac: en funció de la resposta de l'enquestat es classifica l'hàbit tabaquic segons les categories:

- Fumador/a habitual:** aquella persona que fuma diàriament com a mínim un cigarret, cigar o pipa.
- Fumador/a ocasional:** aquella persona que fuma, però no ho fa diàriament.
- No fumador/a:** aquella persona que no ha fumat mai o que fuma menys d'un cigarret al dia.
- Exfumador/a:** aquella persona que havia estat fumador/a.

Consum d'alcohol: es pregunta sobre consum d'alcohol l'any anterior tant en dies feiners com en el cap de setmana. Se segueix la proposta del Pla Nacional sobre Drogues per classificar els individus segons el consum d'alcohol:

L'alcohol total consumit es contempla segons el tipus de beguda (cervesa, vi, cava o similar = 10 g; whisky, conyac, rom, aiguardents, combinats i similars = 20g), el nombre de consumicions i la freqüència en el període determinat. Per cada enquestat estímem una unitat de consum (UC) com segueix:

$$UC = \sum \frac{\text{unitats de beguda (10g)} * \text{nombre de consumicions}}{\text{freqüència}}$$

I, posteriorment, els individus es classifiquen en:

- No bevedor/a:** aquella persona que no ha consumit alcohol en els darrers 12 mesos.
- Bevedor/a moderat:** aquella persona que beu menys de 17 UC setmanals en el cas de les dones i menys de 28 UC setmanals en cas dels homes.
- Bevedor/a de risc:** aquella persona que beu 17 o més UC setmanals en el cas de les dones i 28 o més UC setmanals en el cas dels homes. Tanmateix, es considera bevedor de risc aquell individu que pren 5 consumicions o més en una sola ocasió.

El Panel de Famílies i Infància

ANNEXOS | Dades utilitzades en l'estudi poblacional i l'estudi de l'oferta i utilització de serveis

Es tracta d'una enquesta longitudinal, encarregada a l'Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU) per la Conselleria d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya que, durant quatre anys, té previst realitzar entrevistes a adolescents i a les seves famílies.

El Panel de Famílies i Infància és un projecte que permet conèixer la situació de les famílies catalanes i, en particular, els aspectes que afecten el benestar dels infants i els adolescents.

L'estudi es va iniciar el 2006 amb la participació de 3.000 nois i noies d'entre 12 i 16 anys i un adult de cada llar (normalment el pare o la mare). En cada onada s'incorporen nous joves de 12 anys (700 nois i noies per onada).

Definició de les variables del Panel de Famílies i infància utilitzades:

- **Renda mitjana per unitat de consum:** es refereix als ingressos equivalents, que es defineixen com el quocient entre els ingressos nets i el nombre d'unitats de consum de la llar, segons l'escala de l'OCDE. El pes és 1 per al primer adult de la llar, 0,5 per a la resta de persones de 14 anys o més i 0,3 per a cada noi/a de menys de 14 anys.
- **Llindar de pobresa:** és el 60% de la mitjana dels ingressos per unitat de consum de la llar, segons l'escala de l'OCDE. El llindar se situa en 818,23 euros abans de les transferències.
- **Situació de precarietat econòmica:** aquelles llars que en el darrer any s'han trobat amb 2 o més dels problemes següents: durant un període de 6 mesos no hi havia ningú a casa que tingués treball remunerat; a la seva llar han hagut de demanar diners a amics o familiars per arribar a final de mes; s'han retardat en el pagament del lloguer; s'han retardat en el pagament de la hipoteca o algun altre préstec relacionat amb la compra d'un habitatge; s'han retardat en el pagament d'un rebut d'aigua, telèfon, electricitat o gas; no s'han pogut permetre comprar roba, aliments o alguna altra cosa important que necessitaven a casa.

Enquesta de convivència escolar i seguretat a Catalunya

L'univers de l'Enquesta de convivència escolar i seguretat a Catalunya són els estudiants matriculats en centres de més de 20 alumnes, d'educació primària i secundària (és a dir, edats compreses entre 8 i 18 anys).

La mostra final consta de 10.414 alumnes: 4.951 alumnes d'educació primària i 5.463 alumnes de secundària.

Definició de les variables de l'enquesta de convivència escolar i seguretat utilitzades:

- **Agressions:** amenaçar amb paraules i agredir amb armes o sense (cops, empentes, etc.).
- **Agressions sexuals:** comentaris molestos, assetjament, tocar amb una mica de força, tocar amb violència i violació.

L'Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya 2006

L'Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya és una activitat estadística oficial, elaborada conjuntament pel

Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i l'Institut d'Estadística de Catalunya, que té com a objectiu principal conèixer el consum efectiu dels productes i serveis de caràcter cultural, les pràctiques actives dels catalans relacionades amb la cultura, incloent-hi les activitats fetes durant el temps lliure, i l'equipament cultural disponible a les llars. L'univers d'estudi és la població de 15 anys i més resident a Catalunya, i el disseny mostral permet establir nivells de desagregació en funció dels diversos segments socials i territorials de Catalunya.

Definicions de les variables de l'Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya 2006 analitzades:

- **Lectors habituals de llibres:** persones que han llegit sis llibres i més en els darrers dotze mesos.
- **Lectors esporàdics de llibres:** persones que han llegit fins a cinc llibres en els darrers dotze mesos.
- **Lectors de diaris i revistes:** persones que llegeixen diaris tant en versió paper com per Internet.
- **Lectors habituals de diaris i revistes:** persones que llegeixen diaris almenys un cop per setmana.
- **Lectors esporàdics de diaris i revistes:** persones que llegeixen diaris menys d'un cop per setmana.
- **Lectors de diaris i revistes:** persones que llegeixen diaris tant en versió paper com per Internet.

ANNEXOS | Dades utilitzades en l'estudi poblacional i l'estudi de l'oferta i utilització de serveis

3. Dades utilitzades en l'estudi dels serveis

3.1. Dades dels departaments i altres institucions

Les dades utilitzades per a l'elaboració de l'estudi de serveis han estat principalment dades proporcionades dels registres dels diferents departaments de la Generalitat de Catalunya:

- Registre d'instal·lacions per a joves de la Secretaria de Joventut.
- *Mapa de Serveis Bàsics 2007*. Departament d'Acció Social i Ciutadania. Generalitat de Catalunya. 2007.
- Registre dels professionals del Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Registre de projectes d'inclusió i cohesió social de la Secretaria d'Immigració.
- Registre de places en centres d'acolliment del Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Registre de places en centres diürns i nocturns del Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Conjunt Mínim Bàsic de Dades de Salut Mental (2007), CatSalut. Departament de Salut.
- Enquesta de Salut de Catalunya (ESCA) (2006), DG de Planificació i Avaluació.
- Registre dels centres d'ensenyament del Departament d'Educació.
- Registre de professionals de Justícia. Àrea de Planificació i Projectes estratègics.
- Registre de places en centres penitenciaris. Àrea de Planificació i Projectes estratègics.
- Registre de serveis i recursos de lleure de la Secretaria de Joventut.
- Balanç 2008. Secretaria General de l'Esport. Departament de la Vicepresidència. Generalitat de Catalunya. 2008.
- Registre d'assistència de sessions informatives pre-adoptives. Institut Català de l'Adopció i l'Acolliment (ICAA).
- Registre casos de la Unitat de Detecció i Prevenció del Maltractament Infantil (UDEPMI)
- Registre d'intervencions per demanda hospitalària. Secretaria d'Infància i Adolescència.
- Registre de menors estrangers no acompanyats. Secretaria d'Infància i Adolescència.
- Registre d'acolliments i d'adopcions. Secretaria d'Infància i Adolescència.
- Registre de joves tutelats i extutelats de l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats (ASJTET). Secretaria d'Infància i Adolescència.
- Registre dels centres de salut mental infantil i juvenil.
- Estadística de l'Educació. Servei d'Estadística, Informació i Documentació.
- Registre de contactes amb Justícia Juvenil. Àrea de Planificació i Projectes estratègics.
- Registre d'escoles verdes. Departament de Medi Ambient i Habitatge.

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

4. Indicadors de població i d'oferta i utilització de serveis

Indicadors de població d'infància i adolescència

Àmbit	Indicadors de població d'infància i adolescència	Any	Variables estratificadores	Font	Última dada
VOLUM					
	Població de 0 a 21 anys	2007	Edat, sexe, comarca	IDESCAT	1.536.387
	Pes de la població de 0 a 19 anys respecte del total de la població	2007		IDESCAT	21,3%
	Taxa bruta de natalitat	1996-2006		IDESCAT	11,7%
	Població estrangera de 0 a 21 anys	2007	Edat, sexe, nacionalitat	IDESCAT	233.253
	Població de 0 a 17 anys de nacionalitat estrangera	2000-2007	Sexe, nacionalitat, grup d'edat, comarca	IDESCAT	179.594
	Pes població estrangera de 0 a 17 anys respecte del total de la població de 0 a 17 anys	2000-2007	Nacionalitat	IDESCAT	14,5%
	Percentatge dels naixements de progenitors estrangers respecte del total de naixements	2000-2006		IDESCAT	25,8%
LLARS					
	Percentatge de famílies monoparentals respecte del total de famílies amb persones de 0 a 14 anys a càrrec	2006	Classe social	ESCA 2006	9,3%
	Percentatge de llars amb persones menors de 14 anys en què la cura d'aquestes recau únicament en el pare, la mare o el tutor/a sols	2006		ESCA 2006	50,0%
	Percentatge de llars amb persones menors de 14 anys en què ambdós progenitors han nascut a Catalunya	2006	Sexe infants	ESCA 2006	57,5%

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors de població d'infància i adolescència	Any	Variabls estratificadores	Font	Última dada
	Percentatge de llars amb persones menors de 14 anys en què ambdós progenitors han nascut a l'estranger	2006	Sexe infants	ESCA 2007	9,1%
	Percentatge de llars amb persones menors de 14 anys en què ambdós progenitors tenen un nivell d'estudis inferior als estudis secundaris	2006	Sexe infants	ESCA 2006	38,3%
	Percentatge de llars amb persones menors de 14 anys en què ambdós progenitors tenen un nivell d'estudis superior als estudis secundaris	2006	Sexe infants	ESCA 2006	36,4%
	Percentatge de llars amb persones menors de 14 anys en què ambdós progenitors treballen	2006	Sexe infants	ESCA 2006	64,5%
	Percentatge de llars amb persones menors de 14 anys en què cap dels progenitors treballa	2006	Sexe infants	ESCA 2006	1,9%
	Renda mitjana disponible neta d'impostos i transferències per "unitat de consum" amb infants entre 12 i 16 anys	2006	Nacionalitat	CIIMU 2006	14.395,01 €
	Percentatge d'amuntegament en llars amb persones de 0 a 21 anys	2006	Sexe	ESCA 2006	5,9%
SALUT					
	Percentatge de nadons que han nascut amb pes normal (2.500 g - 3.999 g)	2006	Nacionalitat mare	Indicadors salut maternoinfantil	87,1%
	Percentatge de nadons que han nascut amb pes baix (pes inferior a 2.500 g)	2006	Nacionalitat mare	Indicadors salut maternoinfantil	7,3%
	Taxa de mortalitat infantil per cada mil nadons	1996-2006		Indicadors salut maternoinfantil	0,26 per mil
	Principals causes de mortalitat infantil segons l'agrupació dels 20 grans grups	2005	Sexe	Direcció general de recursos sanitaris	--
	Ràtio de parts per cada 1.000 noies entre 13 i 21 anys	2007	Edat	CMBD	13,5 per mil
	Taxa d'interrupcions voluntàries de l'embaràs de les noies entre 11 i 21 anys	2000-2006	Comarca	Direcció general de recursos sanitaris. Registre IVE	1,46 per mil

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors de població d'infància i adolescència	Any	Variabls estratificadores	Font	Última dada
	Percentatge de persones de 0 a 21 anys que tenen una salut percebuda bona, molt bona o excel·lent	2006	Sexe, grup edat, classe social	ESCA 2006	96,5%
	Percentatge de persones de 0 a 21 anys que tenen una salut percebuda regular o dolenta		Sexe, grup edat, classe social	ESCA 2006	3,5%
	Prevalença de trastorns de salut en persones de 0 a 21 anys	2006	Sexe, grup edat	ESCA 2006	
	Població de 0 a 21 anys amb discapacitat igual o major al 33%	2007	Sexe, grup edat, comarca, grau incapacitat	ICAAS(DASC)	20.666
	Pes de la població de 0 a 21 anys amb discapacitat per cada 1.000 persones de 0 a 21 anys	2007	Sexe	ICAAS(DASC)	13,5 per mil
	Taxa per mil de persones de 0 a 24 anys que han estat víctimes d'un accident de trànsit	2006	Edat, zona	Dept Interior	4,9 per mil
	Taxa de mortalitat sobre 100.000 habitants de la població de 0 a 24 anys per accident de trànsit	2006	Sexe, grup d'edat	Dept Interior	4,7 per cent mil
	Taxa de mortalitat de les persones de 0 a 21 anys per cada mil persones	20012006	Comarca	Registre de mortalitat de Catalunya	0,3 per mil
EDUCACIÓ					
	Percentatge de persones escolaritzades en les etapes preobligatòries (0-2 anys)	2006-2007	Edat, sexe, comarca	Dept. d'Educació	31,9%
	Percentatge de persones escolaritzades en les etapes postobligatòries	2006-2007	Edat, sexe, comarca	Dept. d'Educació	73,6%
	Persones escolaritzades a batxillerat	2005-2006	Sexe, tipologia estudi	Dept. d'Educació	61,9%
	Persones escolaritzades a cicles formatius de grau mitjà	2005-2006	Sexe, tipologia estudi	Dept. d'Educació	18,1%
	Percentatge de persones estrangeres de 0 a 5 anys escolaritzades en l'educació preobligatòria	2005-2006		Dept. d'Educació	37,2%

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors de població d'infància i adolescència	Any	Variabls estratificadores	Font	Última dada
	Percentatge de persones estrangeres de 16 a 18 anys matriculades en l'educació postobligatòria	2005-2006		Dept. d'Educació	28,5%
	Percentatge de graduats segons els alumnes matriculats a 4t d'ESO	2006-2007	Sexe	Dept. d'Educació	76,7%
	Percentatge de NO graduats segons els alumnes matriculats a 4t d'ESO	2006-2007	Sexe	Dept. d'Educació	23,3%
	Percentatge d'alumnes repetidors a 4t d'ESO	2006-2007	Sexe, curs	Dept. d'Educació	10,5%
	Expectativa de cursar una carrera universitària els alumnes de l'ESO (12-16 anys)	2006	Sexe, nivell estudis de la mare	CIIMU 2006	67,0%
	Expectativa de cursar un CFGM els alumnes de l'ESO (12-16 anys)	2006	Sexe, nivell estudis de la mare	CIIMU 2007	10,6%
	Percentatge d'alumnes que asseguren que fan faltes injustificades a classe a l'ESO bastant sovint i molt sovint	2006	Sexe, nivell estudis de la mare	CIIMU 2006	26,5%
TEMPS LLIURE					
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys que els agradaria passar més temps amb la seva mare	2006	Sexe	CIIMU 2006	18,5%
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys que els agradaria passar més temps amb el seu pare	2006	Sexe	CIIMU 2006	31,1%
	Percentatge d'alumnes entre 12 i 16 anys que afirmen que estudien almenys una hora entre setmana	2006	Sexe	CIIMU 2006	65,3%
	Activitats d'oci que realitzen les persones de 12 a 16 anys dintre de la llar	2006	Sexe	CIIMU 2006	--
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys que no ajuda mai en les feines de la llar	2006	Sexe	CIIMU 2006	14,3%
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys que ajuda en les feines de la llar cada dia	2006	Sexe	CIIMU 2007	26,8%

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors de població d'infància i adolescència	Any	Variabls estratificadores	Font	Última dada
	Percentatge d'adolescents de 16 anys que tenen entre 0 i 5 amics	2006	Sexe	CIIMU 2006	22,9%
	Percentatge d'adolescents de 16 anys que tenen més d'11 amics	2006	Sexe	CIIMU 2007	42,1%
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys que es troben amb els seus amics després de l'escola cada dia	2006	Sexe	CIIMU 2006	23,5%
	Percentatge de participació en diverses activitats realitzades durant la setmana, de les persones de 12 a 16 anys	2006	Sexe	CIIMU 2006	--
	Percentatge de participació en diverses activitats realitzades durant el cap de setmana, de les persones de 12 a 16 anys	2006	Sexe	CIIMU 2006	--
	Percentatge de persones entre 12 i 16 anys que han treballat ajudant en un negoci familiar	2006	Sexe	CIIMU 2006	20,6%
	Percentatge de persones entre 12 i 16 anys que han treballat per guanyar diners	2006	Sexe	CIIMU 2007	17,2%
	Percentatge de persones entre 12 i 16 anys que no disposen de diners	2006	Sexe	CIIMU 2006	30,5%
	Percentatge de persones entre 12 i 16 anys que disposen de més de 10 euros a la setmana	2006	Sexe	CIIMU 2007	28,0%
	Percentatge de les principals despeses dels adolescents de 12 a 16 anys	2006	Sexe	CIIMU 2006	--
PRÀCTIQUES CULTURALS					
	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que han assistit a la biblioteca (darrer any)	2006	Sexe	Enquesta consum i pràctiques culturals 2003	77,8%
	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que han assistit a exposicions i galeries (darrer any)	2006	Sexe	Enquesta consum i pràctiques culturals 2004	45,2%
	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que han assistit a museus (darrer any)	2006	Sexe	Enquesta consum i pràctiques culturals 2005	63,3%

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors de població d'infància i adolescència	Any	Variabls estratificadores	Font	Última dada
	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que van al cinema habitualment	2006	Sexe	Enquesta consum i pràctiques culturals 2006	62,3%
	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que són lectores habituals de llibres	2006	Sexe	Enquesta consum i pràctiques culturals 2006	40,9%
	Percentatge de llars amb persones entre 15 i 19 anys que tenen connexió a Internet	2006	Sexe	Enquesta consum i pràctiques culturals 2006	89,4%
	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que fan ús d'Internet	2006	Sexe	Enquesta consum i pràctiques culturals 2006	97,0%
ESTILS DE VIDA					
	Percentatge de persones entre 7 i 14 anys que han practicat esport gairebé cada dia o cada dia (darrer mes)	2006	Sexe	ESCA 2006	34,6%
	Percentatge de persones entre 7 i 14 anys que han practicat esport molt pocs dies o cap dia (darrer mes)	2006	Sexe	ESCA 2007	13,5%
	Percentatge de persones entre 15 i 21 anys que són molt actives o moderadament actives	2006	Sexe	ESCA 2006	28,5%
	Percentatge de persones entre 15 i 21 anys que són sedentàries o mínimament actives	2006	Sexe	ESCA 2006	27,1%
	Percentatge de persones entre 10 i 17 anys que estan federades en alguna disciplina esportiva	2008	Sexe, grup d'edat	Secretaria general de l'esport	39,7%
	Percentatge de persones de 15 a 21 anys que són fumadores diàries	2006	Sexe, classe social	ESCA 2006	27,5%
	Percentatge de persones de 15 a 21 anys que són no fumadores	2006	Sexe, classe social	ESCA 2006	61,4%
	Percentatge de persones de 15 a 21 anys que han pres alguna beguda alcohòlica en els darrers 30 dies	2006	Sexe, classe social	ESCA 2006	62,5%
	Percentatge de persones entre 15 i 21 anys considerades com a no bevedores	2006	Sexe, classe social	ESCA 2006	27,1%

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors de població d'infància i adolescència	Any	Variabls estratificadores	Font	Última dada
	Percentatge de persones entre 15 i 21 anys que són considerades bevedores de risc	2006	Sexe, classe social	ESCA 2006	9,3%
	Percentatge de persones de 15 a 21 anys que han pres en alguna ocasió tranquil·litzants	2006	Sexe, classe social	ESCA 2006	9,6%
	Percentatge de persones de 15 a 21 anys que han consumit en alguna ocasió marihuana	2006	Sexe, classe social	ESCA 2006	37,0%
	Percentatge de persones de 15 a 21 anys que han consumit en alguna ocasió cocaïna	2006	Sexe, classe social	ESCA 2006	6,8%
	Percentatge de persones entre 12 i 18 anys que pensen que fumar un paquet de cigarretes al dia és bastant o molt perillós	2006	Sexe	Enquesta convivència escolar i seguretat 2006	66,1%
	Percentatge de persones entre 12 i 18 anys que pensen que prendre 5 copes o més al mes és bastant o molt perillós	2006	Sexe	Enquesta convivència escolar i seguretat 2006	59,7%
	Percentatge de persones entre 12 i 18 anys que pensen que fumar marihuana cada cap de setmana és bastant o molt perillós	2006	Sexe	Enquesta convivència escolar i seguretat 2006	58,8%
	Percentatge de persones entre 12 i 18 anys que pensen que prendre èxtasi o similars cada cap de setmana és bastant o molt perillós	2006	Sexe	Enquesta convivència escolar i seguretat 2006	81,7%
	Percentatge de nois i noies entre 12 i 18 anys que creuen que els seria fàcil o molt fàcil aconseguir marihuana	2006	Sexe	Enquesta convivència escolar i seguretat 2006	58,4%
	Percentatge de nois i noies entre 12 i 18 anys que creuen que els seria fàcil o molt fàcil aconseguir cocaïna	2006	Sexe	Enquesta convivència escolar i seguretat 2006	31,8%
	Percentatge de persones entre 12 i 16 anys que no han incorregut en comportaments de risc (dels estipulats)	2006	Sexe	CIIMU 2006	46,0%
TREBALL					
	Percentatge de persones de 15 a 21 anys que treballen o han treballat anteriorment	2006	Sexe	ESCA 2006	52,6%
	Percentatge de persones entre 15 i 21 anys que la seva activitat principal és treballar	2006	Sexe	ESCA 2006	30,3%

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors de població d'infància i adolescència	Any	Variables estratificadores	Font	Última dada
	Percentatge de persones entre 15 i 21 anys que tenen un contracte indefinit	2006	Sexe	ESCA 2006	21,0%
PARTICIPACIÓ					
	Percentatge de municipis amb Consell Municipal d'Infants	2008	Comarca	Observatori drets infants i Diomira	3,0%
	Percentatge de Mmunicipis amb Regidoria d'Infància (pròpia o compartida)	2008	Comarca	Observatori drets infants i Diomira	2,0%
	Percentatge de persones entre 15 i 19 anys que pertanyen a alguna associació	2006	Sexe	Enquesta consum i pràctiques culturals 2006	32,6%
POBLACIÓ VULNERABLE					
	Percentatge de persones de 0 a 21 anys que pertanyen a la classe benestant (grup I i II)	2006	Sexe, grup edat i classe social	ESCA 2006	22,6%
	Percentatge de persones de 0 a 21 anys que pertanyen a la classe mitjana (grup III)	2006	Sexe, grup edat i classe social	ESCA 2006	29,5%
	Percentatge de persones de 0 a 21 anys que pertanyen a la classe treballadora (grup IV i V)	2006	Sexe, grup edat i classe social	ESCA 2006	47,9%
	Taxa de pobresa de les famílies monoparentals amb adolescents entre 12 i 16 anys a càrrec	2006	Estructura llar	CIIMU 2006	37,0%
	Taxa de pobresa de les famílies biparentals amb adolescents entre 12 i 16 anys a càrrec	2006	Estructura llar	CIIMU 2006	12,1%
	Percentatge de llars monoparentals amb adolescents entre 12 i 16 anys en situació de precarietat econòmica	2006	Estructura llar	CIIMU 2006	16,0%
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys amb alta proclivitat al risc o comportament asocial (influència grup iguals)	2006	Sexe	CIIMU 2006	28,5%
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys amb proclivitat mitjana al risc o comportament asocial (influència grup iguals)	2006	Sexe	CIIMU 2007	34,9%

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors de població d'infància i adolescència	Any	Variabls estratificadores	Font	Última dada
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys amb proclivitat mitjana al risc o comportament asocial (influència grup iguals)	2006	Sexe	CIIMU 2008	36,5%
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys que tenen una permissivitat familiar baixa	2006	Sexe	CIIMU 2006	13,0%
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys que tenen una permissivitat familiar mitjana	2006	Sexe	CIIMU 2006	56,0%
	Percentatge d'adolescents entre 12 i 16 anys que tenen una permissivitat familiar alta	2006	Sexe	CIIMU 2006	32,0%
	Nombre de detencions en persones de 14 a 17 anys (delictes i faltes penals)	2007	Sexe, grup edat, segons tipologia del delicte	Dept. Interior	9.891
	Taxa de contacte amb la justícia juvenil entre la població de 14 a 23 anys	2007	Sexe, comarca	Dept. Justícia	9,6 per mil
	Taxa per 10.000 persones entre 18 i 21 anys ingressades a presons	2002-2007	Sexe, nacionalitat	Dept. Justícia	13,5 per deu mil
	Percepció que les persones entre 12 i 18 anys pateixen força o moltes vegades agressions per elles mateixes	2006	Sexe, grup d'edat, àmbit	Enquesta convivència escolar i seguretat 2006	50,7%
	Percepció que les persones entre 12 i 18 anys pateixi força o moltes vegades agressions sexuals per elles mateixes	2006	Sexe, grup d'edat, àmbit	Enquesta convivència escolar i seguretat 2006	19,9%
	Població entre 0 i 19 anys amb risc de mutilació genital femenina	2008	Comarca	Dept. Salut	
	Taxa de persones entre 0 i 17 anys amb expedient administratiu (DP, guarda o tutela)	2008		SIA	13,8 per mil
	Taxa de tuteles entre 0 i 17 anys	2008	Sexe	SIA	5,7 per mil
	Percentatge d'infants i adolescents tutelats per la DGAIA atesos en família	2008	Mesura	SINIA (SIA)	66,2%
	Percentatge d'infants i adolescents tutelats per la DGAIA atesos en centre residencial	2008	Mesura	SINIA (SIA)	33,8%

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors de població d'infància i adolescència	Any	Variables estratificadores	Font	Última dada
	Nombre menors estrangers no acompanyats	2008	Origen, any	SIA	457

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Indicadors d'oferta i d'utilització de serveis

Àmbit	Indicadors d'oferta i utilització de serveis	Any	Variabls estratíficadores	Font	Última dada
SOCIAL					
	Nombre de professionals dels serveis socials bàsics	2002-2008	Evolutiu, Àrees bàsiques municipals i comarcals	Mapa de serveis socials	1.903
	Evolució de les places dels centres oberts	2000-2008	Evolutiu	Mapa de serveis socials	6.532
	Nombre d'equips d'atenció a la infància i l'adolescència	2000-2008	Evolutiu	Mapa de serveis socials	47
	Nombre de professionals dels equips d'atenció a la infància i l'adolescència	2000-2008	Evolutiu	Memòries del departament	345,5
	Nombre de places de centres d'acolliment	2000-2008	Evolutiu	Mapa de serveis socials	466
	Nombre de places de CRAE	2003-2007	Evolutiu	Mapa de serveis socials	1793
	Nombre de places de CREI	2003-2007	Evolutiu	Mapa de serveis socials	58
	Nombre d'usuaris escolars al XANASCAT segons any	2006-2008	Evolutiu	Secretaria de Joventut	25.140
	Nombre de preinscripcions del Programa en família, segons tipologia d'estada	2008	Tipologia d'estada, alberg	Secretaria de Joventut	73.224
	Nombre de titulars del carnet jove en persones de 14 a 17 anys	2007	Sexe, grups d'edat, territori	Secretaria de Joventut	293,83 per mil
	Nombre de titulars del carnet jove en persones de 18 a 21 anys	2007	Sexe, grups d'edat, territori	Secretaria de Joventut	503,55 per mil

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors d'oferta i utilització de serveis	Any	Variables estratificadores	Font	Última dada
	Nombre de persones assistents a les sessions informatives preadoptives	2000-2008	Evolutiu	ICAA	1.813
	Nombre de sol·licituds d'adopció	2000-2008	Evolutiu	ICAA	2.012
	Nombre de certificats d'idoneïtat	2000-2008	Evolutiu	ICAA	1.265
	Nombre d'adopcions internacionals	2000-2008	Evolutiu, país d'origen, sexe	ICAA	826
	Nombre d'expedients oberts al servei d'assessorament i medicació en els processos de recerca dels orígens	2004-2008	Evolutiu, tipus d'expedient	Servei de suport jurídic, Memòria 2008	168
	Nombre d'atencions postadoptives	2005-2008	Evolutiu	ICAA	127
	Nombre de trucades rebudes per Infància Respon	2002-2008	Evolutiu	SIA	10.828
	Nombre de casos notificats a l'UDEPMI	2008	Sexe, grup d'edat, nacionalitat, evolutiu mensual, origen de la notificació, tipologia de maltractament	Memòries del DASC	1.458
	Nombre d'infants i adolescents atesos pels equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA)	2000-2008	Evolutiu	Memòries del DASC	10.822
	Nombre de casos dels EAIA derivats per a estudi o en estudi	2000-2008	Evolutiu	Memòries del DASC	3.027
	Nombre de casos dels EAIA amb contenció en el nucli	2000-2008	Evolutiu	Memòries del DASC	1.174
	Nombre de casos dels EAIA amb seguiment de mesura protectora	2000-2008	Evolutiu	Memòries del DASC	6.621
	Nombre d'infants i adolescents tutelats per la DGAIA	2000-2008	Evolutiu	Memòries del DASC	7.450

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors d'oferta i utilització de serveis	Any	Variabls estratificadores	Font	Última dada
	Nombre d'infants i adolescents tutelats atesos en la pròpia família	2000-2008	Evolutiu	Memòries del DASC	1.122
	Nombre d'infants i adolescents tutelats atesos en família extensa	2000-2008	Evolutiu	Memòries del DASC	2.477
	Nombre d'infants i adolescents tutelats atesos en famílies alienes	2000-2008	Evolutiu	Memòries del DASC	704
	Nombre d'infants i adolescents tutelats atesos en acolliment preadoptiu	2000-2008	Evolutiu	Memòries del DASC	631
	Nombre d'infants i adolescents tutelats atesos en centre residencial	2000-2008	Evolutiu	Memòries del DASC	2.516
	Nombre d'intervencions per demanda hospitalària	2005-2008	Evolutiu	SIA	180
	Nombre de menors no acompanyats	2008	Zona de procedència	SIA	457
	Nombre d'infants i adolescents tutelats atesos en centres d'acolliment	2000-2008	Evolutiu, evolutiu mensual, nacionalitat	Memòries del DASC	450
	Nombre d'infants i adolescents tutelats atesos en CRAE i CREI	2008	Evolutiu, evolutiu mensual, nacionalitat	Memòries del DASC	1.830
	Nombre d'infants acollits en família aliena (dades acumulatives)	2000-2008	Evolutiu	SIA	704
	Nombre de famílies acollidores (dades acumulatives)	2000-2008	Evolutiu	SIA	492
	Nombre d'altres d'infants acollits en família aliena	2003-2008	Evolutiu	SIA	135
	Nombre de baixes d'infants acollits en família aliena	2003-2008	Evolutiu	SIA	119
	Nombre d'adopcions a Catalunya de menors catalans	2004-2008	Evolutiu, sexe, grup d'edat	SIA	156

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors d'oferta i utilització de serveis	Any	Variabls estratíficadores	Font	Última dada
	Nombre de nous acollits a l'ASJTET	2000-2008	Evolutiú, grup d'edat, sexe, nacionalitat, situació jurídica, temps d'estada, tipologia de recurs	SIA	661
SALUT					
	Percentatge de disposició de doble cobertura sanitària població de 0 a 14 anys	2006	Classe social	ESCA 2006	23,9%
	Taxa de persones entre 0 i 14 anys que ha visitat un metge especialista	2006	Especialitat, sexe	ESCA 2006	43,6 per mil
	Taxa de persones entre 15 i 21 anys que ha visitat un metge especialista	2006	Especialitat, sexe	ESCA 2006	30,4 per mil
	Percentatge de la població entre 0 i 14 anys que ha visitat, en el darrer any, un servei d'urgències	2006		ESCA 2008	39,8%
	Taxa d'hospitalització convencional i CMA de malalts residents a Catalunya, en persones de 0 a 17 anys	2007	Categoria diagnòstica, sexe	Dept. Salut	39,0 per mil
	Taxa de persones de 0 a 17 anys tractats pels diferents centres de salut mental infantojuvenil	2007	Sexe, grup d'edat	Dept. Salut	32,7 per mil
EDUCACIÓ					
	Percentatge d'alumnes de 0 a 2 anys matriculats en centres públics respecte del total de matriculats de 0 a 2	2006-2007	Total, estrangers	Dept. d'Educació	47,0%
	Percentatge d'alumnes de 3 a 5 anys matriculats en centres públics respecte del total de matriculats de 3 a 5	2006-2008	Total, estrangers	Dept. d'Educació	65,2%
	Percentatge d'alumnes en educació primària matriculats en centres públics respecte del total de matriculats	2006-2009	Total, estrangers, zona d'origen	Dept. d'Educació	62,7%
	Percentatge d'alumnes a l'ESO matriculats en centres públics respecte del total de matriculats	2006-2009	Total, estrangers	Dept. d'Educació	59,0%

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

Àmbit	Indicadors d'oferta i utilització de serveis	Any	Variables estratificadores	Font	Última dada
	Percentatge d'alumnes a batxillerat matriculats en centres públics respecte del total de matriculats	2006-2009	Total, estrangers	Dept. d'Educació	63,0%
	Percentatge d'alumnes a CFGM matriculats en centres públics respecte del total de matriculats	2006-2009	Total, estrangers	Dept. d'Educació	69,9%
	Percentatge d'alumnes a CFGS matriculats en centres públics respecte del total de matriculats	2006-2009	Total, estrangers	Dept. d'Educació	69,0%
JUSTÍCIA					
	Nombre de persones ateses en l'àmbit de Justícia Juvenil (dades acumulades)	2006-2007	Evolutiu, evolutiu mensual, nacionalitat, mesura aplicada	Secretaria de Serveis Penitenciaris	7.654

ANNEXOS | Indicadors de població d'infància i adolescència i indicadors d'oferta i utilització de serveis

5. Acrònims utilitzats

CA	Centres d'acolliment
CAFELL	Consell Assessor de la Formació en Educació en el Lleure
CAP	Centre d'atenció primària
CDIAP	Centre de desenvolupament infantil i d'atenció precoç
CFGM	Cicles formatius de grau mitjà
CFGS	Cicles formatius de grau superior
CIIMU	Consorti Institut d'Infància i Món Urbà
CISF	Comissió interdepartamental de suport a les famílies
CMA	Cirurgia major ambulatòria
CRAE	Centre residencial d'acció educativa
CREI	Centre residencial d'educació intensiva
CSMIJ	Centre de salut mental infantil i juvenil
DAFO	Anàlisi i identificació de les debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats
DASC	Departament d'Acció Social i Ciutadania
EAIA	Equip d'atenció a la infància i l'adolescència
EAPS	Equips d'assessorament Psicopedagògic
EATP	Equip d'assessorament tècnic penal
ECAI	Entitat col·laboradora d'adopció internacional
ESCA	Enquesta de salut de Catalunya
FEDAIA	Federació d'Entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i Adolescència
FGMCH	Fundació <i>Global Movement for Children</i>
HC	Hospitalització convencional
ICAA	Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció
ICIF	Institució col·laboradora d'integració familiar
IDESCAT	Institut Estadístic de Catalunya
IVE	Interrupció voluntària de l'embaràs
MENA	Menor estranger no acompanyat
MGF	Mutilació genital femenina
OCDE	Organització per a la cooperació i el desenvolupament econòmic
PDIAC	Pla director d'infància i adolescència de Catalunya
PGS	Programes de garantia social
PQPI	Programes de qualificació professional inicials
PTT	Programes de transició al treball
RUMI	Registre unificat de maltractament infantil
SAEJ	Servei d'acompanyament especialitzat a joves tutelats i extutelats
SAP	Servei d'atenció primària
SIA	Secretaria d'Infància i Adolescència
SIA'	Secretaria d'Infància i Adolescència, Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència
SIA''	Secretaria d'Infància i Adolescència, Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció
SIA'''	Secretaria d'Infància i Adolescència, Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats
SIM	Secretaria per a la Immigració
SINIA	Sistema d'informació a la infància i l'adolescència
SJ	Secretaria de Joventut
SPFDC	Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania
UDEPMI	Unitat de Detecció i Prevenció del Maltractament Infantil
UEC	Unitats d'educació compartides
XANASCT	Xarxa nacional d'albergs socials de Catalunya

INFANTS I ADOLESCENTS: GRANS EN DRETS

